ABC Certified
THE MOST INFLUENTIAL & WIDELY ACCLAIMED SINDHI DAILY OF PAKISTAN
هڪئي وقت ڪراچي ۽ حيدرآباد مان شايع ٿيندڙ قديم سنڌي اخبار
THE DAILY IBRAT Hyderabad
روزاني عبرت حيدرآباد
68 Years 1958 - 2025
Regd: NO -2430-B
Hyd: Ph: 2728703-4, 2728571-2, Fax: 2781879, 2784300 - Isld Ph: 2823277
Karachi Ph: 2272030-7 - 4538862-3 - Fax: 2272038-9 - 4543839 - 2639492- Lahore: Ph: 5854047-8
سال (94) | اربع 10 ڊسمبر 2025ع 18 جمادي الثاني 1447 هه صفحا 6 - ملهه 30 رپيا | شمارو (117)
website: www.dailyibrat.com Email: ibrat@yahoo.com, ibratmarketing@yahoo.com

نوان صوبا ٺاهڻ لاءِ قومي اسيمبلي ۾ اتفاق راءِ موجود آهي: بلاول ڀٽو

قومي اسيمبلي ۾ نوان صوبا ٺاهڻ لاءِ اڪ ٿي ڪجهه علائقن تي گڏيل موقف موجود آهي، 20 نوان صوبا ٺاهڻ بدران اڳ ۾ انهن علائقن ۾ عملدرآمد ڪيو وڃي: پ پ چيئرمين

ان وقت پ پ وٽ قومي اسيمبلي ۾ اڪثريت نه هئي، جڏهن نوان صوبا ٺاهڻ تي فيصلو ڪيو ويو هو، پارٽي جي پنهنجي تجويزن تي عملدرآمد جلد ٿيڻ گهرجي: لاهور ۾ صحافين سان ڳالهيون

لاهور (مانيٽرنگ ڊيسڪ) پ پ چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري چيو آهي ته نوان صوبا اڳ ۾ اتي ڏاهيا ويندا، جتي اتفاق راءِ موجود هجي. لاهور ۾ سينيئر صحافين سان گفتگو ڪندي بلاول ڀٽو زرداري چيو ته قومي اسيمبلي ۾ نوان صوبا ٺاهڻ لاءِ اڳ ٿي ڪجهه علائقن تي گڏيل موقف موجود آهي، 20 نوان صوبا ٺاهڻ بدران اڳ ۾ انهن علائقي ۾ عملدرآمد ڪيو وڃي جتي اتفاق
بقايا نمبر 2 ڏسو صفحو 2

لاهور: پ پ چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري گورنر هائوس ۾ پارٽي جي چونڊيل نمائندن ۽ ٽڪيٽ هولڊرن کي خطاب ڪري رهيو آهي

اقتصادي رابطا ڪميٽي پاران شهرين تي واڌو بار وجهڻ جي منظوري، نيپرا پڻ بجلي اگهه وڌائي ڇڏيا

ناڻي واري وزير محمد اورنگزيب جي صدارت هيٺ اجلاس ۾ اي سي سي آئل مارڪيٽنگ ڪمپنين ۽ ڊيلرز جي مارجن ۾ واڌ جي منظوري ڏني وئي

پيٽرول ۽ ڊيزل جي اگهن ۾ في ليٽر 2 رپيا 56 پيسا تائين واڌو بار پوندو، هڪ رپيو 28 پيسا في ليٽر جو واڌو بار فوري طور تي منتقل ٿيندو

پيٽرول جي في ليٽر تي او ايم سي مارجن هڪ رپيو 22 پيسا تائين وڌي ويندو، ڊيزل جي في ليٽر تي ڊيلرز جي ڪميشن ۾ هڪ رپيو 34 پيسا جي واڌ ٿي ويندي

پيٽروليم شين تي ڊيلرز ۽ او ايم سيز مارجنز ۾ 5 کان 10 سيڪڙو وچ ۾ واڌ منظور ڪئي وئي، مارجن ۾ اڌ واڌ فوري طور، اڌ ڊجيٽلائيزيشن سان مشروط هوندي

نيپرا ٽن مهينن جي ايڊجسٽمينٽ تحت بجلي جي اگهه ۾ 33 پيسا في يونٽ واڌ جو اعلان ڪري ڇڏيو، اها واڌ هلندڙ سال جي پهرين ٽن مهينن جي ايڊجسٽمينٽ تحت ڪئي وئي

اسلام آباد (مانيٽرنگ ڊيسڪ) اقتصادي رابطا ڪميٽي شهرين تي واڌو بار وجهڻ جي منظوري ڏئي ڇڏي، او ايم سي مارجن 1.22 رپين تائين وڌي ويندو. ناڻي واري وزير محمد اورنگزيب جي صدارت هيٺ اجلاس ۾ شهرين تي واڌو بار وجهڻ جي منظوري ڏني وئي. ذريعن موجب اي سي سي آئل
بقايا نمبر 28 ڏسو صفحو 2

اقليتن بابت قومي ڪميشن ايڪٽ 2025ع جو لاڳو حڪومت جي ان ويڙهه جي هڪ اهم اڳڀرائي آهي

دنيا جي ڪيترن ئي خطن ۾ غيرملڪي قبضن سبب ڪروڙين انسان محرومي ۽ ناانصافي کي منهن ڏئي رهيا آهن

اسلام آباد (اي پي پي) نائب وزيراعظم ۽
بقايا نمبر 1 ڏسو صفحو 2

نيب کي مڪمل ادارجاتي آزادي حاصل آهي ۽ شفافيت سان پنهنجو ڪم جاري رکي: شهباز شريف

اقتصادي ترقي ۾ فيلڊ مارشل عاصم منير جي مدد جو اهم ڪردار آهي: وزيراعظم

اهو وقت پري ناهي جڏهن پاڪستان پنهنجي قرضن مان مڪمل طور تي نجات حاصل ڪري معاشي طور تي پاڻ ڀرو ٿيندو

وزيراعظم هائوس ۾ بدعنواني جي خاتمي جي عالمي ڏهاڙي جي حوالي سان تقريب، وزيراعظم خاص مهمان جي حيثيت سان شريڪ

وزيراعظم پاران مالياتي بدعنواني کي ختم ڪرڻ لاءِ قدمن کي وڏيڪ منظم انداز ۾ جاري رکڻ جي عزم جو ورجاءُ

پاڪستاني نوجوان اسان جو قيمتي اثاثو ۽ ڀرامن، خوشحال ۽ ترقي يافته مستقبل جي ضمانت آهن: وزيراعظم شهباز شريف جو تقريب کي خطاب

اسلام آباد (اي پي پي) وزيراعظم محمد شهباز شريف چيو آهي ته عالمي مالياتي فنڊ (آءِ ايم ايف) پاران تازي 1.2 بلين ڊالر جي مالياتي قسط جاري ڪرڻ ان ڳالهه جو ثبوت آهي ته پاڪستان معاشي استحڪام
بقايا نمبر 29 ڏسو صفحو 2

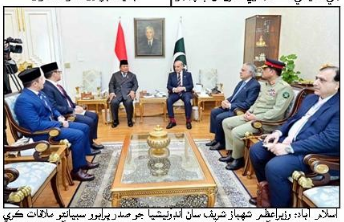
اسلام آباد: وزيراعظم شهباز شريف سان انڊونيشيا جو صدر پرابوو سبيانٽو ملاقات ڪري رهيو آهي، سي ڊي ايف فيلڊ مارشل عاصم منير پڻ موجود آهي

چين ۾ رشوت وٺڻ تي هڪ اداري جي اڳوڻي جنرل مئنيجر کي ڦاهي ڏني وئي

بيجنگ (اي پي پي) چين ۾ هوارونگ جي اڳوڻي عهديدار کي 1.1 ارب يوان جي رشوت واري ڪيس ۾ ڦاهي ڏني وئي پرڏيهي ميڊيا موجب چين جي اوورسيز
بقايا نمبر 30 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: وزيراعظم شهباز شريف نيب بابت تقريب ۾ سنڌ جي چيف سيڪريٽري سيد آصف حيدر شاهه کي شيلڊ ڏيندي

وزيراعظم پاران ٽرانسپرنسي انٽرنيشنل جي پاڪستان ۾ ڪرپشن بابت رپورٽ تي اطمينان

ملڪي معيشت جي وڌيڪ بهتري ۽ ڪرپشن جي مڪمل خاتمي لاءِ پرعزم آهيون: وزيراعظم

ڪرپشن خلاف جنگ ۽ شفافيت کي هٿي ڏيڻ بابت عوام جي راءِ اسان جي ڪوشش جو اعتراف آهي

اسلام آباد (اي پي پي) وزيراعظم محمد شهباز شريف ٽرانسپرنسي انٽرنيشنل جي پاڪستان ۾ ڪرپشن بابت عوامي تاثر تي
بقايا نمبر 31 ڏسو صفحو 2

وفاقي وزير قيصر شيخ سان چين جي وفد جي ملاقات

پاڪستان ۾ اربين ڊالرن جي سيڙپڪاري جي امڪانن تي ڳالهيون

ملڪ ۾ معاشي استحڪام ۽ بهتر سيڙپڪاري ماحول پيدا ٿي چڪو آهي: قيصر شيخ

اسلام آباد (اي پي پي) سيڙپڪاري بورڊ واري وفاقي وزير قيصر احمد شيخ سان هيبي جوهانگ انرجي ٽيڪنالاجي جي اعليٰ
بقايا نمبر 3 ڏسو صفحو 2

بي آءِ ايس پي ۾ شفاف نظام اسان جي اولين ترجيح آهي: روبينه خالد

سرڪاري ادارا ملڪ ۾ انساني حقن جي تحفظ لاءِ پنهنجو ڪردار ادا ڪن: صدر آصف زرداري

سول سوسائٽي، ميڊيا، غيرسرڪاري تنظيمن ۽ شهرين کي انساني حقن لاءِ گڏيل سهڪار ڪرڻ گهرجي

اسان سمورن شهرين جي آزادي، وقار ۽ خودمختياري جي تحفظ جي لاءِ پنهنجون ڪوششون جاري رکيون آهن

اسلام انساني وقار، ٻين جي احترام ۽ سمورن انسانن جي آزادي ۽ برابري کي تمام گهڻي اهميت ڏي ٿو

اسلام آباد (اي پي پي) صدر آصف علي زرداري سرڪاري ادارن، سول سوسائٽي، ميڊيا، غيرسرڪاري تنظيمن ۽ شهرين تي زور ڏنو آهي ته اهي ملڪ ۾ انساني حقن جي تحفظ ۽ فروغ ۾ پنهنجو ڪردار ادا
بقايا نمبر 9 ڏسو صفحو 2

انڊونيشيا: 7 ماڙ عمارت ۾ باهه لڳڻ سبب 20 ڄڻا فوت

جڪارتا (اي پي پي) انڊونيشيا جي گادي واري شهر جڪارتا ۾ هڪ 7 ماڙ عمارت ۾ خوفناڪ باهه ڀڙڪي پئي، جنهن جي
بقايا نمبر 10 ڏسو صفحو 2

چيف آف ڊفينس فورسز جي انڊونيشيا جي صدر سان ملاقات، دفاعي سهڪار تي ڳالهيون

ملاقات ۾ گڏيل دلچسپي جي معاملن، علائقائي سيڪيورٽي جي صورتحال تي پڻ خيالن جي ڏي وٺ

معزز مهمان پاڪ فوج جي پيشيوراڻي صلاحيت ۽ خطي ۾ امن کي هٿي وٺرائڻ ۾ پاڪستان جي ڪردار جو ساراهيو

راولپنڊي (اي پي پي) چيف آف ڊفينس فورسز ۽ چيف آف آرمي اسٽاف فيلڊ مارشل سيد عاصم منير اسلام آباد ۾
بقايا نمبر 11 ڏسو صفحو 2

پاڪستان ۽ انڊونيشيا وچ ۾ مختلف شعبن ۾ سهڪار وڌائڻ لاءِ معاهدن تي اتفاق

ٻنهي ملڪن ۾ پاڪستاني ڊاڪٽرن، ميڊيڪل پروفيسرز ۽ ماهرن کي انڊونيشيا موڪلڻ تي اتفاق ڪيو ويو

انڊونيشيا جي ڪنهن به صدر جو 7 سالن کانپوءِ پاڪستان جو هي پهريون دورو آهي، اسان جا لاڳاپا 75 سال پراڻا آهن: وزيراعظم

پاڪستان ۽ انڊونيشيا مختلف شعبن ۾ ٻطرفي تعاون کي مضبوط بڻائڻ لاءِ ڪيترن ئي معاهدن ۽ مفاهمتي يادداشتن تي صحيحون

اسلام آباد (اي پي پي) پاڪستان ۽ انڊونيشيا وارن تعليم، صحت، زراعت، ٽيڪنالاجي ۽ ٻين شعبن ۾ تعاون جي وڌيڪ فروغ ۽ پاڪستاني ڊاڪٽرن، ميڊيڪل پروفيسرز ۽ ماهرن کي انڊونيشيا
بقايا نمبر 32 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: پاڪستان ۽ انڊونيشيا جي وچ ۾ ٿاهن تي صحيحون ڪيون پيون وڃن، وزيراعظم شهباز شريف ۽ انڊونيشيا جو صدر پڻ موجود آهن

ورلڊ بئنڪ مشن جي وفد جي سيد ناصر حسين شاهه سان ملاقات

ڪراچي جي ميگا سٽي آهي ۽ ان جا مسئلا به وڏا آهن: ناصر شاهه

بدعنواني کنهن به سماج جي ترقي، انصاف ۽ وڏي رڪاوٽ آهي: محمد بخش مهر

ڪراچي ۾ سيف سٽي ڪيمرائن جي مدد سان هٿيار ڏيکارڻ تي پهريون ڪيس داخل

ڪراچي (بيورو رپورٽ) پوليس سيف سٽي
بقايا نمبر 33 ڏسو صفحو 2

شهر جي گهٽين ۽ پاڙن منشيات آساني سان ملي ٿي: حسنين چوهاڻ

بلوچستان جي پارليامينٽرين وفد جي سنڌ اسيمبلي جي دوري تي شاندار استقبال

ڪراچي (بيورو رپورٽ) بلوچستان جي پارليامينٽرين جي وفد گڏيل ڏينهن سنڌ
بقايا نمبر 34 ڏسو صفحو 2

سنڌ اسيمبلي جي اجلاس ۾ لياقت علي خان ورسي تي عام موڪل ۽ حيسڪو خلاف قراردادون منظور

جماعت اسلامي جي امن امان بابت قرارداد جي گهرو وزير پاران مخالفت، سنڌ ۾ صورتحال خراب ناهي، هني ٽريپ خلاف آپريشن شروع ٿي رهيو آهي

عامر صديقي ايم-9 موٽر وي جي خراب حالت تي پيش ڪيل قرارداد پڻ رد، صابر قائمخاني پاران پيش ڪيل حيسڪو جي خراب ڪارڪردگي بابت قرارداد منظور

ايوان شهيد لياقت علي خان جي ورسي بابت پيش ڪيل قرارداد منظور ڪري ورتي، قرة العين مسجدن جي امامن لاءِ وظيفو بابت پنهنجي قرارداد واپس ورتي

ڇوڪرين جي ننڍي عمر ۾ شادي بابت قرارداد منظور، ڪو به ڇوڪرو يا ڇوڪري 18 سالن کان گهٽ عمر ۾ شادي نٿو ڪري سگهي

ڪراچي (رپورٽ: راهب ڳاهو/ مجيد عباسي) گڏيل ڏهاڙي سنڌ اسيمبلي جو اجلاس ڊپٽي اسپيڪر نويد انٿوني جي صدارت ۾ شروع ٿيو سنڌ اسيمبلي اندر جماعت اسلامي جي ميمبر پاران پرائيويٽ
بقايا نمبر 12 ڏسو صفحو 2

پنجاب اسيمبلي ۾ پي ٽي آءِ باني تي پابندي لڳائڻ جو ٺهراءُ منظور

صوبائي اسيمبلي اجلاس ۾ ن ليگ ميمبر طاهر پرويز طرفان پيش ڪيل ٺهراءُ منظور ڪيو ويو

اهڙا ماڻهو جيڪي دشمن ملڪ ڀارت جي مفادن لاءِ ڪم ڪري رهيا آهن انهن کي سزا ڏني وڃي: ٺهراءُ جو متن

لاهور (مانيٽرنگ ڊيسڪ) پنجاب اسيمبلي
بقايا نمبر 14 ڏسو صفحو 2

انڊونيشيا جي صدر پرابوو سوبيانٽو جو وزيراعظم هائوس پهچڻ تي شاندار استقبال

اسلام آباد (اي پي پي) انڊونيشيا جي صدر پرابوو سوبيانٽو جو وزيراعظم هائوس
بقايا نمبر 13 ڏسو صفحو 2

سنڌ سرڪار پهريون پيرو بائيو گئس تي هلندڙ بسون هلائڻ پئي وڃي: شرجيل ميمڻ

سنڌ حڪومت جي اها ترجيح آهي ته بائيو گئس تي هلڻ وارين بسون نه رڳو جديد هجن پر اءِ ٿي ايس تي به ٻڌل هجن

ڪراچي ۾ ماحول دوست بسن جي لاءِ بائيو گئس پلانٽ رٿا تي به ڪم جلد شروع ڪيو پيو وڃي

صوبائي وزير شرجيل ميمڻ جو ايشين ڊولپمينٽ بئنڪ جي وفد سان ڪراچي ۾ ملاقات دوران ڳالهه ٻولهه

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ جي سينيئر وزير ۽ اطلاعات، ٽرانسپورٽ ۽ ماس ٽرانزٽ واري صوبائي وزير شرجيل انعام ميمڻ سان ايشين ڊولپمينٽ بينڪ جي وفد ڪراچي ۾ سنڌس آفيس ۾ ملاقات ڪئي ملاقات ۾
بقايا نمبر 15 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: پاڪستاني پارليامينٽ جي معاملن بابت قومي اسيمبلي جي اسپيڪر سردار اياز صادق ۽ ميمبرن کي بريفنگ ڏني وئي

ڪولمبو: ڪنگا راما مندر سري لنڪا جي دوري ۾ ...

بدعنواني خاتمي جا حڪومتي دعويٰ صرف عوام کي بيوقوف بڻائڻ برابر آهن: سردار عبدالرحيم

انٽرميشن ڪميشن جو معلومات نه ڏيڻ تي ٽائون ڪميٽي پرياڻو جو ٽي ايم او طلب

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ انفارميشن ڪميشن معلومات جي رسائي ۽ شفافيت جي ايڪٽ 2016 تحت معلومات فراهم نه
بقايا نمبر 36 ڏسو صفحو 2

ڪراچي ۾ ڪرپشن خلاف عالمي ڏينهن جي موقعي تي آگاهي واڪ

اسلام عزت، احترام ۽ علم حاصل ڪرڻ ۽ ان جي ڪاميابي جو راز آهي

بدين ۾ صوبائي وزير جي عوامي مسئلن جي حل لاءِ کلي ڪچهري منعقد

شهرين صحت، تعليم، روزگار، زرعي جنسن جي اگهن بابت شڪايتن جا ڍير لڳائي ڇڏيا

سيد ناصر شاهه آفيسرن کي سخت هدايتون جاري ڪري عوام جا مسئلا ترجيحي بنيادن تي حل ڪرڻ جا حڪم

کليل ڪچهرين سان ماڻهن جا مسئلا سندن دروازي تي حل ٿيندا، ڪاتن جي ڪارڪردگي به بهتر ٿيندي: ناصر شاهه

بدين (ذ ر) بدين ۾ صوبائي وزير هائوسنگ ۽ ٽائون پلاننگ سيد ناصر شاهه جي کليل ڪچهري ۾ شهرين شڪايتن جا ڍير لڳائي ڇڏيا ڪمند سارين ۽ ٻين زرعي جنسن جا اگهه نه ملڻ انڊسٽري نه لڳڻ ادارن ۾ رشوت
بقايا نمبر 35 ڏسو صفحو 2

بدين: صوبائي وزير ناصر شاهه ضلعي ڪائونسل جي چيئرمين علي اصغر هاليپوٽو کي کلي ڪچهري کي خطاب ڪري رهيو آهي

وزيراعظم سان آمريڪا ۽ رشيا ۾ پاڪستاني سفارتڪارن جي وفد جي ملاقات

ڪراچي برائي گولبيمار علائقي ۾ گولي لڳڻ سبب 15 سالن جو نوجوان قتل

سنڌ حڪومت عالمي تعليمي فنانسنگ اداري کان 10 ملين ڊالر جي گرانٽ حاصل ڪري ورتي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ حڪومت عالمي تعليمي فنانسنگ اداري
بقايا نمبر 38 ڏسو صفحو 2

سنڌ ۾ پوليو جا خطرا حد کان وڌي ويا، وزيراعلي سنڌ جي پوليو بابت اجلاس

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ جي وڏي وزير سيد مراد علي شاهه جي صدارت هيٺ پوليو خلاف صوبائي ٽاسڪ فورس جو اجلاس
بقايا نمبر 39 ڏسو صفحو 2

وڏي وزير جي شڪارپور ۾ آپريشن دوران زخمي ٿيندڙ پوليس اهلڪارن کي ڀيٽا پيش

ڌاڙيلن خلاف ڪنهن به قسم جي نرمي برداشت نه ڪبي، ڌاڙيلن جو خاتمو ۽ شڪارپور ۾ امن جي بحالي ضروري آهي: مراد علي شاهه

ضرورت پوڻ تي زخمي آفيسرن لاءِ ايئر ايمبولينس جو بندوبست ڪيو وڃي جيئن کين بهترين طبي سهولتون فراهم ڪيون وڃن

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ جي وڏي وزير سيد مراد علي شاهه شڪارپور ۾ ڌاڙيلن خلاف آپريشن دوران زخمي ٿيندڙ پوليس
بقايا نمبر 40 ڏسو صفحو 2

پي ٽي آءِ باني جو تڪبر ۽ پاڳل پڻو ٺٽون ناهي: مريم اورنگزيب

ذهني مريض سان هڪ ڊاڪٽر ئي ڳالهائي سگهي ٿو، ڪيس ڪيسن کي منهن ڏيڻو پوندو

ملڪ خلاف سازش ڪندڙ جي سزا آئين ۾ واضح آهي: پنجاب جي سينيئر وزير

لاهور (مانيٽرنگ ڊيسڪ) پنجاب جي سينيئر وزير مريم اورنگزيب چيو آهي ته هڪ ذهني مريض سان هڪ ڊاڪٽر ئي
بقايا نمبر 41 ڏسو صفحو 2

شهرين جون زندگيون بچائڻ سنڌ حڪومت جي پهرين ترجيح آهي: گيانچند ايسراڻي

وڏي وزير جي سنڌ جي بحالي بابت صوبائي صلاحڪار ريسڪيو 1122 هيڊ ڪوارٽرز جو دورو ڪيو

هر سيڪنڊ قيمتي هوندو آهي ايمرجنسي حالتن ۾ پروو ۽ فوري ريسپانس يقيني بڻايو وڃي: هدايت

ڪراچي (بيورو رپورٽ) وزيراعلي سنڌ جي بحالي بابت صلاحڪار گيانچند ايسراڻي ريسڪيو 1122 هيڊ ڪوارٽرز جو دورو ڪيو
بقايا نمبر 42 ڏسو صفحو 2

سي ٽي ڊي پنجاب جون ڪارروائيون، "را" سان واسطو رکندڙ 12 دهشتگرد گرفتار

لاهور (مانيٽرنگ ڊيسڪ) سي ٽي ڊي پنجاب لاهور، فيصل آباد ۽ بهاولپور مان ڀارتي گجهي ايجنسي "را" سان واسطي جي
بقايا نمبر 43 ڏسو صفحو 2

حيدرآباد: سينٽ ايلزبيٿ اسپتال کي ڪرسمس جي حوالي سان سينگاريو ويو آهي

شڪارپور ۾ پوليس ۽ ڌاڙيلن وچ ۾ مقابلو، 9 ڌاڙيل مارجي ويا، ٻن ڊي ايس پيز سميت چار اهلڪار زخمي

اسٽورٽ گنج ٿاڻي جي حدن ۾ منڇهر شاهه پيرو وٽ ڌاڙيلن جي موجودگي جي اطلاع تي پوليس پهچي آپريشن ڪيو

ڌاڙيلن جي فائرنگ ۾ ڊي ايس پي سٽي ميڊم پارس بکراڻي، سنڌن مڙس، ڊي ايس پي ظهور سومرو سميت چار پوليس اهلڪار زخمي ٿي پيا

پوليس جي جوابي ڪارروائي ۾ شهزاد، شهمور، امداد، ساجد، اويس، ياسين، آصف سميت 9 ڌاڙيل مارجي ويا

شڪارپور (رپورٽ: رحيم بخش جمالي) شڪارپور ۾ پوليس ۽ ڌاڙيلن وچ ۾ سخت مقابلو ٿيو جنهن ۾ ٻن ڊي ايس پيز سميت چار اهلڪار زخمي ٿي پيا، جڏهن ته 9 ڌاڙيل مارجي ويا. ڌاڙيلن جون لاشون دڳهي وقت تائين چوراهن تي پيل رهيون جنهن ڪري شهرين جو وڏو هجوم گڏ ٿي ويو وزيراعلي سنڌ، صوبائي گهرو وزير ۽ آءِ جي سنڌ طرفان پوليس ٽيم جي بهادري تي
بقايا نمبر 22 ڏسو صفحو 2

شڪارپور: پوليس مقابلي ۾ مارجي ويل ڌاڙيلن جا لاش ٻاءِ پاس تي پيل آهن

علائقي مان ڌوهن جو خاتمو پوليس جو اهم حدف آهي: ايس ايس پي

شڪارپور: ايس ايس پي شڪارپور شاهزيب چاچڙ چيو ته علائقي مان ڌوهن جو خاتمو پوليس جو اهم حدف آهي ۽ ڌاڙيلن خلاف آپريشن آخري حد تائين جاري رکيو ويندو

شڪارپور: ڌاڙيلن سان مقابلي ۾ زخمي ٿيل ڊي ايس پي پارس بکراڻي اسپتال ۾ داخل آهي

وڏي وزير مراد علي شاهه، گهرو وزير ۽ آءِ جي سنڌ پاران جوانن جي ساراهه

شڪارپور: وزيراعلي سنڌ مراد علي شاهه، گهرو وزير ضياالحسن لنجار ۽ آءِ جي سنڌ طرفان زخمي پوليس آفيسرن ۽ جوانن جي
بقايا نمبر 21 ڏسو صفحو 2

زخمي ڊي ايس پيز ميڊم پارس بکراڻي، ظهور سومرو ۽ ٻيا اهلڪار سکر اسپتال منتقل

شڪارپور: زخمي ڊي ايس پيز ميڊم پارس بکراڻي، ظهور سومرو ۽ ٻيا اهلڪار سکر
بقايا نمبر 20 ڏسو صفحو 2

پوليس علائقن جو مڪمل گهيرو ڪري وڌيڪ جوابدارن جي ڳولا شروع ڪري ڇڏي

شڪارپور: پوليس منڇهر شاهه ۽ ڀرپاسي علائقن جو مڪمل گهيرو ڪري وڌيڪ جوابدارن جي ڳولا شروع ڪري ڇڏي، جڏهن ته آپريشن دير تائين جاري رهيو

نوابشاهه ۾ هٿياربندن جي فائرنگ ۾ ليڊي پوليس ڪانسٽيبل زخمي، 5 شڪي گرفتار

ڊيوٽي تي ويندڙ رخسانه مشوري کي ٻن موٽرسائيڪلن سوار هٿياربندن گولين هڻي زخمي ڪيو

زخمي کي اسپتال منتقل ڪيو ويو، ايس ايس پي شبير احمد سيٺار پهچي عيادت ڪئي

پوليس تي حملو ناقابل برداشت عمل آهي، 5 شڪي جوابدارن کي هٿياربند سميت گرفتار ڪري جاچ ڪئي پئي وڃي: ايس ايس پي

نوابشاهه (رپورٽ مشرف پٽي) اي سيڪشن ٿاڻي جي حد ۾ گهران رڪشي تي ڊيوٽي تي ويندڙ ليڊي پوليس ڪانسٽيبل رخسانه مشوري کي نامعلوم چار موٽرسائيڪل سوار هٿيار بندن فائرنگ ڪري زخمي ڪري ڇڏيو ليڊي پوليس ڪانسٽيبل کي پي ايم يو اسپتال نوابشاهه
بقايا نمبر 23 ڏسو صفحو 2

شڪارپور آپريشن ۾ زخمي اهلڪارن کي بهترين طبي سهولتون ڏنيون وڃن: ضياءُ لنجار

سنڌ پوليس هڪ دفعو ٻيهر ثابت ڪري چڪي آهي ته قانون جي عملداري سڀ کان اهم آهي

وزير داخله ضيا لنجار ايس ايس پي شڪارپور ۽ پوليس ٽيم بهادري تي شاباسي ڏني

ڪراچي (بيورو رپورٽ) شڪارپور پوليس ڌاڙيل ۽ ڌوهاري ماڻهن خلاف ڪامياب آپريشن ڪري 8 خطرناڪ ڊاڪوسن کي
بقايا نمبر 24 ڏسو صفحو 2

نوابشاهه ۾ زخمي ٿيندڙ ليڊي اهلڪار جي الزام هيٺ آيل لاکا برادري جو احتجاج

ليڊي ڪانسٽيبل تي فائرنگ واري واقعي سان اسان جو ڪو به تعلق ناهي: مظاهرين

ٻانهن نياڻي وارا آهيون، اهڙي حرڪت ڪري ئي نٿا سگهون، واقعي جي شفاف جاچ ڪرائي وڃي

نوابشاهه (ر) اي سيڪشن ٿاڻي جي حد ۾ هٿياربندن جي فائرنگ ۾ زخمي ٿيل ليڊي پوليس ڪانسٽيبل رخسانه مشوري
بقايا نمبر 25 ڏسو صفحو 2

نوابشاهه: گولين لڳڻ سبب زخمي ٿيل ليڊي پوليس ڪانسٽيبل کي طبي امداد ڏني پئي وڃي

اسلام آباد: وفاقي وزير رانا تنوير سان تاجڪستان جو سفير يوسف شريفزاده ملاقات ڪري رهيو آهي

ملاقات جي اجازت نه ملڻ تي عمران خان جي ڀينرن جو اڊيالا جيل پرسان ڌرڻو

ملاقات جو وقت ختم ٿي ويو، بيرسٽر گوهر ۽ پي ٽي آءِ باني جي ڀينرن کي ملاقات جي اجازت نه ملي

پي ٽي آءِ باني جي ڀينرن کي پوليس فيڪٽري ناڪي تي روڪيو، عليما خان ڪارڪنن کي پرسڪون رهڻ جي هدايت ڪئي

راولپنڊي (مانيٽرنگ ڊيسڪ) پي ٽي آءِ باني عمران خان جي ڀينرن ۽ تحريڪ انصاف چيئرمين بيرسٽر گوهر کي ملاقات جي اجازت نه ملي. اڊيالا جيل ۾ ملاقات جو وقت ختم ٿي ويو بيرسٽر گوهر ۽ پي ٽي آءِ باني جي ڀينرن کي ملاقات جي اجازت نه ملي سگهي پي ٽي آءِ باني جي ڀينرن کي پوليس فيڪٽري
بقايا نمبر 18 ڏسو صفحو 2

هن سال شهر جي ترقيءَ تي 30 ارب رپيا خرچ ڪيا ويا آهن: مرتضيٰ وهاب

شهر ۾ 70 کان 80 لک گيلن اضافي پاڻي آڻڻ واري منصوبي تي ڪم جاري آهي

جيڪڏهن ڪو قبرستان انتظاميه اضافي فيس وٺي ته KMC هيلپ لائن تي شڪايت ڪريو

استعيفيٰ ڏيڻ جو ڪو ارادو ناهي، تعصب ۽ تنقيد کان مٿي ٿي شهر لاءِ گڏجي ڪم ڪرڻ گهرجي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ميئر ڪراچي بيرسٽر مرتضيٰ وهاب چيو آهي ته هن سال شهر جي ترقيءَ تي 30 ارب رپيا خرچ ڪيا ويا. شهر ۾ 70 کان 80 لک گيلن اضافي پاڻي آڻڻ واري منصوبي تي ڪم جاري آهي گلشن اقبال ۾ پاڻي جي کوٽ ختم ڪرڻ لاءِ KLSR پمپنگ اسٽيشن کي فعال بڻايو ويو. صباح ۽ اجمير نگري پمپنگ اسٽيشن جا ٽينڊر مڪمل ٿي چڪا آهن
بقايا نمبر 19 ڏسو صفحو 2

ڪراچي: ميئر مرتضيٰ وهاب ترقياتي اسڪيم جو افتتاح ڪرڻ بعد دعا گهري رهيو آهي

بقايا 1 اهم اڳڀرائي

پرڏيهي وزير سينيٽر محمد اسحاق ڊار چيو آهي ته انساني حقن جي عالمي پڌرنامي (يو ڊي ايڇ آر) جي منظوري جي 77هين سالگرهه جي موقعي تي پاڪستان عالمي برادري سان ان عزم جو ورجاءُ ڪري ٿو ته هو انساني وقار بنيادي آزادين ۽ سمورن انسانن جي حقن جي تحفظ جي لاءِ پنهنجون ڪوششون جاري رکندو انساني حقن جي عالمي ڏينهن جي موقعي تي پرڏيهي وزارت پاران جاري بيان ۾ نائب وزيراعظم ۽ پرڏيهي وزير چيو ته پاڪستان جي حڪومت عالمي ذميوارين ۽ انساني حقن جي فروغ ۽ تحفظ جي عزم تحت ڪيترن ئي ادارجاتي پاليسي ۽ قانونسازي بابت عورتن ٻارن ۽ اقليتن جي حقن جي تحفظ جي لاءِ قدم کنيا آهن اقليتن بابت قومي ڪميشن ايڪٽ 2025ع جو لاڳو حڪومت جي ان ويڙهه جي هڪ اهم اڳڀرائي آهي جيڪو اقليتن جي لاءِ موثر دادرسيءَ جي نظام کي يقيني بڻائڻ جي لاءِ ڪيو ويو آهي. انساني حقن واري ڪائونسل (ايڇ آر سي) جي ميمبر جي طور تي پاڪستان جي تازو ڇهون ڀيرو چونڊ ان ڳالهه جو مظهر آهي ته عالمي برادري کي پاڪستان جي قومي ۽ عالمي سطح تي انساني حقن جي عالمي فريم ورڪ جي مقصدن جي فروغ ۾ نمايان خدمتن تي ڀرپور اعتماد آهي. اسان سمورن ميمبر ملڪن سان تعميري انداز ۾ ڪم ڪرڻ ۽ انساني حقن جي سمورن رخن بشمول معاشي، سماجي ۽ ثقافتي حقن جڏهن ته ترقي کي اهميت ڏيڻ جي پنهنجي عزم جو ورجاءُ ڪريون ٿا. هن چيو ته ان ڏينهن جي مناسبت سان اسان کي اهو نه وسارڻ گهرجي ته دنيا جي ڪيترن ئي خطن ۾ مسلسل غيرملڪي قبضي جي ڪري ڪروڙين انسان محرومي، ناانصافي ۽ عزت نفس تي حملن کي منهن ڏئي رهيا آهن ان جو نمايان مثال والاريل ڪشمير ۽ والاريل فلسطيني علائقو آهي جتي قبضي هيٺ عوام پنهنجي فتح نه ٿيڻ جوڳي خودمختياري جي حق کي حاصل ڪرڻ جي جدوجهد ۾ انساني حقن جي سنگين خلاف ورزين ۽ ظلمن کي منهن ڏئي رهي آهي. نائب وزيراعظم وڌندڙ اسلامو فوبيا جي لهر تي پڻ گهري ڳڻتي جو اظهار ڪندي ان وڌندڙ مسئلي کي منهن ڏيڻ جي لاءِ گڏيل عالمي ڪوششن جي ضرورت تي زور ڏنو. هن چيو ته اسلامو فوبيا ڪيترن ئي معاشرن ۾ نفرت ۾ اضافي جو سبب بڻجي رهيو آهي. هن يقين ڏياريو ته پاڪستان بنا ڪنهن فرق جي هر ڪنهن جي لاءِ انساني حقن ۽ بنيادي آزادين جي تحفظ جي پنهنجي عزم تي قائم آهي ۽ ان سلسلي ۾ درپيش موجوده ۽ ابرندڙ چئلينجز جي حل لاءِ عالمي تعاون ۾ اضافي جو منتظر آهي.

بقايا 2 بلاول ڀٽو

راءِ آهي هن ياد ڏياريو ته ان وقت پ پ وٽ قومي اسيمبلي ۾ اڪثريت نه هئي جڏهن نون صوبا ٺاهڻ تي فيصلو ڪيو ويو هو پارٽي جي پنهنجي تجويزن تي عملدرآمد جلد ٿيڻ گهرجي ۽ جيڪو ڪم ٿئي هو اهو جاري آهي

بقايا 3 ملاقات

سطحي وفد گڏيل ڏينهن ملاقات ڪئي جنهن ۾ پاڪستان ۾ اربين ڊالرن جي سيڙپڪاري جي امڪانن تي تفصيلي خيالن جي ڏي وٺ ڪئي وئي. وفاقي وزير چين جي ڪمپني جي تجويز ڪيل سيڙپڪاري جي منصوبي جي آجيان ڪندي چيو ته پاڪستان توانائي، ٽيڪنالاجي، زرعي جدت ۽ صنعتي ترقيءَ جي شعبن ۾ پرڏيهي سيڙپڪارن لاءِ بهترين موقعا فراهم ڪري رهيو آهي هن ان ڳالهه تي زور ڀريو ته شمسي توانائي ۽ لاڳاپيل ٽيڪنالاجي ۾ سيڙپڪاري پاڪستان جي مستقبل جي توانائي نظام لاءِ نهايت اهميت رکي ٿي وفاقي وزير ٻڌايو ته بورڊ آف انويسٽمينٽ چيني سيڙپڪارن کي خاص اقتصادي زونز (ايس اي زيز) بابت مڪمل رهنمائي فراهم ڪري رهيو آهي. جتي سيڙپڪارن لاءِ 10 سالن تائين انڪم ٽيڪس جي ڇوٽ سميت پرڪشش مراعتون پڻ دستياب آهن هن چيو ته ملڪ ۾ معاشي استحڪام ۽ بهتر سيڙپڪاري ماحول پيدا ٿي چڪو آهي ۽ حڪومت ڪاروباري طبقي کي وڌ کان وڌ سهولتون فراهم ڪرڻ لاءِ پرعزم آهي وفاقي وزير وڌيڪ ٻڌايو ته بزنس فيسيليٽيشن سينٽر تحت سنگل ونڊو نظام سيڙپڪارن کي تيز رفتار منظوري، دستاويزن تائين پهچ ۽ ڪاروباري آسانيون فراهم ڪري رهيو آهي. هن چيو ته انهن سڌارن عيوض پاڪستان خطي ۾ هڪ پرڪشش سيڙپڪاريءَ جي مرڪز طور ابري رهيو آهي. وزير سيپٽمبر 2025ع ۾ منعقد ٿيل چائينا بي ٽو بي سيڙپڪاري ڪانفرنس جي ثمرن جو پڻ حوالو ڏنو جنهن جي نتيجي ۾ پاڪستان ۽ چين وچ ۾ ڪيترا ئي گڏيل منصوبا جوڙيا پيا وڃن ۽ گڏيل اقتصادي ناتا پهرين کان وڌيڪ مضبوط ٿي رهيا آهن وفاقي وزير چيو ته بورڊ آف انويسٽمينٽ ان جي قيادت ۾ سيڙپڪاريءَ کي هٿي وٺرائڻ، شفافيت، ڪاروباري آسانيون ۽ عالمي سيڙپڪارن لاءِ سازگار ماحول جي فراهمي لاءِ پوريءَ طرح پرعزم آهي

بقايا 4 روبينه خالد

۽ احتساب تي مضبوط پاڪستان جو بنياد آهي بينظير انڪم سپورٽ پروگرام ۾ شفاف نظام اسان جي اولين ترجيح آهي. بدعنواني خلاف زيرو ٽالرينس پاليسي تي سختي سان عمل پيرا آهيون بدعنواني جي روڪٿام جي عالمي ڏينهن جي موقعي تي جاري پنهنجي پيغام ۾ سينيٽر روبينه خالد چيو ته بدعنواني ملڪ جي ترقي ۾ سڀ کان وڏي رڪاوٽ آهي ان جي خاتمي لاءِ اجتماعي ڪوششون ضروري آهن عوام جي وسيلن ۾ خيانت ناقابل معافي ڏوهه آهي ڪرپشن خلاف جنگ ۾ هر شهري جو ڪردار اهم آهي سينيٽر روبينه خالد چيو ته ديانتدار نظام ئي غريب عوام کي حقيقي سهولت فراهم ڪري سگهي ٿو نوجوان نسل کي بدعنواني خلاف اڳتي وڌڻو پوندو صاف سٿرو نظام ئي اعتماد ۽ ترقي جي ضمانت آهي هن چيو ته بي آءِ ايس پي امداد شفاف ترسيل جي نظام ذريعي مستحقن تائين سڌي ريت پهچائي پئي وڃي

بقايا 5 گورنر سنڌ

بحالي ۽ معاشي استحڪام لاءِ تمام ضروري آهي هن چيو ته برآمدات ۾ واڌ نه رڳو پرڏيهي مٽاسٽا جي ذخيرن کي مضبوط ڪري ٿي پر نوان روزگار جا موقعا پيدا ڪرڻ، صنعتي سرگرمين کي تيز ڪرڻ ۽ عالمي مارڪيٽن ۾ پاڪستان جي مقابلي کي وڌائڻ ۾ پڻ بنيادي ڪردار ادا ڪري ٿي اهڙن خيالن جو اظهار هن گورنر هائوس ڪراچي ۾ 31 هين اسپيشلائيزڊ ٽريننگ پروگرام (ايس ٽي پي) ڪامرس اينڊ ٽريڊ گروپ (سي ٽي جي) جي شرڪت ڪندڙن سان ملاقات ڪندي ڪيو سنڌ جي گورنر چيو ته حڪومت برآمد ڪندڙن لاءِ آسان پاليسيون، ڪاروبار دوست ماحول ۽ عالمي معيار جون سهولتون فراهم ڪرڻ لاءِ پرعزم آهي هن زور ڏنو ته بين الاقوامي سطح تي پاڪستاني شين کي موثر طريقي سان متعارف ڪرائڻ لاءِ مارڪيٽنگ، تحقيق، جدت ۽ جديد ٽيڪنالاجي جي استعمال کي وڌيڪ وڌايو وڃي سنڌ جي گورنر پرڏيهي سيڙپڪاري، واپار ۽ پرڏيهي سڌي سيڙپڪاري (ايف ڊي آءِ) جي اهميت تي زور ڏنو ۽ چيو ته ملڪ جي معيشت کي مستحڪم ڪرڻ لاءِ پرڏيهي سيڙپڪاري کي وڌيڪ هٿي وقت جي ضرورت آهي سيڙپڪارن کي آساني، شفاف قانون ۽ محفوظ ڪاروباري ماحول فراهم ڪرڻ پاڪستان جي معيشت ۽ روزگار جا موقعا وڌائڻ ۾ اهم ڪردار ادا ڪندو سنڌ جي گورنر کي ٻڌايو ويو ته اهو تربيتي پروگرام ٽريڊ ڊولپمينٽ اٿارٽي آف پاڪستان (ٽي ڊي اي پي) جي سرپرستي هيٺ منعقد ڪيو پيو وڃي، جنهن جو مقصد آفيسرن کي بين الاقوامي واپار، جديد ڪسٽم سسٽم، پاليسي سڌارن ۽ معاشي چئلينجن سان لاڳاپيل پيشورانا صلاحيتن سان ليس ڪرڻ آهي ملاقات دوران شرڪت ڪندڙن سنڌ جي گورنر کي پنهنجي تربيتي سرگرمين، پاليسي ريسرچ ۽ جاري مطالعي بابت آگاهي ڏني شرڪت ڪندڙن عالمي واپاري رجحانات ۽ پاڪستان جي واپاري ڍانچي ۾ بهتري سان لاڳاپيل مختلف تجويزون پڻ پيش ڪيون انهن چيو ته قانونن ۾ جدت، ڊجيٽل ٽيڪنالاجي جو بهتر استعمال ۽ ڪاروباري برادري جي سهولت ملڪ جي معيشت کي مستحڪم ڪرڻ ۽ واپاري سرگرمين کي اثرائتو بڻائڻ لاءِ وقت جي ضرورت آهي ان موقعي تي گورنر سنڌ ڪامران خان ٽيسوري شرڪت ڪندڙن جي تجويزن جي تعريف ڪئي ۽ چيو ته ڪاروباري، ڪاروباري برادري ۽ صنعتڪار ملڪ جي معاشي ريڙهه جي هڏي آهن. تنهن ڪري انهن کي وڌ کان وڌ سهولتون فراهم ڪرڻ ضروري آهي هن چيو ته گورنر هائوس ڪنهن به تجويز ۽ سڌاري لاءِ کليل آهي جيڪا ڪاروبار ڪرڻ ۾ آساني ۽ پرڏيهي سيڙپڪاري جي فروغ ۾ مددگار ثابت ٿيندي گورنر سنڌ وڌيڪ چيو ته جديد ٽيڪنالاجي ۽ ڊجيٽلائيزيشن ذريعي سيڙپڪاري ۽ واپاري شعبي ۾ شفافيت ۽ رفتار آڻڻ ضروري آهي هن پرڏيهي سيڙپڪارن، ڪاروباري ساٿين ۽ صنعتڪارن لاءِ غير ضروري رڪاوٽن کان نجات حاصل ڪرڻ کي حڪومت جي اولين ترجيح قرار ڏنو ساڳئي وقت هن زور ڏنو ته واپاري پاليسين کي عالمي معيارن جي مطابق بڻائڻ ۽ گهريلو سيڙپڪاري لاءِ محفوظ ماحول فراهم ڪرڻ پاڪستان جي معاشي ترقي لاءِ ناگزير آهي هن نوجوان آفيسرن تي پڻ زور ڏنو ته اهي سڌارن تي ٻڌل سوچ کي اڳتي وڌائين ته جيئن پاڪستان مستقبل ۾ خطي جو هڪ مضبوط واپار ۽ سيڙپڪاري جو مرڪز بڻجي سگهي گورنر سنڌ اميد ظاهر ڪئي ته اهي ايس ٽي پي آفيسر ايندڙ سالن ۾ پاڪستان جي معاشي پاليسين، ادارتي سڌارن ۽ عالمي واپار ۾ اهم ڪردار ادا ڪندا هن ٽي ڊي اي پي جي ڪردار جي پڻ تعريف ڪئي، جيڪو آفيسرن جي پيشورانا صلاحيت کي وڌائڻ لاءِ اثرائتو قدم کڻي رهيو آهي

بقايا 6 ملاقات

۾ رڪن سنڌ اسيمبلي قاسم سومرو، ڪراچي، حيدرآباد ۽ لاڙڪاڻي جا ڊپٽي ميئر، سيڪريٽري لوڪل گورنمينٽ ۽ ڊپٽي پروجيڪٽ ڊائريڪٽر ڪلڪ شرڪت ڪئي. ملاقات دوران ورلڊ بئنڪ جي تعاون سان جاري ترقياتي منصوبن جي پيشرفت، فيلڊ ورڪ جي رفتار، شهري انفراسٽرڪچر جي بهتري، روڊن، نالن نيڪال آب ۽ سالڊ ويسٽ آپريشنز جو جامع جائزو ورتو ويو ناصر حسين شاهه چيو ته ڪراچي هڪ ميگا سٽي آهي ۽ ان جا مسئلا به وڏا آهن پر ورلڊ بئنڪ جي شراڪت سان جاري منصوبن ۾ نمايان تيزي آئي آهي ۽ ڪيترائي منصوبا مڪمل ٿيڻ جي قريب پهچي چڪا آهن هن ٻڌايو ته ڪراچي جي سٽي ڪائونسل جو گڏيل اجلاس طلب ڪيو ويو آهي جنهن ۾ ورلڊ بئنڪ نمائندا پڻ شرڪت ڪندا جتي ڪائون چيئرمين پنهنجي ڪارڪردگي ترقياتي حڪمت عملي ۽ منصوبن جي پيشرفت بابت تفصيلي بريفنگ ڏيندا ته جيئن شهر لاءِ هڪ متحد ۽ مربوط پلان تيار ڪري سگهجي وزير بلديات چيو ته سنڌ حڪومت مقامي ادارن کي وڌيڪ مضبوط ڪري رهي آهي ڪائون ۽ يوسي سطح تي اختيار وڌايا ويا آهن جڏهن ته شفافيت، فيلڊ مانيٽرنگ ۽ ڊجيٽل رپورٽنگ سسٽم کي اپگريڊ ڪيو پيو وڃي هن وڌيڪ ٻڌايو ته چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري جون واضح هدايتون آهن ته شهري سهولتون عوام جي گهرن تائين پهچايون وڃن ۽ بلدياتي نظام کي جديد تقاضائن موجب مڪمل طور فعال بڻايو وڃي ملاقات دوران فنڊز جي شفاف استعمال، ڪنٽريڪٽرز جي ڪارڪردگي پروجيڪٽ ڪلوزر لائين ورلڊ بئنڪ جي ٽيڪنيڪل معاونت، نالن آپريشن روڊن بحالي شهري شڪايتن جي تڪڙي حل لاءِ اسمارٽ ماڊيول ۽ فيلڊ انسپيڪشن جي نون طريقن بابت اهم فيصلا ڪيا ويا. ناصر حسين شاهه ورلڊ بئنڪ جي شراڪت جي ساراهه ڪندي چيو ته ڪراچي ۽ سنڌ جي ٻين شهرن ۾ ترقياتي منصوبن جي ڪاميابي، جديد شهري خدمتن جي فراهمي ۽ مضبوط بلدياتي ڍانچي جي قيام ۾ ورلڊ بئنڪ اهم ڪردار ادا ڪري رهي آهي

بقايا 7 محمد بخش مهر

بخش مهر پنهنجي پيغام ۾ چيو آهي ته بدعنواني ڪنهن به سماج جي ترقي، انصاف ۽ شفافيت ۾ سڀ کان وڏي رڪاوٽ آهي هي ڏينهن اسان کي ياد ڏياري ٿو ته هڪ مضبوط، ايماندار ۽ ذميوار نظام ئي عوام جو اعتماد بحال ڪري سگهي ٿو" سردار محمد بخش مهر چيو ته سنڌ حڪومت پرعزم آهي ته صوبي مان ڪرپشن جو خاتمو آڻي ادارن ۾ شفافيت کي هٿي ڏني وڃي ۽ قانون جي بالادستي کي يقيني بڻايو وڃي. اسان جي پهرين ترجيح اها آهي ته هر کاتي ۾ احتساب جي اثرائتي نظام کي مضبوط ڪيو وڃي، جيئن بدعنوان عنصرن کي قانون جي ڪٽهڙي ۾ آڻي سگهجي ۽ عوام کي هڪ اهڙو نظام ملي جتي خدمت، ديانت ۽ انصاف کي اوليت حاصل هجي هن سمورن سرڪاري عملدارن ادارن ۽ شهرين کي اپيل ڪئي ته هو بدعنواني جي خلاف هن جدوجهد ۾ حڪومت جو ساٿ ڏين وزير اينٽي ڪرپشن وزير چيو ته ڪرپشن کان پاڪ سنڌ ئي ترقي يافته ۽ روشن مستقبل جي ضامن آهي پنهنجي پيغام ۾ هن نوجوانن تي به زور ڀريندي چيو ته نوجوان اسان جو مستقبل آهن کين گهرجي ته هو تعليم، ديانت داري ۽ مثبت ڪردار کي پنهنجو هٿيار بڻائين ۽ ڪرپشن جي خلاف آواز بلند ڪن نوجوان نسل ادارن کي مضبوط ڪرڻ ۽ هڪ شفاف، روشن ۽ ترقي يافته سنڌ جو بنياد رکڻ ۾ اهم ڪردار ادا ڪري

بقايا 8 حسنين چوهاڻ

وڌندڙ منشيات فروشي ۽ ان جي تباه ڪن اثرن تي شديد ڳڻتي جو اظهار ڪيو آهي. هن چيو ته شهر جي هر گهٽي ۽ پاڙي ۾ هر قسم جي منشيات آساني سان ملي ٿي جڏهن ته ماوا گٽڪا، انڊين گٽڪا ۽ ٻيون عام نشو آور شيون به دڪانن ۽ ڪيبنن تي کليل عام وڪرو ٿي رهيون آهن جڏهن ته لاڳاپيل پوليس ڪارروائي ڪرڻ بدران ڳري رشوت وٺي خاموش رهندي آهي. هن چيو ته منشيات جي استعمال سبب نوجوانن جي وڏي تعداد پنهنجون زندگيون تباه ڪري ڇڏيون آهن ۽ منشيات جي واهپي جي ڪري چورين وارداتن ۽ اسٽريٽ ڪرائم ۾ خطرناڪ حد تائين اضافو ٿي چڪو آهي ايڊووڪيٽ حسنين علي چوهاڻ چيو ته ڪراچي جي پوش علائقن ۾ به منشيات جو استعمال تيزيءَ سان وڌي رهيو آهي جڏهن ته هاڻ ته آن لائن منشيات جي خريد و فروخت صورتحال کي وڌيڪ سنگين بڻائي ڇڏيو آهي. هن چيو ته تعليمي ادارن ۾ منشيات جي موجودگي انتهائي ڳڻتي جوڳي ڳالهه آهي ۽ ان جي روڪٿام لاءِ فوري ۽ سخت قدم کڻڻ ضروري آهي. هن وڌيڪ چيو ته پاڪستان ۾ لڳ ڀڳ ست ملين کان وڌيڪ ماڻهو منشيات استعمال ڪن ٿا ۽ روزانو سوين ماڻهو منشيات جي پيچيدگين سبب مرن ٿا، پر حڪومت سطح تي صرف پابنديون لڳائڻ تائين معاملو محدود آهي عملي قدم اٺا نظر نٿا اچن. هن چيو ته هڪ جائزي مطابق ڪراچي نيويارڪ کان پوءِ دنيا جو ٻيو وڏو شهر قرار ڏنو وڃي ٿو جتي منشيات جو استعمال سڀ کان وڌيڪ آهي ۽ هر چوٿون گهر هن لعنت جي لپيٽ ۾ آهي، جيڪو شهر جي مستقبل بابت سنگين سوال پيدا ڪري ٿو. ايڊووڪيٽ حسنين علي چوهاڻ آءِ جي سنڌ کان مطالبو ڪيو ته منشيات فروشن ۽ آن لائن ڊرگ نيٽ ورڪن خلاف موثر ۽ وڏين ڪاروائين جو آغاز ڪيو وڃي، گڏوگڏ منشيات جي عادتن ۾ مبتلا ماڻهن جي بحالي لاءِ خاص سرڪاري مرڪز قائم ڪيا وڃن جيئن انهن کي صحتمند ۽ فعال شهري بڻائي سگهجي. هن چيو ته منشيات جي خاتمي سان ڏوهن ۾ نمايان گهٽتائي اچي سگهي ٿي ۽ شهر جي امن امان جي صورتحال بهتر ٿي سگهي ٿي.

بقايا 9 آصف زرداري

ڪن. پاڪستان جو آئين هر شهري کي ذات، نسل، مذهب يا رنگ جي فرق کانسواءِ آزادي جي ضمانت ڏي ٿو پاڪستان حڪومت انساني حقن جي تحفظ ۽ فروغ جي لاءِ پرعزم آهي ۽ سمورن شهرين جي آزادي، وقار ۽ خودمختياري جي تحفظ جي لاءِ پنهنجون ڪوششون جاري رکيون آهن ايوان صدر جي پريس ونگ موجب صدر انساني حقن جي عالمي ڏينهن جي موقعي تي پنهنجي پيغام ۾ چيو ته اسان ان ضرورت کي تسليم ڪريون ٿا ته ڪمزور ۽ پٺتي پيل طبقن تي خاص ڌيان ڏنو وڃي ۽ انهن جي حقن جي تحفظ جي لاءِ قانوني، معاشي ۽ سماجي ڍانچي کي وڌيڪ مضبوط بڻايو وڃي هن چيو ته اڄ جي ڏينهن اسان هر ماڻهو جي عزت، برابري ۽ انصاف جي تحفظ جي عزم جو ورجاءُ ڪريون ٿا، ڀلي ان جو تعلق ڪنهن به نسل، مذهب، جنس، زبان يا سماجي حيثيت سان هجي. صدر چيو ته هي ڏينهن اسان کي ان عزم جي ياد ڏياري ٿو ته اسان سڀ انساني حقن جي فروغ ۽ تحفظ جي لاءِ ڪوششون جاري رکون اسان جو مذهب انساني وقار ٻين جي احترام ۽ سمورن انسانن جي آزادي ۽ برابري کي تمام گهڻي اهميت ڏي ٿو هن چيو ته اسان جو عزم اسان جي عمل ۾ ڏسڻ ۾ اچي اسان کي احترام برداشت ۽ گڏيل وقار جو هڪ اهڙو ماحول پيدا ڪرڻو پوندو جتي هر ماڻهو پاڻ کي محفوظ ۽ بااختيار محسوس ڪري. صدر آصف علي زرداري چيو ته اسان کي پنهنجي ماڻهن خاص طور تي عورتن، ٻارن، اقليتن ۽ خصوصي ماڻهن کي قومي زندگي ۾ ڀرپور شرڪت جي قابل بڻائڻو پوندو. اسان کي سول سوسائٽي انساني حقن جي علمبردارن، قومي ادارن ۽ عالمي حصيدارن سان گڏجي پنهنجي گڏيل قدرن جو تحفظ ڪرڻو پوندو هن چيو ته قائداعظم محمد علي جناح پاڪستان کي هڪ اهڙي رياست جي طور تي تصور ڪيو هو جتي هر مذهب ۽ پس منظر سان تعلق رکندڙ ماڻهو هم آهنگي ۽ وقار سان رهي سگهن ان ويژن جو احترام ڪرڻ ۽ هڪ وڌيڪ جامع معاشرو جوڙڻ اسان جي گڏيل ذميواري آهي صدر سرڪاري ادارن، سول سوسائٽي، ميڊيا، غيرسرڪاري تنظيمن ۽ شهرين کي اپيل ڪئي ته هو ملڪ ۾ انساني حقن جي تحفظ ۽ فروغ ۾ پنهنجو ڪردار ادا ڪن هن گڏيل قومن کي پڻ ان ڏينهن کي عالمي سطح تي ملهائڻ تي خراج تحسين پيش ڪندي چيو ته اچو ته اسان انساني حقن جي عالمي ڏينهن تي ان وچن جو ورجاءُ ڪريون ته اسان انساني وقار جو دفاع ڪنداسين، برابري کي فروغ ڏينداسين ۽ هڪ اهڙو پاڪستان ٺاهينداسين جتي هر شهري خوف، ڏاڍ ۽ فرق کان آزاد زندگي گذاري سگهي صدر دعا ڪئي ته هي ڏينهن اسان کي بطور قوم ۽ بطور عالمي برادري ان ڳالهه طرف راغب ڪري ته اسان سڀائين انساني حقن جي بالادستي کي برقرار رکون هن چيو ته الله تعاليٰ اسان کي ڪمزور ۽ پٺتي پيل طبقن جي تحفظ جي ڪوششن ۾ ڪاميابي عطا فرمائي

بقايا 10 فوت

نتيجي ۾ گهٽ ۾ گهٽ 20 ڄڻا فوت ٿي ويا. پرڏيهي ميڊيا مطابق سينٽرل جڪارتہ پوليس جي سربراهه سوساتيو پورنو موڪوندرو ميڊيا سان ڳالهائيندي ٻڌايو ته باهه کي وسائي ڇڏيو آهي جڏهن ته عمارت اندر وڌيڪ متاثرن جي ڳولا جاري آهي متاثر عمارت ٽيرا ڊرون انڊونيشيا جي آفيس طور تي استعمال ٿي رهي هئي، جيڪا سروي مقصد لاءِ ڊرون سروس فراهم ڪرڻ واري ڪمپني آهي

بقايا 11 ڳالهيون

انڊونيشيا جي صدر پرابووو سبيانتو سان ملاقات ڪئي پاڪ فوج جي شعبي (آءِ ايس پي آر) موجب ملاقات ۾ گڏيل دلچسپي جي معاملن علائقائي سيڪيورٽي صورتحال ۽ ٻه طرفي دفاعي سهڪار تي خيالن جي ڏي وٺ ڪئي وئي ٻنهي ڌرين ٻنهي ملڪن جي هٿياربند فوج وچ ۾ موجود دوستاڻي ناتن کي وڌيڪ مضبوط بڻائڻ جي عزم جو ورجاءُ ڪيو معزز مهمان پاڪ فوج جي پيشيورانہ صلاحيت کي ساراهيو ۽ خطي ۾ امن ۽ استحڪام کي هٿي وٺرائڻ ۾ پاڪستان جي ڪردار جو اعتراف ڪيو آرمي چيف ان ڳالهه جو ورجاءُ ڪيو ته پاڪستان انڊونيشيا سان پراڻن ناتن کي قدر جي نگاهه سان ڏسي ٿو تربيت، دهشتگرديءَ جي روڪٿام ۽ صلاحيتن ۾ واڌ جي شعبن ۾ دفاعي سهڪار کي وڌيڪ هٿي وٺرائڻ جا خواهشمند آهيون

بقايا 12 قراردادون منظور

ميمبرن جي ڏينهن جي موقعي تي سنڌ ۾ بدامني بابت پيش ڪيل قرارداد رد ڪئي وئي. جڏهن ته شهيد ملت لياقت علي خان جي ورسي تي عام موڪل جو مطالبو ڪندڙ ۽ حيسڪو جي خلاف مخالف ڌر جي ميمبرن جي قراردادن کي منظور ڪيو ويو ايوان ۾ ٻارن جي شادين خلاف به قرارداد منظور ڪئي وئي ايوان جي ڪارروائي دوران جماعت اسلامي جي ميمبر محمد فاروق صوبي ۾ امن امان جي خراب صورتحال تي پنهنجي قرارداد پيش ڪندي چيو ته صوبي ۾ امن امان جي صورتحال خراب آهي، شهرين جي جان ۽ مال جو تحفظ ڪيو وڃي گهرو وزير ضياءالحسن لنجار قرارداد جي مخالفت ڪئي ۽ چيو ته اها قرارداد سياق و سباق کان ٻاهر پيش ڪئي وئي آهي سنڌ ۾ امن امان جي صورتحال خراب ناهي، هن وقت سنڌ ۾ ڪو به آپريشن نه ٿي رهيو آهي جڏهن ته پوليس ڪالهه 13 ماڻهن کي هني ٽريپ کان بچائي ورتو آهي هن چيو ته گهوٽڪي جي ڪچي واري علائقي ۾ ماڻهو شادي ڪرڻ لاءِ ايندا آهن ماڻهن کي عورتن جي آوازن ۾ ٽيليفون تي گهرايو ويندو آهي اتي ماڻهو ڏکي سان ويندا آهن اتي شادي يا پيار ته ٿيندو ناهي پر هڪ هني ٽريپ ٿيندو رهيو آهي. گهرو وزير چيو ته ڪراچي جو هڪ ماڻهو ڪچي واري علائقي ۾ وڃي رهيو آهي ته ڪيس خبر هجڻ گهرجي ته اتي ڪو به شادي بيورو ناهي. ضياءالحسن لنجار چيو ته گهوٽڪي ۽ صادق آباد ۾ ماڻهن کي هني ٽريپ ڪيو وڃي ٿو ان خلاف اسان مڪمل آپريشن ڪرڻ وارا آهيون هن چيو ته اسان پنجاب حڪومت کي اپيل ڪنداسين ته ٻهاولپور ۾ فرار ٿيل ڌاڙيلن تي نظر رکي وڃي هن چيو ته سنڌ ۾ موٽر وي محفوظ آهي اڄ شڪارپور ۾ منشيات فروشن سان مقابلي ٿيو جنهن ۾ ٻه ڊي ايس پي پوليس زخمي ...

سوهو چيو ته اسان هن قرارداد جي حمايت ڪري رهيا آهيون ضياءالحسن لنجار چيو ته حيسڪو جي حوالي سان هڪ ڪميٽي ٺاهي وڃي ۽ ان ۾ لاڳاپيل علائقي جي ميمبرن کي ڪميٽي ۾ شامل ڪيو وڃي سنڌ اسيمبلي متفقه طور تي حيسڪو خلاف قرارداد منظور ڪئي ايوان جي ڪارروائي دوران سنڌ اسيمبلي ايم ڪيو ايم جي ميمبر قرة العين مسجدن جي امامن لاءِ وظيفو مقرر ڪرڻ بابت پنهنجي قرارداد واپس وٺي ڇڏي ايوان پيپلز پارٽي جي مليحہ منظور پاران چوڪرين جي ننڍي عمر ۾ شادي بابت هڪ قرارداد منظور ڪئي هن چيو ته ڪو به چوڪرو يا چوڪري 18 سالن کان گهٽ عمر ۾ شادي نٿو ڪري سگهي سنڌ ٻارن جي شادي جو قانون پاس ڪيو آهي جيڪو 2013 ۾ منظور ڪيو ويو هو هاڻي بلوچستان ۾ به اهو قانون پاس ڪيو ويو آهي هن چيو ته سنڌ مان چوڪرين کي ٻين صوبن ۾ ڪٺي وڃي شادي ڪرائي ويندي آهي عورتن جي ترقي واري صوبائي وزير شاهينہ شير علي چيو ته سنڌ مان 16 سالن کان گهٽ عمر جي چوڪرين کي پنجاب يا ڪي پي ڪٺي وڃي شادي ڪرائي ويندي آهي پنجاب ۾ اڃا تائين 16 سالن جو قانون موجود آهي هن تجويز ڏني ته ائين بهتر ٿيندو جيڪڏهن پنجاب ۽ ڪي پي به قانون پاس ڪيو وڃي. مان هن قرارداد جي حمايت ڪريان ٿي. سنڌ اسيمبلي ٻارن جي شادين تي قرارداد پاس ڪئي وئي ايم ڪيو ايم ميمبر اعجاز الحق اورنگي ڪائون ۾ قبضا مافيا جي سرگرمين خلاف قرارداد واپس وٺي ڇڏي. حڪومت جي يقين ڏيارڻ کان پوءِ ايم ڪيو ايم ميمبر جي شڪايت جو ازالو ڪيو ويندو ايوان شهيد لياقت علي خان جي ورسي بابت پيش ڪيل قرارداد منظور ڪري ورتي

بقايا 13 شاندار استقبال

پهچڻ تي گرمجوشي سان استقبال ڪيو ويو وزيراعظم محمد شهباز شريف انڊونيشيا جي صدر جو استقبال ڪيو ۽ ٻنهي اڳواڻن گرمجوشي سان هٿ ملايو اڳاري ڏينهن وزيراعظم هائوس پهچڻ تي انڊونيشيا جي صدر جي اعزاز ۾ هڪ باضابطہ آجياڻي واري تقريب منعقد ڪئي وئي. هٿياربند فوج جي دستي ڪيس گارڊ آف آنر پيش ڪيو انڊونيشيا جي صدر گارڊ آف آنر جو معائنو ڪيو ان موقعي تي ٻنهي ملڪن جا قومي ترانا پڻ وڄايا ويا. انڊونيشيا جي صدر پنهنجي وفد جي ميمبرن جو وزيراعظم محمد شهباز شريف سان تعارف ڪرايو جڏهن ته وزيراعظم شهباز شريف ڪابينا جي ميمبرن جو انڊونيشيا جي صدر سان تعارف ڪرايو انڊونيشيا جي صدر وزيراعظم هائوس جي اڱڻ ۾ بوٽو پڻ لڳايو

بقايا 14 ٺهراءُ منظور

۾ پي ٽي آءِ باني عمران خان تي پابندي لڳائڻ جو ٺهراءُ منظور ڪيو ويو اجلاس دوران ن ليگ ميمبر طاهر پرويز طرفان پيش ڪيل ٺهراءُ منظور ڪيو ويو جنهن ۾ مطالبو ڪيو ويو ته عمران خان تي پابندي لڳائي وڃي ٺهراءُ ۾ چيو ويو ته ملڪي سلامتي ۽ استحڪام خلاف هر محاذ تي ڪم ڪندڙ ماڻهن ۽ جماعتن خلاف سخت قدم کنيا وڃن ٺهراءُ ۾ اهو به زور ڏنو ويو ته اهڙا ماڻهو جيڪي دشمن ملڪ پارٽ جي مفادن لاءِ ڪم ڪري رهيا آهن انهن کي سزا ڏني وڃي ٺهراءُ ۾ وڌيڪ چيو ويو ته ڀلي اهو ليڊر ڪنهن به سياسي يا غير سياسي پارٽي سان واسطو رکندڙ هجي، اهو قانوني ڪارروائي کي منهن ڏئي ۽ ڪيس سزا ملڻ گهرجي پنجاب اسيمبلي ملڪي استحڪام ۽ حفاظت لاءِ ڪم ڪندڙ ادارن انهن جي سربراهن ۽ نوجوانن کي خراج تحسين پيش ڪيو

بقايا 15 شرجيل ميمڻ

ٽرانسپورٽ بابت رٿائن جي مالي مدد ۽ مستقبل جي اهم قدمن تي خيالن جي تفصيلي ڏي وٺ ڪئي وئي ملاقات جي موقعي سيڪريٽري ٽرانسپورٽ اسد ضامن ۽ ٽرانس ڪراچي جو سي اي او فواد غفار سومرو پڻ موجود هو ايشين ڊولپمينٽ بينڪ جي وفد ملاقات جي موقعي تي ٽرانسپورٽ جي جاري رٿائن ۽ مستقبل ۾ ٽرانسپورٽ ۽ موبلٽي جي وڌيڪ منصوبن ۾ مدد جي خاطري ڪرائي ان موقعي تي ڳالهائيندي سنڌ جي سينئر وزير شرجيل انعام ميمڻ چيو ته سنڌ سرڪار پاڪستان ۾ پهرئين ڀيري بايو گيس تي هلڻ وارين بسون هلائڻ پئي ڪراچي جي لاءِ بايو گيس تي هلڻ وارين بسن جي خريداري وارو عمل شروع ڪيو پيو وڃي هن چيو ته سنڌ حڪومت جي ترجيح اها آهي ته بايو گيس تي هلڻ وارين بسون نه رڳو جديد هجن پر آءِ ٽي ايس تي به ٻڌل هجن

بقايا 16 سردار عبدالرحيم

جنرل سردار عبدالرحيم سنڌ حڪومت جي ڪارڪردگي تي سخت تنقيد ڪندي چيو ته بدعنواني جي خاتمي جا حڪومتي دعوا صرف عوام کي بيوقوف بڻائڻ برابر آهن. سردار عبدالرحيم چيو ته سنڌ جا تقريباً سمورا کاتا بدعنواني جي لپيٽ ۾ آهن جتي اهڙا ماڻهو مقرر ڪيا ويا آهن جن ته "ٻلي کي کير جي رکوالي تي ويهاريو ويو هجي صحت، تعليم سميت هر شعبي ۾ رشوت عام آهي نوڪريون پيسي تي وڪرو ٿين ٿيون تعليمي ڊگريون به پيسن جي عيوض ملن ٿيون. اسپتالن ۾ ڊاڪٽر موجود ناهن دوائون صرف نجي ميڊيڪل اسٽورن تان ئي ملن ٿيون. انصاف به خريد ڪري سگهجي ٿو ۽ بنا رشوت جائز ڪم به ڏکيو ڪيو ويو آهي. آبپاشي واري کاتي ۾ به زمينن کي فصل لاءِ پاڻي ڏيڻ جي عيوض رشوت ورتي وڃي ٿي. هن چيو ته بدعنواني جي هن منظم نظام سبب غريب عوام روزانو اذيتون ڀوڳي رهيا آهن. جڏهن ته وزيرن جا اعلان ۽ تقريرون رڳو عوام کي ڌوڪو ڏيڻ برابر آهن

بقايا 17 وچي ڪمار

ڪي تعليم سان گڏ پنهنجي تهذيبي ۽ ثقافتي روايتن کي به زنده رکڻ گهرجي، اهڙن خيالن جو اظهار زيبسٽ يونيورسٽي ...

موجود هئا ميئر ڪراچي بئرسٽر مرتضيٰ وهاب چيو ته: "مون کي ڪنهن جي چوڻ تي استعيفيٰ نه ڏيندس، هي منهنجو شهر آهي هتي ئي رهندس

بقايا 20 منتقل

جي هڪ نجي اسپتال منتقل ڪيا ويا جتي انهن جو علاج جاري آهي

بقايا 21 ساراهه

بهادري کي ساراهيندي چيو ويو آهي ته ڌوهارين خلاف ڪارروايون وڌيڪ تيز ڪيون وڃن حڪومت امن امان جي قيام لاءِ پوليس سان ڪلهي اٽي ڪلهو ڏئي بيٺي آهي ساڳئي وقت ڊي آءِ جي سکر فيصل عبدالله پڻ اسپتال پهچي زخمين جي حالت بابت جاچ حاصل ڪئي ۽ سندن جلد صحتيابي لاءِ نيڪ تمنائن ظاهر ڪيون

بقايا 22 زخمي

ساراهه پڻ ڪئي وئي زخمين کي فوري طور سکر اسپتال منتقل ڪيو ويو تفصيل موجب، شڪارپور جي اسلوٽ گنج ٿاڻي جي حدن ۾ منجهر شاهه پير وٽ ڌاڙيلن جي موجودگي بابت اطلاع تي پوليس آپريشن ڪيو آپريشن دوران پوليس ۽ ڌوهارين ۾ مقابلي دوران ڌاڙيلن جي فائرنگ ۾ ڊي ايس پي سٽي ميڊم پارس بکراڻي، سندن مڙس ۽ ڊي ايس پي ڳوٺي ياسين ظهور سومرو سميت چار پوليس اهلڪار زخمي ٿي پيا. پوليس جي جوابي ڪارروائي ۾ 9 ڌاڙيل مارجي ويا. پوليس موجب ماريل ڌاڙيلن ۾ شهزاد، شهمون امداد، ساجد، اويس، ياسين، آصف، ڪراڙو ۽ ٻيا شامل آهن

بقايا 23 گرفتار

آندو ويو اطلاع ملڻ بعد ايس ايس پي شبير احمد سيٺار ۽ اي ايس پي در تابش فوري طور پي ايم يو اسپتال نوابشاهه پهتا انهي موقعي تي زخمي ليڊي پوليس ڪانسٽيبل رخسانه مشوري ميڊيا سان ڳالهائيندي چيو ته مان رڪشا تي رومين ٿاڻي تي ڊيوٽي تي وڃي رهي هيس ته 4 موٽرسائيڪل تي سوار ٻٽ ٻڌل هٿيار بندن منهنجو پيڇو ڪيو 2 موٽرسائيڪلون رڪشا جي اڳيان آيون ۽ ٻن موٽرسائيڪلن تي سوارن پويان مونکي گوليون هنيون هن چيو ته اظهر لاکي نالي شخص مونکي ڌمڪيون ڏيندو هو ته توکي ماري ڇڏينداسين تون مشورين جو ساٿ ٿي ڏي اي ايس پي در تابش ميڊيا سان ڳالهائيندي چيو ته جيئن مونکي خبر پئي مان فورن اسپتال پهتي آهيان هڪ پوليس واري تي حملو ڪرڻ ناقابل برداشت عمل آهي هن چيو ته مان ان ڪري اتي پهتي آهيان ته جيئن اهڙو ٻيو واقعو پيش نه اچي سگهي

بقايا 24 ضياءالحسن لنجار

مارڻ ۾ ڪامياب ٿي وزير داخله سنڌ ضياءالحسن لنجار شڪارپور ايس ايس پي ۽ پوليس ٽيم جي بهادري ۽ ڪارڪردگي کي شاباش ڏني. وزير داخله سنڌ ضياءالحسن لنجار ڊي ايس پي پارس بکهراڻي ۽ ڊي ايس پي ظهير سومرو جي بهادري کي سلام ڪندي چيو ته پوليس عوام جي تحفظ لاءِ پنهنجي جان جو پرواهه نه ڪندي، قانون جي عملداري کي يقيني بڻايو ضياءالحسن لنجار وڌيڪ چيو ته ڌاڪوسن ۽ جرائم پيشه ماڻهن خلاف ڪارروايون جاري رکڻ گهرجن ۽ ڊي ايس پي پارس بکهراڻي ۽ ڊي ايس پي ظهير سومرو کي بهترين طبي سهولتون مهيا ڪيون وڃن وزير داخله سنڌ جو چوڻ آهي ته سنڌ حڪومت هر حال ۾ پوليس جي حمايت ڪري ٿي ۽ بهادر سنڌ پوليس هڪ دفعو ٻيهر ثابت ڪري چڪي آهي ته قانون جي عملداري سڀ کان اهم آهي

بقايا 25 احتجاج

جي واقعي کان پوءِ الزام هيٺ آيل لاڪا برادري پاران نوابشاهه پريس ڪلب آڏو احتجاجي مظاهرو ڪيو ويو، احتجاج دوران سهيل لاڪو ۽ شوڪت علي لاڪو ميڊيا سان ڳالهائيندي چيو ته پوليس بنا جواز اسان جي ڳوٺ لاڪا آباد تي چڙهائي ڪئي جنهن دوران چار ديواري جو تقدس پائمال ڪيو ويو، هنن الزام هنيو ته پوليس عورتن، معصوم ٻارڙن ۽ مردن کي گرفتار ڪري نامعلوم هنڌ منتقل ڪري ڇڏيو آهي، جيڪو سراسر ظلمن تي ٻڌل عمل آهي. مظاهرين چيو ته ليڊي پوليس ڪانسٽيبل تي فائرنگ واري واقعي سان اسان جو ڪو به تعلق ناهي.

بقايا 26 نوجوان قتل

ڀاءُ سان گڏ موٽرسائيڪل تي گهر وڃي رهيو هو ته اوچتو سندس مٿي ۾ گولي لڳي ريسڪيو اختيارين جو چوڻ آهي ته نوجوان موقعي تي ئي فوت ٿي ويو جڏهن ته لاش کي قانوني ڪارروائي لاءِ سول اسپتال ڪراچي منتقل ڪيو ويو آهي. پوليس موجب فوت ٿيل نوجوان ۽ سندس ڀاءُ ڊيفنس فيز 2 ۾ هڪ ميڪينڪ جي دڪان تي ڪم ڪندا هئا ۽ واقعي وقت ٻئي بلديا ٽائون ڏانهن وڃي رهيا هئا

بقايا 27 آگاهي واڪ

آگاهي واڪ جو اهتمام ڪيو ويو. واڪ ۾ چيئرمين اينٽي ڪرپشن سيد ذوالفقار علي شاهه سيڪريٽري اوقاف مريد راهمون ڊي جي اينٽي ڪرپشن امتياز ابڙو سميت وڏي تعداد ۾ آفيسرن ۽ ملازمن شرڪت ڪئي. هي واڪ اينٽي ڪرپشن ڪورٽ کان شروع ٿي پيپلز اسڪوائر سنڌ سيڪريٽريٽ گيٽ تائين ڪڍي وئي، جنهن ۾ بدعنواني جي خاتمي لاءِ ڀرپور نعرا به هنيا ويا

بقايا 28 اگهه وڌائي ڇڏيا

مارڪيٽنگ ڪمپنين ۽ ڊيلرز جي مارجن ۾ واڌ جي منظوري ڏني پيٽرول ۽ ڊيزل جي اگهن ۾ في ليٽر 2 رپيا 56 پيسا تائين واڌ وارو پوندي جڏهن ته هڪ رپيو 28 پيسا في ليٽر جو واڌو بار فوري طور تي منتقل ٿيندو ذريعن جو چوڻ آهي ته پيٽرول جي في ليٽر تي او ايم سي مارجن هڪ رپيو 22 پيسا تائين وڌي ويندو جڏهن ته ڊيزل جي في ليٽر تي ڊيلرز جي ڪميشن ۾ هڪ رپيو 34 پيسا جي واڌ ٿي ويندي. اي سي سي طرفان جاري ڪيل پڌرائيءَ موجب پيٽروليم شين تي ڊيلرز ۽ او ايم سيز مارجنز ۾ 5 کان 10 سيڪڙو رچ ۾ واڌ منظور ڪئي وئي

بقايا 29 وزيراعظم

۽ ترقي لاءِ ضروري قدمن تي عمل ڪري رهيو آهي، سڌارن جي ايجنڊا کي لاڳو ڪرڻ ۽ اقتصادي ترقي جي راهه هموار ڪرڻ ۾ آرمي چيف ۽ چيف آف ڊفينس فورسز فيلڊ مارشل سيد عاصم منير جي مدد جو اهم ڪردار آهي اهو وقت پري ناهي جڏهن پاڪستان پنهنجي قرضن مان مڪمل طور تي نجات حاصل ڪري معاشي طور تي پاڇرو ٿيندو وزيراعظم محمد شهباز شريف ماليائي بدعنواني کي ختم ڪرڻ جي لاءِ قدمن کي وڌيڪ منظم انداز ۾ جاري رکڻ جي عزم جو ورجاءُ ڪندي چيو آهي ته نيب کي پنهنجو ڪم شفافيت سان جاري رکڻ جي مڪمل ادارجاتي آزادي حاصل آهي، وفاقي حڪومت نيب جي ذريعي سياسي انتقام تي يقين نه ٿي رکي اهڙن خيالن جو اظهار هن وزيراعظم هائوس اسلام آباد ۾ بدعنواني جي خاتمي جي عالمي ڏهاڙي جي حوالي سان منعقد تقريب کي خاص مهمان جي حيثيت سان خطاب ڪندي ڪيو تقريب ۾ نائب وزيراعظم ۽ پرڏيهي وزير محمد اسحاق ڊار ناڻي واري وفاقي وزير محمد اورنگزيب، اطلاعات ۽ نشريات واري وفاقي وزير عطاءالله تارڙ قانون واري وفاقي وزير سينيٽر اعظم نذير تارڙ نيب جي آفيسرن ڊي جي ايف آءِ اي قانون لاڳو ڪندڙ ادارن جي سربراهن سرڪاري آفيسرن ۽ ٻين شرڪت ڪئي

بقايا 30 ڦاهي ڏني وئي

ماليائي اداري هوارونگ انٽرنيشنل هولڊنگز جي اڳوڻي جنرل مئنيجر بائي تيانهوئي کي رشوت جي الزام ۾ ڦاهي ڏني وئي آهي ان تي 2014 کان 2018ع دوران پنهنجي عهدن جو ناجائز فائدو کڻندي 1.1 ارب يوان (156 ملين ڊالرن) جي رشوت وٺڻ جو الزام هو

بقايا 31 اطمينان

ٻڌل رپورٽ تي اطمينان جو اظهار ڪندي چيو آهي ته سروي موجب عوام جي وڏي انگ اها راءِ ڏني آهي ته اسان جي حڪومت جي دوران انهن کي ڪرپشن کي منهن ڏيڻو پيو عوام جي اها راءِ ڪرپشن جي خلاف جنگ ۽ شفافيت جي فروغ جي حوالي سان اسان جي ڪوشش جو اعتراف آهي ملڪ جي معيشت جي وڌيڪ بهتري، عوام کي بهترين خدمتن جي فراهمي ۽ ڪرپشن جي مڪمل خاتمي جي لاءِ پرعزم آهيون

بقايا 32 اتفاق

موڪلڻ تي اتفاق ڪيو آهي وزيراعظم محمد شهباز شريف چيو آهي ته انڊونيشيا جي صدر سان ملاقاتون انتهائي مثبت ۽ تعميري رهي، سندس دوري سان ٻطرفا لاڳاپا وڌيڪ بلندين تائين پهچندا، ٻنهي ملڪن جا لاڳاپا هر آزمائش تي پورا لٿا آهن. عالمي ۽ علائقائي معاملن تي ٻنهي ملڪن جا خيال هڪ جهڙا آهن انڊونيشيا جي صدر پرابوو سوبيانتو چيو ته پاڪستان پاران صحت جي شعبي ۾ تعاون جي آجيان ڪريون ٿا، تعليم، واپار، زراعت، ٽيڪنالاجي سميت مختلف شعبن ۾ تعاون کي وڌيڪ مضبوط بڻائينداسين ڪالهه اڳاري ڏينهن پاڪستان ۽ انڊونيشيا جي وچ ۾ معاهدن ۽ مفاهمت جي يادداشتن جي دستاويزن جي مٽاسٽا واري تقريب ۾ ڳالهائيندي وزيراعظم محمد شهباز شريف چيو ته صدر پرابوو سوبيانتو انڊونيشيا جو مدبر اڳواڻ آهي.

بقايا 33 ڪيس داخل

پراجيڪٽ ڪئميرا ذريعي جديد هٿيار ڏيکاريندڙ جوابدارن کي سراغ لڳائڻ کان پوءِ شهر ۾ پنهنجي نوعيت جو پهريون ڪيس داخل ڪيو آهي. ڊي جي سيف سٽي پراجيڪٽ آصف اعجاز شيخ چيو ته آءِ جي سنڌ هدايت ڪئي آهي ته هٿيار ڏيکاريندڙن خلاف پڻ سيف سٽي پراجيڪٽ ڪئميرا استعمال ڪيا وڃن ۽ ان حوالي سان ڪيمرائن جي مدد سان هٿيار ڏيکارڻ جي الزام ۾ پهريون ڪيس داخل ڪيو ويو آهي

بقايا 34 استقبال

اسيمبلي جو دورو ڪيو ۽ ايوان جي ڪارروائي ڏٺي وفد جو گرمجوشي سان استقبال ڪيو ويو سنڌ جي صحت واري وزير ڊاڪٽر عذرا پيچوهو وفد جي آمد تي خوشي جو اظهار ڪندي چيو ته مان بلوچستان جي وفد کي ڀليڪار ڪريان ٿي،

بقايا 35 منعقد

صحت ۽ ٻيون سهولتون نه ملڻ شديد بيروزگاري جون دانهون هن موقعي تي کليل ڪچهري ۾ صوبائي وزير سيد ناصر شاهه شهرين جا مسئلا حل ڪرڻ لاءِ لاڳاپيل آفيسرن کي سخت هدايتون جاري ڪيون هن موقعي تي سيد ناصر شاهه چيو ته هو پارٽي چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري جي هدايت تي بدين جي عوام جا مسئلا ٻڌڻ ۽ حل ڪرڻ لاءِ آيو آهي عوام جي مسئلن جي حل ۾ ڪا به رڪاوٽ برداشت نه ڪئي ويندي هن ڪچهري جو مقصد عوام جا مسئلا ٻڌڻ ۽ ترجيحي بنيادن تي حل ڪرڻ آهي

بقايا 36

ڪرڻ تي ٽائون ڪميٽي ڀريالي ضلع خيرپور جي ٽائون ميونسپل آفيسر کي 10 ڊسمبر تي ڪميشن جي آفيس ۾ طلب ڪري ورتو آهي. سيد امتياز احمد شاهه پاران ٽائون ڪميٽي جي بجيٽ، ان جي استعمال اسٽاف جي تفصيل ترقياتي منصوبن ٽيڪس ڪليڪشن جا انگ اکر ۽ ٻين معاملن بابت معلومات طلب ڪئي وئي هئي.

بقايا 37 ملاقات

سيڙپڪاري ۾ گهري دلچسپي جو اظهار ڪيو آهي. ڪالهه سومر ڏينهن وزيراعظم آفيس جي ميڊيا ونگ پاران جاري بيان موجب وزيراعظم سان آمريڪا ۾ رهندڙ پاڪستاني ڄائي ڊاڪٽرن جي وفد ملاقات ڪئي. وفد ۾ ڊاڪٽر سمير شفيع جي قيادت ۾ ڊاڪٽر جواد شاهه ڊاڪٽر تجمل حسين ڊاڪٽر نعمان حيدر ۽ نالياري سماجي شخصيت راڻا زاهد امير شامل هئا

بقايا 38 گرانٽ حاصل

International Finance Facility for Education (IFFEd) کان 10 ملين ڊالر جي گرانٽ حاصل ڪري ورتي آهي هي گرانٽ صوبائي تعليمي سڌارن ۽ سروس ڊليوري ۾ بهتري لاءِ اهم مدد فراهم ڪندي سنڌ اها ڪاميابي فلپائن جي شهر منيلا ۾ ايشيائي ڊولپمينٽ بينڪ (ADB) جي هيڊ ڪوارٽر ۾ منعقد ٿيل ريجنل ايجوڪيشن فورم دوران حاصل ڪئي فورم جي موقع تي شرڪت ڪندي سنڌ جي تعليم واري وزير سيد سردار علي شاهه IFFEd جي اعليٰ اهلڪار سان ٻطرفي ملاقات ڪئي ان موقعي تي IFFEd جو باني ۽ CEO ڪارٽهڪ ڪرشنن Head of Operations نينا اسٽوشنيول ٻيا سينئر اهلڪار ۽ ADB جا نمائندا پڻ موجود هئا

بقايا 39 اجلاس

وزيراعليٰ هائوس ۾ منعقد ٿيو جنهن ۾ وڏي وزير اڳڀرائيءَ جو جائزو ورتو پوليو خلاف مهم کي وڌيڪ ڪارائتو بڻائڻ لاءِ اپاءُ ورتا ۽ حڪم جاري ڪيا اجلاس ۾ صحت واري وزير ڊاڪٽر عذرا فضل پيچوهو آءِ جي پوليس غلام نبي ميمڻ ميئر ڪراچي بئرسٽر مرتضيٰ وهاب ڪمشنر ڪراچي حسن نقوي، ايڊيشنل آءِ جي ڪراچي جاويد عالم اوڍو، سيڪريٽري ٽو سي ايم عبدالرحيم شيخ سيڪريٽري صحت ريحان بلوچ، ڊي جي هيلٿ ڊاڪٽر وقار ميمڻ، يونيسف، ڊبليو ايڇ او ۽ روٽري انٽرنيشنل جا نمائندا اي او سي ڪوآرڊينيٽر شهريار گل ۽ ڪراچي جي سڀني ڊپٽي ڪمشنرز شرڪت ڪئي ٻين ڊويزنن جا ڪمشنرز ڊي سيز ڊي آءِ جيز ۽ ايس ايس پيز وڊيو لنڪ ذريعي شامل ٿيا. اجلاس ۾ ماحولي نگراني تي شديد تشويش جو اظهار ڪيو ويو

بقايا 40 پيٽا پيش

آفيسرن ۽ اهلڪارن جي بهادري کي پيٽا پيش ڪئي هن پوليس کي هدايت ڪئي ته ڌوهارين خلاف ڪارروايون وڌيڪ تيز ڪيون وڃن ۽ ضلعي ۾ مڪمل امن امان جي بحالي يقيني بڻائي وڃي وزيراعليٰ هائوس مان جاري بيان موجب وزيراعليٰ ڊي ايس پي سٽي شڪارپور پارس بکراڻي، ڊي ايس پي ڳوٺي ياسين ظهور سومرو ۽ چار زخمي اهلڪارن سان يڪجهتي جو اظهار ڪيو ۽ سندن جلد صحتيابي لاءِ دعا گهري. وزيراعليٰ سکر ضلعي ڪائونسل جي چيئرمين سيد ڪميل شاهه کي هدايت ڪئي ته ضرورت پوڻ تي زخمي آفيسرن لاءِ ايئر ايمبولينس جو بندوبست ڪيو وڃي ته جيئن کين بهترين طبي سهولتون فراهم ڪيون وڃن وزيراعليٰ خبردار ڪيو ته جيڪي ڌوهاري سرينڊر نه ڪندا

بقايا 41 مريم اورنگزيب

ڳالهائي سگهي ٿو پي ٽي آءِ باني جي تڪبر ۽ پاڳل پڻو نئون نه آهي. لاهور ۾ پريس ڪانفرنس ڪندي مريم اورنگزيب چيو ته قومي سلامتي تي حملي جي اجازت نه ڏني ويندي، ملڪ خلاف سازش ڪندڙ جي سزا آئين ۾ واضح آهي جيڪو به ڪريل ۽ گڪي ٻولي استعمال ڪندو تنهن سان قانون موجب منهن ڏنو ويندو

بقايا 42 گيانچند ايسراڻي

جي ڊائريڪٽر جنرل ريسڪيو 1122 سنڌ برگيڊيئر (ر) واجد سبغت الله مهر کين اداري جي مجموعي ڪارڪردگي آپريشنل تيارين ۽ تازين اڳڀرائي بابت تفصيلي بريفنگ ڏني. ان موقعي تي سيڪريٽري بحاليات نثار احمد ميمڻ، چيف آپريٽنگ آفيسر ڊاڪٽر عابد جلال الدين شيخ ۽ ڊائريڪٽر ايڊمن سردار علي شاهه به موجود هئا. ڊي جي ريسڪيو 1122 واجد سبغت الله مهر بحالي بابت صلاحڪار کي گلشن اقبال ۾ کليل مين هول ۾ ننڍڙي ابراهيم جي ڪرڻ واري افسوسناڪ واقعي ۽ اي پي زيڊ ۾ لنڌا فيڪٽري ۾ باهه لڳڻ دوران ريسڪيو ڪارروائين ۽ مؤثر حڪمت عملي بابت آگاهي ڏني.

بقايا 43 گرفتار

الزام ۾ 12 دهشتگردن کي گرفتار ڪري ورتو سي ٽي ڊي پنجاب موجب گرفتار دهشتگردن وٽان هٿيار، بارودي مواد ۽ ڊيٽونيٽر برآمد ٿيا، را جي دهشتگردن وٽان حساس جاين، حساس ادارن جون تصويرون ۽ وڊيوز به برآمد ٿيون. سي ٽي ڊي ترجمان ٻڌايو ته دهشتگردن وٽان هڪ مدرسي ۽ هڪ ميلي جون تصويرون، وڊيوز ۽ لوڪيشن به برآمد ٿي

Oil & Gas Development Company Limited

ogdcl the energy

INVITATION TO E-BID

THROUGH SAP ARIBA DISCOVERY

E-Bids are invited through SAP-ARIBA Discovery for the service/material given below under competitive bidding procedure as per Public Procurement Regulatory Authority (PPRA) rules;

SR #	TENDER NUMBER	DESCRIPTION	CLOSING DATE & TIME
1.	OGDCL-FB-CB-PROD-305531602-2025	SMART COMPLETIONS WITH ACCESSORIES AND SERVICES	12.01.2026 At 1100 Hrs

EXTENSION IN BID CLOSING & OPENING DATE

2. Reference our Tender Notice(s) published in newspapers on 26.10.2025, 15.11.2025, 24.11.2025 and 02.12.2025, it is notified that the bid submission/opening dates of the following cases are extended as follows:

SR #	TENDER NO	DESCRIPTION	REVISED CLOSING DATE & TIME
1.	OGDCL-SCM-LBB-CNESS-OGTI-301096646-2025	RENOVATION OF OGTI HOSTEL ROOMS WITH ATTACHED BATHROOMS (32 Nos.), INCLUDING CORRIDORS (03 Nos.), IN THE OFFICER'S WING, I-9, ISLAMABAD	15.12.2025 At 1130 Hrs
2.	OGDCL-SCM-SERVICES-CB-SYS-60-3336-303807291-2025	POST IMPLEMENTATION REVIEW OF SAP	16.12.2025 At 1030 Hrs

3. Bidders who have already submitted/sent their proposals (bids) may take them back and re-submit the same before the revised closing date and time mentioned above.
4. All bids will be opened 30 minutes after the bids closing date & time.
5. Tender Notice/ detailed instructions are available on PPRA website at www.ppra.org.pk.
6. Tender documents are available online and bids are also required to be submitted online through e-procurement portal at https://ogdcl.com/sap-ariba-tenders or https://discovery.ariba.com/profile/AN01562899621 for details see "Instruction for Bidders Section" of the tender documents.
7. OGDCL reserves the right to accept or reject any bid and to annul the bidding process and reject all the bids as per Public Procurement Regulatory Authority (PPRA) Rule-33.

General Manager
(Supply Chain Management)
Oil & Gas Development Company Limited
OGDCL Headquarters, Plot 03, F-6/G-6, Jinnah Avenue, Blue Area Islamabad-Pakistan

No. 328/30

LARGEST TAX PAYER COMPANY OF THE NATION — WE EXPLORE PROSPERITY

سنڌ انسٽيٽيوٽ آف
فزيڪل ميڊيسن اينڊ ريهيبليٽيشن
ڊپارٽمينٽ آف امپاورمينٽ آف پرسنز وٿ ڊس ايبلٽيز
گورنمينٽ آف سنڌ

واڪن لاءِ ڪوٽ (IFB)/ٽينڊر گهرائڻ لاءِ نوٽيس (NIT)

No. SIPM&R/PD/2025-26/90-93 Dated: 09-12-2025

سنڌ انسٽيٽيوٽ آف فزيڪل ميڊيسن اينڊ ريهيبليٽيشن (SIPM&R)، ڪراچي ايس آر بي سان سيلز ٽيڪس ۽ انڪم ٽيڪس لاءِ ايف بي آر وٽ رجسٽرڊ ۽ پاڪستان انجنيئرنگ ڪائونسل سان (جتي لاڳو ٿيندو هجي) چڱي ساک وارن انجنيئرنگ فرمز/ وينڊرز/واڪ ڏيندڙن کان جيڪي هيٺ ڄاڻايل معيار تي پورو لهندا هجن تن کان E-PAK اڪيوزيشن اينڊ ڊسپوزايبل سسٽم (EPADS) تحت E-واڪ گهرائجن ٿا.

نمبر	حوالو نمبر.	واڪ جو نالو	طريقيڪار
.i	SIPM&R/PD/2025-26/ADP/-725/90	ADP اسڪيم نمبر 725 تحت سيٽلائيٽ سينٽر، لاڙڪاڻو SIPM&R لاءِ مشينري / سامان / مواد ۽ ٻين شين جي خريداري، جنهن جو نالو "حيدرآباد، ايس.بي.اي، سکر ۽ لاڙڪاڻو، سنڌ ۾ ڊي اي پي ڊي فزيڪل ميڊيسن ريهيبليٽيشن آٽزم سينٽر ۽ الائيڊ سهولتن جي تعمير" رکيو ويو آهي.	سنگل اسٽيج-ون اينولپ رول 46(1)
.ii	SIPM&R/PD/2025-26/ADP/-725/91	ADP اسڪيم نمبر 725 تحت سيٽلائيٽ سينٽر، لاڙڪاڻو SIPM&R لاءِ فرنيچر ۽ فڪسچر جي خريداري، جنهن جو نالو "حيدرآباد، ايس.بي.اي، سکر ۽ لاڙڪاڻو، سنڌ ۾ ڊي اي پي ڊي فزيڪل ميڊيسن ريهيبليٽيشن آٽزم سينٽر ۽ الائيڊ سهولتن جي تعمير" رکيو ويو آهي.	سنگل اسٽيج-ون اينولپ رول 46(1)
.iii	SIPM&R/PD/2025-26/ADP/-725/92	ADP اسڪيم نمبر 725 تحت "حيدرآباد، ايس.بي.اي، سکر ۽ لاڙڪاڻو، سنڌ ۾ ڊي اي پي ڊي فزيڪل ميڊيسن ريهيبليٽيشن آٽزم سينٽر ۽ الائيڊ سهولتن جي تعمير" جي نالي سان سيٽلائيٽ سينٽر، لاڙڪاڻو SIPM&R لاءِ آئي ٽي سامان ۽ هارڊويئر جي خريداري.	سنگل اسٽيج-ون اينولپ رول 46(1)
.iv	SIPM&R/PD/2025-26/ADP/-725/93	ADP اسڪيم نمبر 725 تحت "حيدرآباد، ايس بي اي، سکر ۽ لاڙڪاڻو، سنڌ ۾ ڊي اي پي ڊي فزيڪل ميڊيسن ريهيبليٽيشن آٽزم سينٽر ۽ الائيڊ سهولتن جي تعمير" جي نالي سان سيٽلائيٽ سينٽر، لاڙڪاڻو SIPM&R لاءِ انسٽاليشن سان گڏ وال مائونٽڊ انورٽر اي سي يونٽ 1.5 ٽن جي خريداري.	سنگل اسٽيج-ون اينولپ رول 46(1)

واڪ دستاويزن جا تفصيل ۽ شرط ۽ ضابطا https://portalsindh.eprocure.gov.pk/#/ يا www.sipmr.edu.pk تان ڏسي/ ڊائون لوڊ ڪري سگهجن ٿا.

اليڪٽرانڪ واڪ فقط EPADS معرفت جمع ڪرايا ويندا. هٿرادو واڪ وصول نه ڪيا ويندا. خواهشمند واڪ ڏيندڙ پنهنجي پاڻ کي EPADS سسٽم تي رجسٽرڊ ڪن https://portalsindh.eprocure.gov.pk/#/supplier/registration تي اليڪٽرانڪ واڪ جمع ڪرائڻ جي لاءِ.

واڪ دستاويز تيار ڪري EPADS تي 30 ڊسمبر، 2025 تائين صبح 11:30 وڳي تائين لازمي جمع ڪرايا وڃن. ٽينڊر في 10000 رپيا (ناقابل واپسي) ۽ واڪ سيڪيورٽي جو 2% (02 سيڪڙو) جيڪو واڪ جي ڪل ويليو سان پروڪيورمينٽ ڊپارٽمينٽ سيڪنڊ فلور بلاڪ-A سنڌ انسٽيٽيوٽ آف فزيڪل ميڊيسن اينڊ ريهيبليٽيشن سامهون SIUT ويجهو مجاهد مسجد چاند بي بي روڊ ڪراچي تي آخري تاريخ کان پهرين E-واڪ جمع ڪرايا وڃن. ساڳئي ڏينهن (i) 12:00 ڪلاڪ (ii) 12:05 ڪلاڪ (iii) 12:10 ڪلاڪ، (iv) 12:15 ڪلاڪ تي کوليا ويندا. واڪ سيڪيورٽي جي ڪاپي انسٽريومينٽس نمبر سان EPADS سسٽم تي جمع ڪرائي وڃي.

نوٽ:

a. ڪنهن به سوال لاءِ E-واڪن بابت پروڪيورمينٽ ڊپارٽمينٽ نمبر. 021 9921 6210 تي رابطو ڪندا.
b. ڪنهن اڻڄاڻ صورتحال يا حڪومت پاران عام موڪل ٿيڻ جي صورت ۾ واڪ ورندڙ ڪم ڪار واري ڏينهن تي ساڳئي هنڌ ۽ وقت تي کوليا ويندا.
c. خريدار ڪنهن به واڪ/ سمورن واڪن کي صوبائي لاڳاپيل ايس پي پي رولز 2010 تحت رد ڪرڻ جو حق محفوظ رکي ٿو.
d. ڪنهن به مشڪلات جي صورت ۾ واڪ ڏيندڙ EPADS جي هيلپ لائين تي آفيس وقت دوران رابطو ڪري سگهن ٿا. 051-111-137-237

پروفيسر. ڊاڪٽر نبيلا نجم سومرو
ايگزيڪيوٽو ڊائريڪٽر

INF-KRY 4150-25
iWORK FOR SINDH
www.iwork4sindh.com
JOB PORTAL BY INFORMATION DEPARTMENT

سامهون SIUT ويجهو مجاهد مسجد ، چاند بي بي روڊ، ڪراچي.
فون نمبر: +92-21-9921-6212-14 يو آر ايل: www.sipmr.edu.pk

روزاني عبرت

ايڊيٽوريل
ڪرپشن خلاف جنگ- رڳو نعرا نہ، عملي قدم گهرجن
صفحو 4

محمود شام
نئين دفاعي نظام سان اوچي اڏام!
صفحو 4

سنڌ پهتل پرديسي پکي ۽ تحرڪ ۾ آيل شڪاري!
شاهد گل سمون
صفحو 4

اعجاز منگي
اقتدار بابت مفڪرن جا فڪر پريا نُڪتا...!
صفحو 4

سکر ۾ قومي احتساب بيورو ۽ ضلعي انتظاميا جي گڏيل تعاون سان اينٽي ڪرپشن ڊي ريلي

بدعنواني خلاف نوجوانن سان گڏ: روشن مستقبل جي تعمير واري عنوان هيٺ عوامي آگاهي ريلي ڪڍي وئي

ريلي جو مقصد عوام ۾ بدعنواني خلاف آگاهي پيدا ڪرڻ آهي، بدعنواني هڪ ناسور آهي ۽ قوم جي ترقي ۾ وڏي رڪاوٽ آهي: بشريٰ منصور

چيئرمين نيب جي هدايتن تي بدعنواني خلاف عالمي ڏينهن جي مناسبت سان عوامي آگاهي هفتو ملهائي رهيا آهيون: عمران علي

سکر(بيورو رپورٽ) 9 ڊسمبر تي بدعنواني جي عالمي ڏينهن جي موقع تي قومي احتساب بيورو (NAB)سکر ۽ ضلعي انتظاميا جي گڏيل تعاون سان "بدعنواني خلاف نوجوانن سان گڏ: روشن مستقبل جي تعمير" واري عنوان هيٺ جناح مونسپل اسٽيڊيم سکر کان سکر پريس ڪلب تائين عوامي آگاهي ريلي ڪڍي وئي. ريلي جي اڳواڻي ايڊيشنل ڊپٽي ڪمشنر سکر بشريٰ منصور، ڊائريڪٽر اويئرنيس اينڊ پريوينشن نيب سکر عمران علي منگريو ۽ اسسٽنٽ ڪمشنر سکر سٽي ساره فراز ڪري رهيا هئا. ان موقعي تي ميڊيا سان ڳالهائيندي ڊائريڪٽر نيب سکر عمران علي ايڊيشنل ڊپٽي ڪمشنر کو سکر بشريٰ منصور ۽ اسسٽنٽ ڪمشنر سکر سٽي ساره فراز چيو ته ريلي جو مقصد عوام ۾ بدعنواني خلاف آگاهي پيدا ڪرڻ آهي. انهن چيو ته بدعنواني هڪ ناسور آهي ۽ قوم جي ترقي ۾ وڏي رڪاوٽ آهي ان جي خاتمي لاءِ سڀني کي گڏيل ڪوششون ڪرڻيون پونديون. انهن چيو ته سول سوسائٽي کي گهرجي ته هو بدعنوان عناصر جي نشاندهي ڪري ته جيئن انهن خلاف فوراً قانوني ڪارروائي عمل ۾ آڻي سگهجي. ڊائريڪٽر نيب عمران علي چيو ته چيئرمين نيب جي هدايتن تي بدعنواني خلاف عالمي ڏينهن جي مناسبت سان عوامي آگاهي هفتو ملهائي رهيا آهيون. هن ٻڌايو ته آگاهي هفتي دوران مختلف اسڪولن ۽ ڪاليجن ۾ شاگردن ۽ شاگرديائين کي بدعنواني خلاف شعور ڏيڻ لاءِ سيمينار ڪرايا ويندا. ريلي جي ٻين شرڪت ڪندڙن ۾ اسپيشل برانچ سکر جا گروپ آفيسر نديم احمد پنو، پرنسپل غلام محمد مهر ميڊيڪل ڪاليج سکر ڊاڪٽر محمد صالح چنا، ڊپٽي ڊائريڪٽر پاڪستان بيت المال شبير ميمڻ، تعليم، اينٽي ڪرپشن، صحت، پوليس، سوشل ويلفيئر، سوشل سيڪيورٽي، لوڪل گورنمينٽ، ويمن ڊيولپمينٽ، پلاٽي آبادي، ليبر، صنعت، جنگلات ۽ ٻين کاتن جا آفيسر ۽ نمائندا، گڏوگڏ شاگرد، استادن ۽ سول سوسائٽي جي ماڻهن وڏي تعداد ۾ شرڪت ڪئي

پاڪستان نيوي ريڪروٽمينٽ اينڊ سليڪشن سينٽر سکر جي پڌرائي

سکر(بيورو رپورٽ) پاڪستان نيوي ريڪروٽمينٽ اينڊ سليڪشن سينٽر سکر طرفان جاري ڪيل پڌرائي موجب، پاڪستان نيوي ۾ شارٽ سروس ڪميشن ڪورس A-2026 ذريعي شموليت لاءِ اهل پاڪستاني شهرين کان درخواستون طلب ڪيون آهن.

سکر: بدعنواني جي عالمي ڏينهن جي موقعي تي نيب پاران آگاهي ريلي ڪڍي پئي وڃي

ٽنڊوڄام جي گورنمينٽ بوائز پرائمري اسڪول حاجي محمد اسماعيل لاڪو ۾ شاندار ثقافتي تقريب

تقريب ۾ شاگردن روايتي سنڌي لباس، اجرڪ ۽ ٽوپي پائي صوبي جي ثقافت کي ڀرپور انداز ۾ پيش ڪيو

ثقافتي ڏينهن ملهائڻ سان نئين نسل کي پنهنجي روايتن ۽ قديم ثقافت سان جڙڻ جو موقعو ملي ٿو: اختر آرائين

اهڙيون سرگرميون نہ رڳو شاگردن ۾ اعتماد وڌائين ٿيون پر پنهنجي سڃاڻپ ۽ ورثي تي فخر ڪرڻ جو احساس بہ پيدا ڪنديون آهن

ٽنڊوڄام(ن ع) سنڌ جي ثقافتي ڏينهن جي سلسلي ۾ گورنمينٽ بوائز پرائمري اسڪول حاجي محمد اسماعيل لاڪو ۾ شاندار تقريب منعقد ڪئي وئي جنهن ۾ شاگردن روايتي سنڌي لباس، اجرڪ ۽ ٽوپي پائي صوبي جي ثقافت کي ڀرپور انداز ۾ پيش ڪيو. ٻارن سنڌي گيتن تي رقص ۽ ٽيبلوز پيش ڪري شرڪت ڪندڙن کان خوب داد هٿ ڪئي. هن موقعي تي هيڊ ماسٽر محمد اختر آرائين، جان محمد لاڪو امجد علي ڦهيم، جلاب حسين ۽ نظير اوڏ خطاب ڪندي چيو ته سنڌ جي تهذيب صدين پراڻي محبت، ڀائيچاري ۽ امن جي علامت آهي ۽ ثقافتي ڏينهن ملهائڻ سان نئين نسل کي پنهنجي روايتن ۽ قديم ثقافت سان جڙڻ جو موقعو ملي ٿو. هنن چيو ته اهڙيون سرگرميون نہ رڳو شاگردن ۾ اعتماد وڌائين ٿيون پر پنهنجي سڃاڻپ ۽ ورثي تي فخر ڪرڻ جو احساس بہ پيدا ڪنديون آهن. مقررين وڌيڪ چيو ته سنڌ صوفين جي ڌرتي آهي جنهن هميشہ امن پيار ۽ محبت جو پيغام ڏنو آهي ۽ اڄ بہ اسان کي اهو عهد ڪرڻو آهي ته اسين پاڻ ۾ محبت ۽ ڀائيچاري سان گڏجي رهنداسين ۽ پنهنجي ٻارن کي تعليم جي زيور سان آراستہ ڪنداسين. هنن والدين کي زور ڏني چيو تہ هو پنهنجن ٻارن سان گڏ پنهنجي نيائين کي بہ لازمي تعليم ڏيارين ڇو تہ هڪ نيائي جي تعليم سان بهتر خاندان ۽ بهتر معاشرو ٺهي ٿو.

ٽنڊوڄام: گورنمينٽ بوائز پرائمري اسڪول حاجي محمد اسماعيل لاڪو ۾ منعقد ثقافتي تقريب جو ڏيک

سنڌ جا رٽائر سرڪاري ملازم روڊن تي نڪري آيا، پگهار ۽ پينشن ۾ هڪ جيتري واڌ جو مطالبو

سنڌ پينشنرز گرينڊ الائينس طرفان مطالبن جي مڃتا لاءِ پريس ڪلب سامهون احتجاجي مظاهرو ڪيو ويو

پگهارن مان گروپ انشورنس ڪٽڻ باوجود رٽائر سرڪاري ملازمن کي گروپ انشورنس کان محروم ڪيو ويو آهي: اڳواڻ

سنڌ سرڪار جو قانون سمجهہ کان ٻاهر آهي تہ رٽائر ملازم کي حياتي ۾ پينشن نٿي ملي، هڪ ملڪ ۾ ٻہ قانون هلي رهيا آهن

حيدرآباد(اسٽاف رپورٽر)سنڌ جي سرڪاري کاتن جي رٽائرڊ ملازمن جو مطالبن جي مڃتا لاءِ احتجاجي مظاهرو پگهار ۽ پينشن ۾ هڪ جيتري واڌ جو مطالبو. سنڌ پينشنرز گرينڊ الائينس طرفان مطالبن جي مڃتا لاءِ ڪالهہ حيدرآباد پريس ڪلب سامهون احتجاجي مظاهرو ڪيو ويو. مظاهري کان پوءِ سنڌ پينشنرز گرينڊ الائينس جي چيف آرگنائيزر رٽائرڊ پروفيسر محمد مراد چوڌري سيد امان الله مشوائي سيد عاشق حسين عبدالحليم راڄڙ ۽ ٻين پريس ڪانفرنس ڪندي چيو تہ سال 1971 کان سنڌ جي سرڪاري ملازمن جي پگهارن مان گروپ انشورنس ڪٽڻ باوجود رٽائر سرڪاري ملازمن کي گروپ انشورنس کان محروم ڪيو ويو آهي جيڪا ملازمن سان ناانصافي آهي. ان ڪري اسان جو مطالبو آهي تہ بلوچستان جيان سنڌ جي سرڪاري ملازمن کي 1971 کان گروپ انشورنس ادا ڪئي وڃي. هنن چيو تہ سنڌ سرڪار جو قانون سمجهہ کان ٻاهر آهي تہ رٽائر ملازم کي حياتي ۾ پينشن نٿي ملي رٽائر ٿيڻ جي 5سالن اندر فوت ٿيڻ تي وارثن کي انشورنس ملندي ٻئي صورت وارثن کي بہ انشورنس نہ ملندي. هنن چيو وزيراعظم شهباز شريف اهڙ شرط رٽائرڊ سرڪاري ملازمن لاءِ 10سيڪڙو پينشن جو اعلان ڪيو هو جنهن تي تنهي صوبن عمل ڪيو پر سنڌ حڪومت عمل نہ ڪيو جنهن مان محسوس ٿي رهيو آهي سنڌ پاڪستان جو حصو ناهي. هنن چيو تہ سنڌ ۾ رٽائرسرڪاري ملازمن سان حد کان وڌيڪ ناانصافي ٿي رهي آهي. ڪراچي جي هائي ڪورٽ ۾ سال مارچ 2022 کان گروپ انشورنس لاءِ پٽيشن داخل ڪيل آهي پر اسان جي درخواست تي اڄ ڏينهن تائين نہ ٿي آهي ساڍا ٽي سال دوران تاريخ تي تاريخ ملي رهي. هنن چيف جسٽس سنڌ هائي ڪورٽ کي اپيل ڪئي تہ اسان جي ڪيس نمبر 1637 / 2022 جي ٻڌڻي ڪئي وڃي. هنن مطالبو ڪيو تہ رٽائر ملازمن کي صحت ڪارڊ ڏنو وڃي. گروپ انشورنس بينوئل فنڊ سوڊ بيا مطالبا منظور ڪري رٽائرملازمن ۾ ڦهليل بيچيني ختم ڪئي وڃي ٻئي صورت ۾ بلاول هائوس ۽ وزيراعليٰ هائوس ڪراچي سامهون ڌرڻو هنيو ويندو

شهدادڪوٽ منهنجو شهر آهي: يار محمد سومرو

شهر جا مسئلا واقعي گهڻا آهن پر سمورا مسئلا ترت حل ڪيا ويندا

صفائي سٿرائي جا مسئلا ترجيحي بنيادن تي حل ڪيا پيا وڃن: بار ۾ اظهار

شهدادڪوٽ(ڊ ر) چيئرمين ميونسپل ڪميٽي شهدادڪوٽ يار محمد سومرو چيو آهي تہ شهدادڪوٽ منهنجو شهر آهي ان جا مسئلا خاص طور تي صفائي سٿرائي ترجيحي بنيادن تي حل ڪيا پيا وڃن. ڪوسا لا چيمبر ۾ ضلعي قمبر شهدادڪوٽ بار جي صدر ايڊووڪيٽ شفيع محمد ڪوسو سان ڳالهائيندي وڌيڪ چيو شهر جا مسئلا واقعي گهڻا آهن پر سمورا مسئلا ترت حل ڪيا ويندا ان موقعي تي بار جي صدر ايڊووڪيٽ شفيع محمد ڪوسو ڪيس شهري مسئلن کان آگاهہ ڪيو ٻئي طرف چيئرمين يار محمد سومرو جڏهن ڪوسا لا چيمبر پهتو تہ سندس شاناتو آڌرڀاءُ ڪيو ويو ان موقعي تي ايڊووڪيٽ شفيع محمد ڪوسو چيئرمين يار محمد سومرو کي لا چيمبر اچڻ تي ڀليڪار ڪيو ڪيس سنڌ جي سوکڙي ٽوپي ۽ اجرڪ جا تحفا پيش ڪيا ويا لا چيمبر ۾ ان موقعي تي ايڊووڪيٽ راجا رجب مگسي، ايڊووڪيٽ رفيق احمد خشڪ، ايڊووڪيٽ جهان زيب ساسولي ايڊووڪيٽ فواد سومرو ۽ ٻيا پڻ موجود هئا

شهدادڪوٽ: ميونسپل چيئرمين يار محمد سومرو ڪوسا لا چيمبر ۾ آمد ۽ ملاقات جو ڏيک

گهوٽڪي ۾ ڪرپشن خلاف عالمي ڏينهن جي سلسلي ۾ ريلي

اينٽي ڪرپشن پوليس گهوٽڪي پاران ڪرپشن خلاف آگاهي ريلي ڪڍي وئي

بدعنواني هڪ ناسور آهي جيڪو معاشري جي بنيادن کي ڪمزور ڪري ٿو: سيف الله هاليپوٽو

گهوٽڪي(ن ع)گهوٽڪي ۾ ڪرپشن خلاف عالمي ڏينهن جي سلسلي ۾ اينٽي ڪرپشن پوليس گهوٽڪي پاران آگاهي ريلي ڪڍي وئي. ريلي جي اڳواڻي ڊپٽي ڊائريڪٽر اينٽي ڪرپشن پوليس گهوٽڪي سيف الله هاليپوٽو، اسسٽنٽ ڊائريڪٽر شاهد بشير ڪرسي انسپيڪٽر عبدالفتاح مهر سب انسپيڪٽر غلام سرور ميمڻ، گل حسن ميمڻ، تعلقہ ايجوڪيشن آفيسر محمد بخش هارياڻي، اسسٽنٽ مختيارڪار ڪمران مهر ۽ تعلقہ اسپتال جي ايم ايس ڊاڪٽر سرواڻند ڪئي ريلي اينٽي ڪرپشن آفيس کان اي سيڪشن ٿاڻي تائين ڪڍي وئي. ان موقعي تي ريلي کي خطاب ڪندي ڊپٽي ڊائريڪٽر اينٽي ڪرپشن پوليس گهوٽڪي سيف الله هاليپوٽو چيو تہ ڪرپشن خلاف عالمي ڏينهن جو مقصد بدعنواني خلاف شعور اجاگر ڪرڻ آهي. هن ٻڌايو تہ اينٽي ڪرپشن جي صوبائي وزير سردار محمد بخش مهر، چيئرمين ذوالفقار علي شاهہ، ڊائريڪٽر جنرل امتياز ابڙو ۽ سکر ريجن جي ڊائريڪٽر صوفي عبدالحفيظ چاچڙ جي هدايتن تي سڄي ضلعي ۾ آگاهي مهم جاري آهي هن چيو تہ بدعنواني هڪ ناسور آهي جيڪو معاشري جي بنيادن کي ڪمزور ڪري ٿو ان ادارن جي ڪارڪردگي متاثر ڪري ٿو ۽ غريب عوام جي حقن جو تماشو بڻائي ٿو تنهن ڪري ڪرپشن خلاف جدوجهد صرف اينٽي ڪرپشن اداري جي ذميواري نہ پر پوري قوم جو گڏيل فرض آهي سيف الله هاليپوٽو وڌيڪ چيو تہ عالمي يوم انسداد بدعنواني اسان کي ياد ڏياري ٿو تہ شفافيت، ايمانداري ۽ قانون جي بالادستي مهذب معاشري جون علامتون آهن. هن چيو تہ اينٽي ڪرپشن گهوٽڪي جي ٽيم 24 ڪلاڪ عوام جي سهولت لاءِ موجود آهي هن واضح ڪيو تہ ڪنهن بہ سرڪاري کاتي يا آفيسر خلاف پڪا ثبوت مليا تہ بنا ڪنهن دٻاءَ جي سخت ڪارروائي ڪئي ويندي. "چاهي ڪو ڪيترو بہ بااثر ڇو نہ هجي" آخر ۾ هن والدين، استادن، سرڪاري ملازمن ۽ نوجوانن کي اپيل ڪئي تہ معاشري مان ڪرپشن جو خاتمو آڻڻ لاءِ گڏيل ڪردار ادا ڪن، ڇو جو بدعنواني ختم ڪرڻ بنا ترقي ۽ انصاف ممڪن نہ آهي.

گهوٽڪي: ڪرپشن خلاف اينٽي ڪرپشن پوليس پاران آگاهي ريلي ڪڍي پئي وڃي

حيدرآباد ۾ ڪرپشن خلاف عالمي ڏهاڙي جي حوالي سان اينٽي ڪرپشن جو سيمينار

اسانجي معاشري ۾ ڪرپشن ختم ڪرڻ تہ ڏکيو آهي پر اسان گهٽ ضرور ڪري سگهون ٿا، ڪرپشن کي غلط محسوس ڪرائي سگهون ٿا: آفتاب پٺاڻ

آئي ايم ايف جي رپورٽ مطابق پاڪستان جي اشرافيہ جي ڊي پي 410 ارب ڊالرز مان هر سال 7 هزار ارب ڊالر ڪائي رهي ٿي

حيدرآباد(اسٽاف رپورٽر) حيدرآباد ۾ ڪرپشن خلاف عالمي ڏهاڙي جي حوالي سان اينٽي ڪرپشن کاتي پاران سيمينار ڪوٺايو ويو. آفتاب پٺاڻ چيو تہ اسانجي معاشري ۾ ڪرپشن ختم ڪرڻ تہ ڏکيو آهي پر اسان گهٽ ۾ گهٽ ڪرپشن کي غلط محسوس ڪرائي سگهون ٿا، بدعنوان ملڪن ۾ پاڪستان جو 140 هون نمبر آهي، آئي ايم ايف جي رپورٽ مطابق پاڪستان جي اشرافيہ جي ڊي پي 410 ارب ڊالرز مان هر سال 7 هزار ارب ڊالر ڪائي وڃي ٿي. سياستدان صنعتڪار ڪاروباري شخصيتون بلڊر ۽ ٻيا اشرافيہ ۾ شامل آهن اسانجي بدقسمتي آهي تہ عوام بہ ڪرپٽ آهي تہ حڪمران بہ ڪرپٽ آهن. ڪرپشن اختيارن جي ناجائز استعمال جو نالو آهي اسانکي پنهنجي معاشري کي بدعنواني کان بچائڻ لاءِ سڀ کان پهرين ڪوڙ ڳالهائڻ بند ڪرڻو پوندو 77 سالن کانپوءِ ملڪ جي حالت رحم جوڳي آهي ڇا ان کي جمهوريت چئبو آهي جيڪا هن وقت موجود آهي 3،4 سيڪڙو اشرافيہ ملڪي وسيلن تي قابض آهي نتيجي ۾ ڏوهہ ۽ ڪرپشن وڌي ٿي عدليہ پارليامينٽ آزاد نہ آهي آئين تي عمل نہ ٿي رهيو آهي اينٽي ڪرپشن کاتو سياسي مداخلت ۽ نظام جي خرابي سبب صحيح ڪم نہ ڪري رهيو آهي هڪ اينٽي ڪرپشن جي وزير آفيسر کي چيو تہ لفافو پهچايو انڪار ڪرڻ تي آفيسر کي عهدي تان هٽايو ويو اڄ ڏينهن تائين ان کي پوسٽنگ ناهي ملي ان موقعي تي ڪمشنر حيدرآباد فياض حسين عباسي ڳالهائيندي چيو تہ آفتاب پٺاڻ ڪرپشن خلاف پراثر تقرير ڪئي اهڙي تقرير مون اڳ ناهي ٻڌي، اڄ ڪرپشن خلاف عالمي ڏهاڙي تي عهد ڪرڻو پوندو تہ ڪرپشن کي ختم ڪرڻ لاءِ عملي زندگي ۾ قدم کڻنا پوندا، سيمينارز سان سکي اسان کي پيغام ٻين تائين پهچائڻ گهرجي تہ ڪرپشن اسانجي سماج جي دشمن آهي، تعليمي ادارا ڪردار سازي ۾ اهم ڪردار ادا ڪندا آهن شخصيت سازي گهرڻ ۽ تعليمي ادارن مان ٿيندي آهي، ان ڪري والدين کي پنهنجي ٻار کي غلط ۽ صحيح جو فرق ٻڌائڻ گهرجي، ڪرپشن ناانصافي کي ختم ڪرڻ لاءِ گهر کان شروعات ڪرڻي پوندي، ضمير اسان کي هر جڳهہ تي ٻڌائيندو آهي تہ توهان غلط ڪريو ٿا، پر اسان ضمير جو ناهيون ٻڌندا، اسان کي انفرادي ۽ اجتماعي طور تي سماج ۾ ڪرپشن خلاف ڪردار ادا ڪرڻو پوندو ڊائريڪٽر اينٽي ڪرپشن عمران حسين ڏاهري ڳالهائيندي چيو تہ هي ڏهاڙو ڪرپشن خلاف ڪارروائي جي عزم جي ياد ڏياري ٿو ڪرپشن ترقي، انصاف جي راهہ ۾ وڏي رڪاوٽ آهي هر فرد توڙي سرڪاري آفيسر کي ڪرپشن جي لعنت کي ختم ڪرڻ لاءِ ڪردار ادا ڪرڻو پوندو، اينٽي ڪرپشن کاتو عوامي ۽ سرڪاري ناڻي جي غيرقانوني استعمال کي روڪڻ لاءِ سرگرم آهي ڪرپشن کان پاڪ صاف معاشرو اسانجي ترجيح آهي ادارا مضبوط ۽ ڪرپشن کان پاڪ هوندا تہ عوام کي سهولتون ۽ انصاف ڪري سگهندا.

حيدرآباد: ڪرپشن خلاف عالمي ڏهاڙي جي حوالي سان اينٽي ڪرپشن پاران منعقد سيمينار جو ڏيک

مهراڻ يونيورسٽي المنائي ايسوسيئيشن جي ايگزيڪيٽو ڪاميٽي جي ڳٺجاڻي

نون عهديدارن ۽ ايگزيڪيٽو ڪاميٽي جي ميمبرن جي چونڊ لاءِ شيڊيول پڌرو

المنائي ايسوسيئيشن جون چونڊون 03 جنوري 2026 تي ٿينديون: پڌرائي ۾ اعلان

ڄامشورو(پ ر) مهراڻ يونيورسٽي المنائي ايسوسيئيشن (MUAA) جي ايگزيڪيٽو ڪاميٽي جي گڏجاڻي 05 ڊسمبر 2025 تي انجنيئر طفيل احمد ميمڻ جي صدارت ۾ ٿي گڏري. گڏجاڻي ۾ سال 2026-2027 لاءِ نون عهديدارن ۽ ايگزيڪيٽو ڪاميٽي جي ميمبرن جي چونڊ لاءِ شيڊيول پڌرو ڪيو ويو آهي اعلاميل تاريخن مطابق المنائي ايسوسيئيشن جون چونڊون 03 جنوري 2026 تي مهراڻ يونيورسٽي جي مڪ آڊيٽوريم ۾ ٿينديون. فارم حاصل ڪرڻ جي تاريخ 10 ڊسمبر تائين آهي جڏهن تہ فارم جمع ڪرائڻ جي آخري تاريخ 22 ڊسمبر رکي وئي آهي اميدوارن جي حتمي فهرست 29 ڊسمبر تي جاري ڪئي ويندي اليڪشن ۾ حصو وٺڻ جا خواهشمند اميدوار مهراڻ يونيورسٽي جي انوائرنمينٽل انجنيئرنگ شعبي جي پروفيسر ۽ اليڪشن لاءِ مقرر اليڪشن ڪمشنر پروفيسر ڊاڪٽر شيراز احمد ميمڻ جي آفيس مان فارم حاصل ڪري سگهن ٿا.

صوبائي وزير ورڪس اينڊ سروسز ۽ جيل خانہ جات پاران کلي ڪچهري

کلي ڪچهري ۾ 100 کان وڌيڪ شهرين درخواستون ڏيڻ سميت شڪايتون ڪيون

ڪامورن کي هدايت ڪئي آهي تہ آفيسن ۾ ويهي ماڻهن جا مسئلا حل ڪيون: علي حسن زرداري

خيرپور (ڊ ر) صوبائي وزير ورڪس اينڊ سروسز ۽ جيل خانہ جات حاجي علي حسن زرداري سجل آڊيٽوريم خيرپور ۾ کلي ڪچهري منعقد ڪئي. کلي ڪچهري ۾ 100 کان وڌيڪ شهرين درخواستون ڏيڻ سميت شڪايتون ڪيون جڏهن تہ مختلف ماڻهن طرفان شڪايتون ڪيون جنهن تي صوبائي وزيرورڪس اينڊ سروسز حاجي علي حسن زرداري لاڳاپيل آفيسرن، ڊي آءِ جي جيل خانہ جات، ڊپٽي ڪمشنر ايس ايس پي ۽ چيئرمين ميونسپل ڪاميٽي خيرپور ۽ ٻين لاڳاپيل آفيسرن کي وقت تي ئي هدايت ڪئي تہ فوري طور تي عوام جا مسئلا اوليت جي بنياد تي حل ڪيا وڃن اسٽيج تي سرپرست پريس ڪلب خيرپور جي سرپرست خان محمد شڪايت ڪندي چيو تہ سيشن ڪورٽ جي ڪمپائونڊ وال ڪرائي ڏني، بلڊنگ، پبلڪ هيلٿ، اليڪٽريڪل ۽ روڊ جو ڪم ڪرائي ڏنو جنهن تي 12 سالن کان ڪورٽ جي رڪوري لاءِ ڪيس هلنڊڙ آهي ۽ بہ ڪروڙ رپيا بقايا رقم نہ ڏني وئي جڏهن تہ پبلڪ هيلٿ طرفان ڪورٽ ۾ ڪم هلنڊڙ آهي جنهن جي انڪوائري ڪرائي وڃي جنهن تي صوبائي وزير علي حسن زرداري سيڪريٽري محمد نواز سوهو کي هدايت ڪئي تہ شفاف انڪوائري ڪرائي وڃي. صوبائي وزير حاجي علي حسن زرداري حاجي نواب خان وساڻ هائوس تي ميڊيا سان ڳالهائيندي چيو تہ پاڪستان پيپلزپارٽي جي چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري ۽ سنڌ جي وڏي وزير سيد مراد علي شاهہ سونکي حڪم ڪيو تہ خيرپور ۾ کلي ڪچهري ڪيان غريبن سان ملون ۽ آفيسرن کي چئيون تہ ماڻهن جي تڪليفون ختم ڪن ڊي سي ۽ ايس ايس پي خيرپور ۾ نوان آيا آهن مان وڏي وزير جي هدايت تي انهن کي هدايت ڪئي آهي تہ عوامي ۽ پاڪستان پيپلزپارٽي جي حڪومت جو دور آهي آفيسن ۾ ويهي ماڻهن جا مسئلا حل ڪيو

پ پ ضلع دادو جو شهيد راڻي جي ورسي بابت اجلاس

شهيد راڻي عوام جي لاءِ جان جي قرباني ڏني هميشہ لاءِ امر ٿي وئي آهي: پير مجيب الحق

پيپلزپارٽي جا جيالا شهيد راڻي کي خراج عقيدت پيش ڪرڻ لاءِ ڳڙهي خدابخش پهچندا

دادو(رپورٽ-ولي محمد لنڊ) پاڪستان پيپلزپارٽي سنڌ جي صدر نثار احمد کهڙو جي هدايت تي شهيد محترمہ بينظير ڀٽو جي ورسي جي تيارين جي حوالي سان پاڪستان پيپلزپارٽي ضلع دادو جو اهم اجلاس پيپلزپارٽي ضلع آفيس پير هائوس تي ضلع صدر ايم پي اي بئريسٽر پير مجيب الحق جي صدارت ۾ منعقد ٿيو اجلاس کي خطاب ڪندي ضلع صدر ايم پي اي بئريسٽر پير مجيب الحق، فياض احمد ٻٽ، دوست علي جيسر رئيس قنمبر علي خان لغاري خطاب ڪندي چيو تہ شهيد راڻي محترمہ بينظير ڀٽو جي عوام ۽ ملڪ لاءِ ڪيل لازوال خدمتن کي وساري نہ ٿو سگهجي شهيد بيبي بينظير ڀٽو عوام جي لاءِ جان جي قرباني ڏني هميشہ لاءِ امر ٿي وئي آهي هن چيو تہ عوام اڄ بہ ڀٽو خاندان سان محبت ڪري ٿو عوام صدر آصف علي زرداري، چيئرمين بلاول ڀٽو ۽ ادي فريال ٽالپر جي عوام جي لاءِ ڪيل قدمن کي ساراهي ٿو هن چيو تہ پيپلزپارٽي جا جيالا شهيد راڻي محترمہ بينظير ڀٽو کي خراج عقيدت پيش ڪرڻ لاءِ لکن جي تعداد ۾ ڳڙهي خدابخش پهچندا، هن چيو تہ دادو ضلع مان وڏي ۾ وڏو قافلو ضلع آفيس مان ڳڙهي خدابخش لاءِ روانو ٿيندا.

دادو: پ پ ضلع دادو جو شهيد راڻي جي ورسي بابت اجلاس ٿي رهيو آهي

وڏي وزير جي ڪچي آبادي بابت صلاحڪار عمرڪوٽ ۾ کلي ڪچهري

مني گٽن منشيات، ڊي سي عمرڪوٽ ۽ ان آفيس سان لاڳاپيل عملدارن جون شڪايتون

شڪايتون نوٽ ڪيون آهن کلي ڪچهري جي رپورٽ وڏي وزير سنڌ کي پيش ڪندس: نجمي عالم

عمرڪوٽ(ڊ ر) وڏي وزير جي ڪچي آبادي بابت صلاحڪار سيد نجمي عالم ڊسٽرڪٽ ڪائونسل عمرڪوٽ جي آفيس پنڊال ۾ شهرين سان کلي ڪچهري ڪري مسئلا ٻڌا ڊي سي نويد لاڙڪ، پي پي ضلعي سينئر نائب صدر برهان ڪنبر، ضلعي جنرل سيڪريٽري صوفي نواز سومرو، ضلعي انفارميشن سيڪريٽري گهنشام بجير، ضلعي چيئرمين حاجي بقا پلي سميت وڏي انگ ۾ شهرين ۽ سياسي سماجي اڳواڻن آفيسرن کلي ڪچهري ۾ شرڪت ڪئي کلي ڪچهري ۾ وڏي انگ ۾ قائم مني گٽن منشيات ڊپٽي ڪمشنر عمرڪوٽ ۽ ان آفيس سان لاڳاپيل عملدارن جون شڪايتون ڪنديون چيو تہ عمرڪوٽ جي هر رهائشي ڪالوني توڙي اسڪولن، اسپتالن، مذهبي عبادتگاهن آڏو کلي عام شراب جا مني گٽا کليا پيا آهن گٽڪي، آئيس، چرس، افيم سميت هر قسم جي منشيات جو ڪرڪو ۽ واهپو عام آهي پنجين ڇهين ڪلاس جا شاگرد خرچيون جمع ڪري شراب ۽ منشيات خريدي استعمال ڪن ٿا ڊپٽي ڪمشنر عمرڪوٽ جهڙو آفيسر عوام لاءِ نہ هجڻ برابر آهي هو منجهند 2 بجي ڪانپوءِ آفيس ايندو آهي ڊي سي عام شهرين سان ڪڏهن بہ ملاقات ناهي ڪئي شهري پنهنجا مسئلا ڪنهن کي ٻڌائين سياسي حاضري مس نٿو ڪري کلي ڪچهري ۾ شهرين واڙ سيلاءِ لائينن جي خراب حالت، ميونسپل عملي جي غفلت سبب شهر ۾ وڌندڙ حدخلين گٽر ابلڻ روڊن جي تباهي پبلڪ هيلٿ انجنيئرنگ کاتي جي نااهلي اسپتالن ۾ دوائن ۽ ڊاڪٽرن جي کوٽ زمينن ۽ پلاٽن تي قبضن وغيره بابت شڪايتون ڪيون ٻين کاتن جي آفيسن ۾ آفيسر ويهن نٿا شهرين جو ڪو ڪم نٿو ٿئي کلي ڪچهري رڳو فوٽو سيشن ثابت نہ ٿئي ۾ شهرين جي جائز مسئلن لاءِ لاڳاپيل آفيسرن کي پابند ڪيو وڃي صوبائي صلاحڪار سيد نجمي عالم شڪايتون ڪندڙ شهرين جون شڪايتون ٻڌي پنڊال ۾ ويٺل آفيسرن کي فوري شهرين جا مسئلا حل ڪرڻ جون هدايتون جاري ڪيون هن چيو تہ سمورن شهرين جون شڪايتون نوٽ ڪيون آهن کلي ڪچهري جي رپورٽ وڏي وزير سنڌ کي پيش ڪندس جيڪو عملدار عوام جي مسئلن کي نظرانداز ڪندو ان خلاف سخت ايڪشن ورتو ويندو حڪومت سنڌ عوامي ڀلائي ۽ سهولتن لاءِ هر ممڪن قدم کڻي رهي آهي عوام جا مسئلا ترجيح بنيادن تي حل ڪرڻ پاڪستان پيپلزپارٽي جو منشور آهي عوام جا مسئلا حل نہ ڪندڙ آفيسر ڪرسي جي لائق ناهن شهرين جا مسئلا ۽ شڪايتون نوٽ ڪري انهن جي لسٽ ڏاهي ضلع انتظاميہ حوالي بہ ڪئي آهي ڊپٽي ڪمشنر کي هفتي اندر شهرين جا مسئلا حل ڪرڻ جو حڪم ڏنو آهي مسئلا حل نہ ٿيڻ جي صورت ۾ شهرين مونسان رابطو ڪري سگهن ٿا

عمرڪوٽ: وڏي وزير جي ڪچي آبادي بابت صلاحڪار عمرڪوٽ ۾ کلي ڪچهري ڪري رهيو آهي

مٽياري ۾ بدعنواني کان پاڪ معاشري جي عالمي ڏهاڙي ملهائڻ جي حوالي سان جاڳرتا واڪ ۽ ريلي

ڊپٽي ڪمشنر مٽياري محمد يوسف شيخ ۽ ڊپٽي ڊائريڪٽر اينٽي ڪرپشن جي

بدعنواني معاشري جو هڪ اهڙو ناسور آهي جيڪو ادارن کي سري وانگر ڪائي ڪوکلو ڪري ڇڏي ٿو: محمد يوسف شيخ

گڏجي جدوجهد ڪرڻ سان ئي ڪرپشن جو رستو روڪي سگهجي ٿو اسان سڀ گڏجي آواز اٿارينداسين: عرفان علي ارباب

مٽياري(ڊ ر) بدعنواني کان پاڪ معاشري جي عالمي ڏهاڙي ملهائڻ جي حوالي سان ضلعي انتظاميا مٽياري پاران اڄ مٽياري پريس ڪلب کان تعلقہ اسپتال مٽياري تائين ڊپٽي ڪمشنر مٽياري محمد يوسف شيخ ۽ ڊپٽي ڊائريڪٽر اينٽي ڪرپشن کاتو مٽياري عرفان علي ارباب جي قيادت ۾ جاڳرتا واڪ/ريلي ڪڍي وئي جنهن ۾ مختلف سرڪاري کاتن جي عملدارن عملي،استادن،شاگردن، سول سوسائٽي،غير سرڪاري تنظيمن ۽ ميڊيا جي نمائندن سميت ماڻهن جي وڏي انگ شرڪت ڪئي جاڳرتا ريلي جي پڄاڻيءَ تي ميڊيا جي نمائندن سان ڳالهائيندي ڊپٽي ڪمشنر مٽياري چيو تہ بدعنواني معاشري جو هڪ اهڙو ناسور آهي جيڪو ادارن کي سري وانگر ڪائي ڪوکلو ڪري ڇڏي ٿو جنهن جو جيڪڏهن بروقت علاج نہ ڪيو تہ اسان جا ادارا ختم ٿي ويندا هن چيو تہ ڪرپشن کي روڪڻ سان ئي بهترين صلاداري قائم ٿيندي جيڪو هڪ مهذب ۽ ترقي يافتہ معاشري لاءِ تمام گهڻو ضروري آهي . هن وڌيڪ چيو تہ گڏجي جدوجهد ڪرڻ سان ئي ڪرپشن جو رستو روڪي سگهجي ٿو. اسان سڀ گڏجي آواز اٿارينداسين، ماڻهن ۾ شعور وڌندو تہ يقيناً سماج بهتر طرف وڌندي" جاڳرتا واڪ/ ريلي ۾ شرڪت ڪندڙن جو چوڻ هو تہ ريلي جو مقصد عوام کي اهو پيغام پهچائڻ آهي تہ ضلعي جا سمورا کاتا ڪرپشن جي خاتمي لاءِ هڪ آواز ۽ هڪ موقف رکن ٿا. سنڌن چوڻ هو ته گڏيل ڪوشش ۽ عوامي تعاون سان ئي بدعنواني کي مڪمل طور ختم ڪرڻ ممڪن آهي جڏهن تہ اينٽي ڪرپشن اسٽيبلشمينٽ اهو مرڪزي پليٽفارم آهي جتي ڪرپشن خلاف شڪايتون ۽ ڪارروائيون ٿين ٿيون. بعد ۾ تعلقہ اسپتال مٽياري جي هال ۾ سيمينار پڻ منعقد ڪيو ويو جنهن کي ايڊيشنل ڊپٽي ڪمشنر ون مٽياري نوراحمد کهڙو خاص مهمان طور خطاب ڪندي چيو تہ شفافيت، قانون تي عمل ۽ جوابدهي ئي سٺي حڪمراني جو بنياد آهن سرڪاري عملدارن لاءِ ضروري آهي تہ هو هر سطح تي ايمانداري سان پنهنجو ڪردار ادا ڪن. سيمينار کي خطاب ڪندي ڊپٽي ڊائريڪٽر اينٽي ڪرپشن مٽياري عرفان علي ارباب چيو تہ اينٽي ڪرپشن کاتي جو بنيادي مقصد عوام کي محفوظ، صاف ۽ ڪرپشن کان پاڪ نظام فراهم ڪرڻ آهي هر شڪايت جو بروقت ازالو ۽ شفاف جاچ اسان جي ترجيح آهي. سيمينار ۾ ٻين آفيسرن خطاب ڪندي ڪرپشن خلاف جدوجهد کي بنيادي قومي فريضہ قرار ڏنو ۽ عوام کي اپيل ڪئي تہ هو بي خوف ٿي اينٽي ڪرپشن کاتي سان رابطو ڪن.

مٽياري: ڊپٽي ڪمشنر محمد يوسف شيخ اينٽي ڪرپشن جي عالمي ڏهاڙي جي حوالي سان منعقد ريلي جي قيادت ڪندي

جماعت اصلاح المسلمين ٻاڊهہ جي گڏجاڻي ٿي گذري

ٻاڊهہ (ن ع) جماعت اصلاح المسلمين ٻاڊهہ جي هڪ گڏجاڻي ٿي برانچ جي صدر ۽ سرپرست خليفہ معشوق علي مسرڙ طاهري جي صدارت ۾ ٿيندڙ گڏجاڻي ۾ خليفہ محمد ايوب بروهي، نور احمد هيسباڻي، وقار احمد پٺاڻ ۽ نويد رضا مسڻ شرڪت ڪئي .

اسرا اسپتال ۾ ڊاڪٽرن ۽ عملي جي مبينا غفلت سبب نينگر جي فوت ٿيڻ وارو معاملو

وارثن پاران اسپتال جي ڪارڪردگي کي انسان دشمن قرار ڏيندي عدالت جو در کڙڪائڻ جو اعلان

اسرا اسپتال ۾ داخل ڪرائڻ وقت ڊينگي ۾ مبتلا منهنجي پٽ مراد علي جي طبيعت بهتر هئي: والد

ناتجربيڪار عملي جي غفلت سبب موت واقع ٿي آهي، هيلٿ ڪيئر ڪميشن ۾ درخواست ڏني آهي انصاف نہ مليو تہ احتجاج جو رستو اختيار ڪنداسين

حيدرآباد(اسٽاف رپورٽر)حيدرآباد جي اسرا اسپتال ۾ ڊاڪٽرن ۽ عملي جي مبينا غفلت سبب فوت ٿي ويل نينگر مراد لاشاري جي وارثن اسپتال جي ڪارڪردگي کي انسان دشمن قرار ڏيندي عدالت جو در کڙڪائڻ جو اعلان ڪيو آهي. ان سلسلي ۾ ڄامشورو سنڌ يونيورسٽي هائوسنگ سوسائٽي فيز 2جي رهواسي ۽ 6ڏينهن اڳ اسرا اسپتال ۾ ڊاڪٽرن ۽ عملي جي مبينا غفلت سبب ڊينگي جي بيماري سبب فوت ٿي ويل 17ورهين جي نينگر مراد لاشاري جي پي پي عبدالجبار لاشاري ڪالهہ حيدرآباد پريس ڪلب ۾ پريس ڪانفرنس 2ڊسمبر تي اسرا اسپتال ۾ فوت ٿي ويل پنهنجي 17ورهين جي نينگر پٽ مراد لاشاري جي موت جو ذميوار اسرا اسپتال جي انتظاميا کي قرار ڏيندي چيو تہ اسرا اسپتال ۾ داخل ڪرائڻ وقت ڊينگي ۾ مبتلا منهنجي پٽ مراد علي جي طبيعت بهتر هئي پر اسپتال جي ناتجربيڪار عملي جي غفلت سبب موت واقع ٿي آهي. هن چيو تہ اسپتال جي ڊينگي وارڊ ۾ اسپتال جو ڊاڪٽر پنهنجو نہ ڪيو جنهن ڊاڪٽر کان معلوم پئي ڪيو ان چيو منهنجي وارڊ ناهي. اسپتال ۾ داخل هجڻ جي ڏيڍ ڏينهن ۾ هڪ لک 23 هزار رپين جو بل نڪتو جنهن ۾ 320ايٽم ڳڻايا ويا جنهن مان ڪنهن بہ دوا منهنجي پٽ کي فائدو نہ ڏنو. هن چيو تہ منهنجي پٽ جي فوت ٿيڻ تي اسان کي سڪيورٽي عملي يرغمار بڻايو ۽ ڌمڪين ۽ فائرنگ ذريعي سخت هراسان ڪيو ۽ تشدد جو بہ نشانو بڻايو ويو. هنن چيو تہ انهي دوران پوليس جو رويو بہ وانگاري رهيو جنهن اسپتال انتظاميا جي هدايتن ۽ حڪمن تحت ايف آئي آر داخل ڪئي ۽ اسان جي هڪ نہ ٻڌي. هنن چيو تہ ڪيس داخل ڪرائڻ باوجود پوليس ڪيس نامزد هڪ بہ جوابدار گرفتار نہ ڪيو جنهن بابت اطلاع آهن تہ جوابدارن گرفتاري کان اڳ واري ضمانت ڪرائي ورتي آهي. هنن چيو تہ سنڌ جي سرڪاري توڙي لائسنس ڏنل خانگي اسپتالن جي حالت هڪ جهڙي آهي سرڪاري اسپتالون هجن يا خانگي ڪوس گهر بڻيل آهن. هنن چيو تہ سنڌ حڪومت خانگي اسپتالن کي هڪ دفعو لائسنس ڏئي وساري ڇڏي ٿي يا ڏيڻي ليڻي عيوض انهن جو ڪو بہ معيار چيڪ نٿو ڪيو وڃي. اسپتالن ۾ ڪيترا مريضن اچن ٿا انهن لاءِ ڪهڙا ڊاڪٽر مقرر آهن وينٽي ليٽر آڪسيجن ۽ ٽريننگ يافتہ پيرا ميڊيڪل عملو آهي يا نہ آهي ڪير بہ پڇڻ وارو ناهي جڻ تہ اسپتالن کي ماڻهو مارڻ جو لائيسنس ڏنو وڃي ٿو انهن اسپتالن ۽ ڊاڪٽرن توڙي عملي خلاف ڪو ڌانهن نٿو ڪري سگهي هيلٿ ڪيئر ڪميشن جي مرضي آهي جيڪا بہ رپورٽ ڏي ان کان پوءِ ڪا ڪارروائي ٿيندي جڏهن تہ ان کان اڳ ئي ڪيس کي لٽي مٽي ڪيو ويندو آهي. فوتين جا وارث پنهنجو انصاف الله سائينءَ تي ڇڏي ڏيندا آهن. هنن چيو ڊاڪٽر ۽ اسپتالون پڇاڻي کان بالاتر آهن انهن خلاف جيڪڏهن ڪو ٿاڻي تي ويندو ۽ ڪيس داخل ڪرائڻ جي ڪوشش ڪندو تہ انهن جو ڪيس داخل نہ ٿيندو جيڪڏهن ڪنهن ڪوشش ڪري ڪيس داخل بہ ڪرايو تہ ڊاڪٽر ميدان ۾ نڪري مسيحا هجڻ جو راڳ الاپيندا ۽ چوندا آهن تہ اهو ظلم آهي. هنن چيو تہ سنڌ جي صحت کاتي ۾ وڏو جهول آهي جيڪو عوام مريض درست بدران ڊاڪٽر ۽ اسپتال مالڪ درست آهي. هنن چيو تہ اسان پنهنجي نوجوان جي ناحق موت خلاف عدالت سوڌو هر فورم تي آواز اٿارينداسين جلد هائي ڪورٽ ۾ درخواست داخل ڪرائينداسين اسان نہ چاهيندي بہ هيلٿ ڪيئر ڪميشن ۾ درخواست ڏني آهي انصاف نہ مليو تہ احتجاج جو رستو اختيار ڪنداسين تہ جيئن ڪنهن ماءُ پيءُ جي هنج خالي نہ ٿي سگهي ۽ ناتجربي ڪار ۽ نااهل ڊاڪٽرن،عملي ۽ خانگي اسپتالن جي مالڪن خلاف سخت قانوني ڪارروائي ٿي سگهي

ڪمشنر سکر ڊويزن عابد سليم قريشي جي ضياءُ الدين اسپتال آمد

ڌوهارين جي فائرنگ ۾ زخمي ٿيل پارس بکراڻي ۽ ظهور حسين سومرو جي عيادت

زخمي پوليس آفيسرن جو علاج اسان جي ماهر ڊاڪٽرز جي نگراني ۾ جاري آهي: انچارج

سکر(بيورو رپورٽ) ڪمشنر سکر ڊويزن عابد سليم قريشي شڪارپور ۾ پوليس پارٽي مٿان ڌوهارين جي حملي ۾ زخمي ٿيل ڊي ايس پي پارس بکراڻي ۽ ظهور حسين سومرو ۽ ڊي ايس پي پارس بکراڻي جي عيادت لاءِ پهتو ڪين انتظاميا طرفان هر ممڪن سهڪار جي يقين ڏهاني ڪرائي. ڪمشنر سکر نجي اسپتال جي انچارج کي هدايت ڪئي ته زخمي پوليس آفيسرن کي علاج معالجي جي بهترين طبي سهولتن جي فراهمي کي يقيني بڻايو وڃي. انهي موقعي تي اسپتال جي انچارج ڪمشنر سکر کي ٻڌايو تہ زخمي پوليس آفيسرن جو علاج اسان جي ماهر ڊاڪٽرز ۽ پيرا ميڊيڪل اسٽاف جي ٽيم جي نگراني هيٺ جاري آهي. واضح رهي تہ زخمي ٿيل پوليس آفيسر پاڻ ۾ اڙدواجي تعلق رکن ٿا.

سکر: ڪمشنر سکر شڪارپور فائرنگ ۾ زخمين جي ڊي ايس پي پارس بکراڻي ۽ ٻيا عيادت ڪري رهيا آهن

سکر جي علائقي نيو پنڊ اسلام ڪالوني جي رهواسڻ جو احتجاج

ثناء لاشاري پنهنجي اڳوڻي مڙس جي ظلمن ۽ پوليس خلاف دانهيو

پوليس پنهنجي سائي آفيسر جي حمايت ڪري رهي آهي، انصاف ڪيو وڃي: ثنا

سکر (بيورو رپورٽ) سکر جي علائقي نيو پنڊ اسلام ڪالوني ۾ رهندڙ مسمات ثناء لاشاري پنهنجي اڳوڻي مڙس جي ظلمن ۽ پوليس جي مبينہ زيادتين خلاف سکر پريس ڪلب اڳيان احتجاج دوران ٻڌايو تہ سندس اڳوڻو مڙس شهزادو لاشاري، جيڪو پوليس ۾ ڪمپيوٽر آپريٽر آهي جنهن هن تي ظلم ڪيو آهي.گذريل ٽي سال کان هو مون تي بدترين تشدد ۽ ذهني اذيتون ڏيندو پيو اچي ۽ ڪجهہ ڏينهن اڳ هن مون کي طلاق ڏئي ڇڏي،هن چيو تہ جڏهن مان ظلم ۽ زيادتي خلاف عدالت ۾ وڃي رجوع ڪيو تہ منهنجو اڳوڻو مڙس مشتعل ٿي پيو ۽ هن منهنجي گهر تي فائرنگ ڪئي گڏوگڏ منهنجي ڪرائيدارن کي بہ بنا جواز هراسان ڪرڻ شروع ڪري ڇڏيو آهي. هن ٻڌايو تہ اڄ عدالت ۾ پيش ٿيڻ کان پوءِ جڏهن هوءَ پنهنجي پاڻجي اقرار حسين سان گڏ واپس پئي آئي تہ شهزادو لاشاري جي چوڻ تي ٿاڻي سي سيڪشن پوليس سنڌس پاڻجي کي گرفتار ڪري نامعلوم هنڌ منتقل ڪري ڇڏيو آهي. ٿاڻي هو فون ڪري ڪيس واپس وٺڻ لاءِ دٻاءُ وجهي رهيو آهي ۽ انڪار ڪرڻ تي سنگين نتيجن جون ڌمڪيون ڏئي رهيو آهي جيڪو سراسر ظلم ۽ زيادتي آهي متاثر عورت چيو تہ هوءَ انصاف لاءِ پوليس وٽ بہ وئي پر پوليس پنهنجي سائي آفيسر جي حمايت ڪري رهي آهي. مسمات ثناء لاشاري آءِ جي سنڌ پوليس ڊي آءِ جي سکر رينج ۽ ٻين اعليٰ اختيارين کان مطالبو ڪيو آهي تہ نوٽيس وٺي ڪيس انصاف ۽ تحفظ فراهم ڪيو وڃي.

سکر: نيو پنڊ اسلام ڪالوني جي رهواسڻ ثنا لاشاري مڙس خلاف احتجاج ڪندي

پيءُ جي ملڪيت تي قبضو ڪندڙ ويڳي ڀاءُ کان حصو ڏياريو وڃي: صائقه سولنگي

حيدرآباد(اسٽاف رپورٽر) مٽياري جي رهواسي ڀينرن صائقه سولنگي، سعيده سولنگي ڪالهہ حيدرآباد پريس ڪلب ۾ پريس ڪانفرنس ڪندي وس وارن کان مطالبو ڪيو آهي تہ پيءُ جي ملڪيت تي قبضو ڪندڙ سنڌن ويڳي ڀاءُ خلاف ڪارروائي ڪري ڪين ملڪيت ۽ گهر مان جائز حصو ڏياري تحفظ ۽ انصاف فراهم ڪيو وڃي هنن الزام هنيو تہ سنڌن ويڳو ڀاءُ ماسٽر اعجاز سولنگي سنڌن پيءُ جي ملڪيت ۽ گهر تي زبردستي قبضو ڪري ڪين مارڪٽ ڪري گهران بيدخل ڪري ڇڏيو آهي هنن چيو تہ اهڙي ڌانهن حد جي پوليس کي ڪئي آهي پر مٽياري پوليس ڪابہ ڪارروائي ڪرڻ لاءِ تيار ناهي جوابدارن مان ڪين جان جو خطرو پڻ آهي هنن ڊي آءِ جي شهيد بينظيرآباد ۽ ايس ايس پي ضلعو نوشهرو فيروز کي اپيل ڪئي تہ معاملي جو نوٽيس وٺي ڪين ملڪيت مان حصو ڏياريو وڃي ۽ تشدد ڪندڙ جوابدارن کي گرفتار ڪيو وڃي

سماجي تنظيم نائو پي ڊي پي حيدرآباد طرفان تقريب

حيدرآباد(اسٽاف رپورٽر) سماجي تنظيم نائو پي ڊي پي حيدرآباد طرفان هنر ڊپارٽمينٽ جي تعاون سان SS تربيتي يافتہ گريجوئيٽ خصوصي ڇوڪرن ۽ ڇوڪرين ۾ ڊگريون ورهائڻ واري تقريب لطيف آباد جي مقامي هال ۾ منعقد ڪئي وئي. تقريب ۾ اسسٽنٽ ڪمشنر هيڊ ڪوارٽر محمد نويد خاص مهمان هو جڏهن تہ نائو پي ڊي پي حيدرآباد مرڪز جي ايسوسيئيٽ ڪليم الله سومرو،ڊپٽي ڊائريڪٽر پي اي پي پي خرم انصاري،هنر ڊپارٽمينٽ جي ڊپٽي منيجر سمر نيلوفر،منيجر ايڊووڪيسي ۽ گورنمينٽ ريليشن شب شاداب جوڻيجو،منيجر ايچ آر بائرلنس ڪمپني عمران ڀٽي،پروفيسر سنڌ يونيورسٽي انگلش ڊپارٽمينٽ ڊاڪٽر طارق عمراڻي ۽ ٻين شرڪت ڪئي. ان موقعي تي مهمان خاص اسسٽنٽ ڪمشنر هيڊ ڪوارٽر محمد نويد خطاب ڪندي چيو تہ اسان جي معاشري ۾ خصوصي ماڻهو ڪنهن کان بہ گهٽ نہ هوندا آهن ضرورت ان ڳالهہ جي آهي تہ خصوصي ٻارن ۽ نوجوانن ۾ لڪيل صلاحيت کي ظاهر ڪيو وڃي. هن چيو تہ حيدرآباد ضلعي انتظاميا خاص ٻارن ۽ نوجوانن جي صلاحيتن کي هٿي وٺرائڻ ۾ ڀرپور تعاون ڪرڻ لاءِ تيار آهي. ان موقعي تي ڊپٽي ڊائريڪٽر ڊپارٽمينٽ امپاورمينٽ آف پرسن وٿ ڊس ايبليٽيز حيدرآباد ريجن محمد امتياز احمد خان خطاب ڪندي چيو تہ هر ضلعي ۾ اسٽيٽ آف دي آرٽ ووڪيشنل انسٽيٽيوٽ قائم ڪيا ويندا جيڪو جلد حيدرآباد ۾ قائم ڪيو ويندو،خصوصي ماڻهن کي معاشري جو ڪارآمد شهري بڻائڻ لاءِ سنڌ سرڪار سمورا وسيلا ڪم آڻي رهي آهي خصوصي ٻارن مفت تعليم ۽ تربيت ڏني پئي وڃي ۽ ٻارن کي مفت يونيفارم،ٽرانسپورٽ،لنچ جي سهولت ڏني پئي وڃي جڏهن تہ 2هزارن کان وڌيڪ ڏهاڙي رپيا معذور ٻارن جي امڙ کي ماهوار وظيفو ڏنو پيو وڃي ۽ چيو تہ اڄ جي تقريب ان ڳالهہ جي نشاندهي ڪري رهي آهي تہ خصوصي ٻار ڪنهن کان گهٽ ناهن ۽ نائو پي ڊي پي مبارڪباد جي مستحق آهي ۽ مان ڪين مبارڪباد ڏيان ٿو ۽ خصوصي ٻارن جي والدين کي بہ مبارڪباد ڏيان ٿو تہ توهان جا ٻار ڪنهن کان بہ گهٽ نہ آهن

حيدرآباد ۾ پاڪستان هيومين رائٽس فائونڊيشن جو مظاهرو

حيدرآباد(اسٽاف رپورٽر) حيدرآباد جي سماجي تنظيم پاران ملاڪاتيار ۾ مبينا طور پکين جي شڪار کان منع ڪرڻ تي فائرنگ ۾ قتل ٿي ويل ڳوٺائي جي ڪيس ۾ بااثر جوابدار کي پوليس پاران شامل نہ ڪرڻ خلاف ڪالهہ حيدرآباد پريس ڪلب سامهون احتجاجي مظاهرو ڪيو.

ڊس ايبل اتحاد سوشل ويلفيئر ايسوسيئيشن سکر پاران سيمينار

سکر(بيورو رپورٽ) ڊس ايبل اتحاد سوشل ويلفيئر ايسوسيئيشن سکر پاران معذورن جي عالمي ڏينهن جي سلسلي ۾ سکر جي ڳوٺ رسالپور ۾ هڪ سيمينار ڪرايو سيمينار ۾ معذور ماڻهن ۽ اتان جا سياسي سماجي اڳواڻن جي وڏي انگ ۾ شريڪ ٿيا پروگرام جي شروعات تلاوت قرآن پاڪ جي لاوت سان ڪئي وئي.پروگرام ۾ شرڪت ڪندڙن کي خطاب ڪندي ڊس ايبل اتحاد سوشل ويلفيئر ايسوسيئيشن سکر جي صدر شاهنواز ڪانڌڙو ۽ پريس سيڪريٽري جهانگير ٻرڙو ۽ علائقي جي سياسي سماجي ورڪرن چيو تہ سنڌ حڪومت معذورن کي سندن ڪوٽا تحت نوڪريون ڏنيون آهن پر سکر ضلعي جا معذور نوڪرين سميت بيت المال ۽ زڪوات فنڊ کان محروم بڻيل آهن ضلعي زڪوات چيئرمين آفيس اچي ئي ڪونہ ٿو ۽ ڊپٽي ڪمشنر سکر بہ شايد چاڻ ناهي هنن چيو تہ وفاقي حڪومت معذور ماڻهن جي سهائتا لاءِ بيت المال ذريعي مالي سهائتا ڪندي آهي پر ان باوجود وفاقي ادارا ان تي عمل نہ ٿا ڪن جنهن سبب معذور ماڻهون حقن کان محروم آهن معذور ماڻهون علاج معالجي سميت ڪيترن ئي مشڪلاتن کي منهن ڏئي رهيا آهن معذور اڳواڻن چيو تہ معذور بہ پاڪستان جا شهري آهن ۽ پاڪستان جي آئين ۾ هر هڪ شهري کي حق حاصل آهن پر اسان معذورن کي حقن کان محروم رکيو پيو وڃي.هنن چيو تہ سڀ معذور اڻ پڙهيل ناهن پڙهيل ۽ هنر مند معذور پنهنجي صلاحيتن سبب آفيسن ۾ خدمتون سرانجام ڏين ٿا جڏهن تہ هنري ۽ راندين جي ميدان ۾ بہ پاڻ مڃايو آهي.آخر ۾ ملڪ جي سلامتي،خوشحالي لاءِ دعائون گهريون ويون.

خيرپور ۾ اينٽي ڪرپشن ڊي جي مناسبت سان جاڳرتا واڪ

خيرپور (ڊ ر) بين الاقوامي ڏينهن انسداد بدعنواني(اينٽي ڪرپشن ڊي) جي حوالي سان هڪ باشعور ۽ پراثر آگاهي واڪ جو اهتمام ڪيو ويو هي واڪ ڊپٽي ڊائريڪٽر انسدادِ بدعنواني اسٽيبلشمنٽ(ACE) خيرپور عبدالقادر دراني، اسسٽنٽ ڊائريڪٽر جنسار سومرو، انسپيڪٽر ڪليم الله مهيسر انسپيڪٽر عبدالحميد مغل ۽ ٽي او تعليم خيرپور الله بچايو خاصخيلي جي اڳواڻي ۾ ACEآفيس کان خيرپور پريس ڪلب تائين ڪڍيو ويو .واڪ ۾ سول سوسائٽي، وڪيلن، شاگردن ۽ شهرين سميت وڏي انگ ۾ ماڻهن شرڪت ڪئي جن جي هٿن ۾ ايمانداري، شفافيت ۽ بدعنواني جي خاتمي بابت نعرن وارا بينر ۽ پلي ڪارڊ هئا. پريس ڪلب اڳيان خطاب ڪندي ڊپٽي ڊائريڪٽر عبدالقادر دراني چيو تہ بدعنواني سماج جي بنيادن کي ڪمزور ڪري ٿي ۽ هي ڏينهن اسان کي ايمانداري ۽ احتساب جي واعدي جي ياد ڏياري ٿو.

جهول ويجهو شاهہ لطيف فائونڊيشن لطيفي جماعت جي گڏجاڻي

مقررن پاران لطيف سائين کي لفظن جي زبردست پيٽا پيش ڪئي وئي

لطيف سائين جي 345 هين جشنِ ولادت جي تيارين ۽ انتظامن بابت اهم فيصلا ڪيا ويا

سنجهورو(وات ر) درگاهہ حضرت شاهہ عبداللطيف ڀٽائي رح جي سجاده نشين سيد وقار حسين شاهہ لطيفي قائم مقام سجاده نشين سيد مصطفيٰ حسن شاهہ لطيفي جي هدايت تي جهول ويجهو ڳوٺ گل محمد ٻبر ۾ شاهہ لطيف فائونڊيشن ۽ لطيفي جماعت پاران شاهہ لطيف فائونڊيشن لطيفي جماعت جي مرڪزي اڳواڻ سعيد خان المعروف دادلو فقير لسڪاڻي جي اڳواڻي ۾ لطيف سائين جي جشن ولادت جي انتظامن سميت ثقافتي تقريب ٿي گذري،جنهن ۾ مقررن پاران لطيف سائين کي لفظن جي زبردست پيٽا پيش ڪئي وئي جڏهن تہ سنڌ ڌرتي جي قديمي ثقافتي اهڃاڻ رنگن روپن کي لطيف سائين جي شاعري کي قرار ڏنو ويوان موقعي تي شرڪت ڪندڙن پاران بهرين رجب تي لطيف سائين جو جشن ولادت ثقافتي طور ملهائڻ جو اعلان ڪيو ويوتقريب کي سعيد خان المعروف دادلو فقير لسڪاڻي شاهہ لطيف فائونڊيشن جي تعلقو سنجهورو جي صدر ڏاڙهون خان ٻبر ،محمد صالح ٻبر ، غلام جعفر ٻبر ذوالفقار علي ٻبر ۽ ٻين خطاب ڪندي چيو تہ سنڌ ڌرتي جي ثقافت ڏيهان ڏيهہ مشهور آهي سڄي دنيا ۾ سنڌ ڌرتي عبدالله شاهہ غازي قلندر شهباز لطيف سرڪار سميت صوفين بزرگن درويشن پڄڻين جي ڪري سڃاتپ رکي ٿي. گڏجاڻي ۾ لطيف سائين جي 345 هين جشن ولادت جي تيارين ۽ انتظامن بابت اهم فيصلا ڪيا ويا.ان موقعي تي شرڪت ڪندڙن چيو تہ جهول سميت مختلف علائقن رکن ڀرڻا مان ويندڙ قافلن سميت سنجهورو تعلقي منجهان مان قافلا ڀٽ شاهہ پهچندا.

جهول: شاهہ لطيف فائونڊيشن لطيفي جماعت جي گڏجاڻي ٿي رهي آهي

The largest circulated amongst regional dailies of Pakistan
ABC CERTIFIED
متحده عرب امارات ۾ قيمت 2 درهم - سعودي عرب ۾ 2 ريال
روزاني عبرت
ايڊيٽر انچيف ۽ پبلشر: قاضي اسد عابد
هي اخبار پرنٽر ناصر جمال سومرو پهلوار پرنٽرز مان ڇپرائي عبرت گروپ آف پبليڪيشنز جي تحت عبرت بلڊنگ گاڏي کاتو حيدرآباد مان جاري ڪئي
روزانه عبرت علائقائي اخبارن ۾ باقاعده تصديق ٿيل سڀ کان وڌيڪ اشاعت رکندڙ اخبار آهي
Hyd. Ph: 2728703-4, 2728571-2 Fax: 2781879, 2784300 Isld. Ph: 2823277
Khi. Ph: 4538862-3, 2639617 Fax: 4543839-2639492, Lhr. Ph: 7236191
Reach us at www.dailyibrat.com, E-mail: ibratg@yahoo.com, ibrat@hydwol.com.pk
اربع 10 ڊسمبر 2025ع

ڪرپشن خلاف جنگ- رڳو نعرا نه، عملي قدم گهرجن

ٽرانسپرينسي انٽرنيشنل پاڪستان جي تازو جاري ڪيل نيشنل ڪرپشن پرسيپشن سروي 2025ع جي انگن اکرن هڪ ڀيرو ٻيهر اسان جي سامهون بدعنوانيءَ جو اهو ڳرو نقش رکيو آهي، جيڪو نه رڳو ملڪ جي سياسي ۽ معاشي ڍانچي کي ڪمزور ڪري رهيو آهي، پر رياست ۽ عوام جي وچ ۾ اعتبار جي اڻپورائي کي به وڌائي رهيو آهي. رپورٽ موجب ملڪ جي 77 سيڪڙو آبادي حڪومت جي ڪرپشن روڪڻ واري ڪارڪردگيءَ کان مڪمل طور تي مطمئن نه آهي، جيڪا صورتحال حڪومت جي حڪمت عملي تي سوالن جا وڏا نشان ڇڏي ٿي. جڏهن اهڙي وڏي اڪثريت احتسابي نظام تي بي اعتمادي ظاهر ڪري، تڏهن سمجهڻ گهرجي ته مسئلو گهرو آهي، جنهن کي رڳو نعرا ۽ فوٽو سيشن حل ڪري نٿا سگهن. اڪثر ماڻهن صوبائي حڪومتن کي مقامي حڪومت جي ڀيٽ ۾ وڌيڪ ڪرپٽ سمجهيو آهي، جيڪا ڳالهه اختياري مرڪزيت کان خالي حڪمراني تي آڱر کڻڻ ٿي. پنجاب ۾ 70 سيڪڙو آبادي جو صوبائي حڪومتن تي بي اعتمادي ظاهر ڪرڻ ۽ بلوچستان ۾ حڪومت جي انسداد ڪرپشن ڪارڪردگيءَ تي 80 سيڪڙو عدم اطمينان ان حقيقت جو ثبوت آهي ته حڪمراني جي دعوائن ۽ عوامي احساسن جي وچ ۾ وڏو خال موجود آهي پوليس سرڪاري ٽينڊرن ۽ عدليه تي ڪرپشن جا سڀ کان وڌيڪ الزام عوام جي زبان تي آهن. پوليس تي 24 فيصد، پروڪيورمينٽ تي 16 سيڪڙو ۽ عدليه تي 14 سيڪڙو منفي تاثر ان ڳالهه جو اعتراف آهي ته جيڪي ادارا انصاف، جان ۽ مال جي حفاظت لاءِ ٺاهيا ويا آهن، اتي به ناانصافي جي ديوار بلند آهي. پنجاب ۾ پوليس جي ڪرپشن بابت تاثر 34 سيڪڙو تائين پهچڻ رياستي قانونن جي مڪمل ابتري جو عڪس آهي جڏهن ته سنڌ ۾ اسپتالن جي ڪرپشن جو 49 سيڪڙو تاثر ماڻهن جي حياتين سان کيڏڻ برابر آهي.

صحت جهڙو حساس شعبو جڏهن ڪرپشن جي ور چڙهي وڃي ته نتيجو رڳو مالي ڏوهه نٿو رهي، پر ماڻهن جي زندگيءَ سان سڌي ريت جڙيل ڏوهه بڻجي وڃي ٿو. اسپتالن ۾ دوائن جي فراهمي کان ڊاڪٽرن جي غيرقانوني فيسن ۽ فارما ڪمپنين جي گٺ جوڙ تائين سڀئي عمل عوام جي رڳ رڳ مان حق ڦرڻ برابر آهن. بلوچستان ۾ ڊاڪٽرن جي ڪرپشن جو تاثر 35 سيڪڙو هجڻ يا پنجاب ۾ فارماسيٽيڪل ڪرپشن جو 30 سيڪڙو تائين هجڻ ڪنهن به صورت ۾ معمول جي ڳالهه نه آهي. اهو رڳو بدعنواني نه پر مستقبل جي نسلن جي صحتياب رهڻ کي خطري ۾ وجهڻ آهي. اها به هڪ تلخ حقيقت آهي ته احتساب لاءِ ٺهندڙ ادارا به عوام جي نظر ۾ اعتماد وڃائي چڪا آهن. 78 سيڪڙو شهري چاهين ٿا ته اينٽي ڪرپشن ادارن جو به پاڻ احتساب ٿئي، جو ته موجوده نظام شفافيت، آزاد نگراني ۽ سياسي عدم مداخلت جهڙين بنيادي ڳالهين کان محروم آهي جڏهن احتساب سياسي انتقام جي صورت اختيار ڪري وٺندو ته پوءِ ڪرپشن جو حقيقي خاتمو رڳو خواب بڻجي رهجي ويندو. عدالتن ۾ فيصلن ۾ دير، ڄاڻ تائين محدود رسائي ۽ اختيارن جي بي جا مداخلت ڪرپشن کي وڌيڪ پاڙون مضبوط ڪرڻ جو موقعو ڏين ٿا. انهن سڀني ڳڻتي وارين حالتن جي باوجود هڪ مثبت پهلو به سامهون اچي ٿو ته ملڪ جي 66 سيڪڙو ماڻهن چيو ته کين سرڪاري خدمت حاصل ڪرڻ لاءِ رشوت نه ڏيڻي پئي. ان سان گڏوگڏ 58 سيڪڙو ماڻهن اها ڳالهه به تسليم ڪئي ته معيشت کي آءِ ايم ايف پروگرام ۽ ايف اي ٽي ايف مان نڪرڻ بعد ڪجهه استحڪام مليو آهي. هي عوامي تاثر ان ڳالهه جي علامت آهي ته ماڻهو مڪمل مايوسي جو شڪار ناهن ٿيا، پر بهتر حڪمراني ۽ ايماندار رويي جي اميد اڃا زنده آهي. بهرحال، عوام جو سياسي جماعتن جي فنڊنگ ۾ شفافيت لاءِ زور ڀرڻ، سرڪاري اشتهارن ۾ سياسي تشهير جي مخالفت، صحت شعبي ۾ سخت قانونسازي جو مطالبو ۽ ڪرپشن جي رپورٽنگ سسٽم کي عام ۽ محفوظ بڻائڻ جو مطالبو ٻڌائي ٿو ته ڪو به سماج پنهنجي تباهيءَ لاءِ رضاڪارانه رستو اختيار نٿو ڪري. 70 سيڪڙو شهري ڪرپشن رپورٽ ڪرڻ جي طريقن کان ئي ناواقف آهن، جنهن مان ظاهر آهي ته قانون موجود پر سهولت ۽ آگاهي نه هجڻ سبب عوام جي شرڪت ناممڪن بڻجي وڃي ٿي. حقيقت هيءَ آهي ته ڪرپشن خلاف جنگ صرف قانونن سان نه، پر ذهني ۽ ادارن جي سڌارن سان کٽي سگهجي ٿي. جيستائين ادارن مان سياسي اثر ختم نه ٿيندو، جيستائين احتساب بنا فرق سڀني لاءِ هڪجهڙو نه ٿيندو ۽ جيستائين شڪايت ڪندڙن کي تحفظ ۽ ساراهه نه ملندي، تيستائين ڪرپشن جو خاتمو رڳو تقريرن تائين محدود رهندو. ملڪ اڳ ئي معاشي، سماجي ۽ سياسي بحرانن مان گذري رهيو آهي اهڙي وقت ۾ بدعنوانيءَ جي واڌ قومي مستقبل لاءِ خطرناڪ ترين خطرو بڻجي سگهي ٿي. هاڻي فيصلي جو وقت آهي. يا ته رياست ايمانداري، شفافيت ۽ انصاف جي رستي تي هلي عوام جو اعتماد بحال ڪري يا پوءِ ڪرپشن جي چنبي هيٺ مستقبل جي نسلن کي سزا ڀوڳڻ لاءِ ڇڏي ڏي پاڪستان کي هاڻي اهو طئي ڪرڻو آهي ته ڇا اسان طاقتورن جي ڪرپشن کي تحفظ ڏينداسين يا پوءِ قوم جي تقدير بدلائينداسين ڇو ته هڪ ڳالهه واضح آهي: ايماندار رياست بغير انصاف ممڪن ناهي ۽ انصاف بغير آزادي ۽ ترقي ممڪن ناهي.

GSP پلس جائزي واري مشن جو دورو

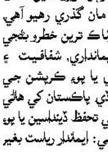
ڊاڪٽر مرزا اختيار بيگ

يورپين يونين جي ست رڪني مانيٽرنگ مشن، جيڪو جي ايس پي پلس ڊائريڪٽوريٽ جي صلاحڪار سرجيو بليريا جي قيادت ۾ ڪجهه ڏينهن اڳ پاڪستان پهتو هو. آن پنهنجي دوري ۾ پاڪستان کي ڏني ويل ڊيوٽي فري GSP Plus سهولت جي تجديد لاءِ انهن 27 ڪنوينشنز تي عملدرآمد جو جائزو ورتو، جن تي پاڪستان جي ايس پي پلس حاصل ڪرڻ لاءِ صحيحون ڪيون هيون. هي وفد يورپي ڪميشن جي انٽرنيشنل افيئرز، سياست ۽ واپار جي سينيئر ميمبرن تي مشتمل هو. وفد پنهنجي رهائش دوران انساني حقن جي وفاقي وزير سينيٽر اعظم نذير تارڙ، واپار واري وزير جام ڪمال خان ۽ 24 نومبر تي ڪراچيءَ ۾ فيڊريشن آف پاڪستان چيمبرز آف ڪامرس (FPCCI) ۾ پرائيويٽ سيڪٽر جي نمائندن سان ملاقاتون ڪيون. قومي اسيمبليءَ جو ميمبر ۽ ڪاروباري برادريءَ جو نمائندو هجڻ جي حيثيت سان مون کي به خاص طور تي ان اهم اجلاس لاءِ دعوت ڏني وئي هئي. هيءَ ملاقات پاڪستان لاءِ وڏي اهميت رکندڙ هئي ڇو ته يورپي يونين جي 27 ملڪن لاءِ ڊيوٽي فري سهولت جي تجديد جو سڄو دارومدار ان ڳالهه تي هو ته جائزه مشن ڪي مطمئن ڪيو وڃي ته پاڪستان انهن سڀني 27 ڪنوينشنز تي عمل ڪري رهيو آهي. ملاقات دوران مانيٽرنگ مشن پاڪستان ۾ انساني حقن جبري گمشدگين، عورتن ۽ اقليتن جي حقن، چائيلڊ ليبر ۽ موت جي سزا بابت پنهنجا خدشا پيش ڪيا. ان سان گڏ هنن ليبر قانون، ماحوليات، گورننس، سياسي عدم استحڪام ۽ اظهارِ راءِ جي آزاديءَ بابت به خدشا ظاهر ڪيا. يورپي مشن کي مون ٻڌايو ته ملڪ ۾ وڌندڙ دهشتگردي ۽ سنگين ڏوهن جي ڪري 2024 تائين 6 هزار 1 سئو 61 ڏوهارين کي موت جي سزا ٻڌائي وئي آهي، پر ڊسمبر 2019ع کان وٺي اڄ تائين ڪنهن کي به ڦاهيءَ تي ناهي چاڙهيو ويو ۽ گهڻيون سزائون عمر قيد ۾ تبديل ٿي چڪيون آهن.

چائيلڊ ليبر بابت يورپي يونين جي تحفظات تي مون واضح ڪيو ته عالمي خريدار باقاعدي فئڪٽرين جو آڊٽ ڪن ٿا، جتي چائيلڊ ليبر ۽ ڪيميائي گندگيءَ جي ٽريٽمينٽ جي سخت پابندي ڪرائي وڃي ٿي. قانون جي ڀڃڪڙيءَ تي نه صرف آرڊرز رد ڪيا ويندا آهن پر فئڪٽريءَ کي بليڪ لسٽ به ڪيو وڃي ٿو. تنهن ڪري پاڪستان جون ايڪسپورٽ انڊسٽريون عالمي معيارن تي سختيءَ سان عمل ڪن ٿيون. ياد رهي ته يورپي يونين انساني حقن جي ڀڃڪڙيءَ سبب سري لنڪا کان به GSP پلس واپس ورتو هو. چند ڏينهن اڳ يورپي يونين جي سفير رائمنڊوس ڪاروبلس به خبردار ڪيو هو ته "پاڪستان کي اڃا گهڻو ڪجهه ڪرڻو پوندو ته جيئن هو اسڪيم جون شرطون پوريون ڪري سگهي."

آءِ ايم ايف پڻ پنهنجي تازين رپورٽن ۾ پاڪستان ۾ ڪرپشن ۽ گورننس تي شديد ڳڻتيءَ جو اظهار ڪندي ان کي حڪومت ۽ پارليامينٽ ٻنهي لاءِ 'چارج شيٽ' قرار ڏنو آهي. وفاقي ناڻي وزير محمد اورنگزيب پارلياماني ڪميٽيءَ کي ٻڌايو ته آءِ ايم ايف جا 15 اهم مطالبا 31 ڊسمبر 2025ع کان اڳ پورا ڪرڻا پوندا. جي ايس پي پلس سان منهنجي گهري وابستگي رهي آهي. وزيراعظم يوسف رضا گيلانيءَ جي حڪومت ۾ مون ٽيڪسٽائيل جي صلاحڪار طور يورپي يونين کي هڪ نئين نظرثانيءَ واري اسڪيم ڏني هئي، جنهن کان پوءِ پاڪستان کي جي ايس پي سهولت ملي. منهنجو دوست ۽ پنجاب جو اڳوڻو گورنر چوڌري سرور به هن سهولت حاصل ڪرڻ ۾ اهم ڪردار ادا ڪيو هو.

يورپي يونين 2014ع ۾ پاڪستان کي 5 سالن لاءِ ڊيوٽي فري جي ايس پي Plus ڏنو. جيڪو 2023ع تائين وڌايو ويو ۽ هاڻي 2027ع تائين وڌايو ويو آهي. جي ايس پي پلس تحت يورپي يونين پاڪستان جي 6 هزار 3 سئو کان وڌيڪ شين، خاص طور تي ٽيڪسٽائيل تي 9.6 سيڪڙو (800 ملين يورو) ٽيڪس ختم ڪيو. ان سان پاڪستان کي ڀارت، ترڪي، چين ۽ ويٽنام جي مقابلي ۾ وڏي ڪاميابي ملي. نتيجي ۾ پهرين پنجن سالن ۾ يورپي يونين وڃڻ واري ايڪسپورٽ ۾ 15 ارب ڊالرن جو اضافو ٿيو. پاڪستان جي يورپي يونين کي ايڪسپورٽ 9 ارب ڊالر (مجموعي ايڪسپورٽ جو 25 سيڪڙو يورپي يونين کان امپورٽ: 3.2 ارب ڊالر ڪُل واپار: 12.3 ارب ڊالر رهيو. 2014ع کان 2022ع تائين اسان جي يورپي يونين ايڪسپورٽ ۾ 108 سيڪڙو اضافو ٿيو پر بدقسمتيءَ سان زرعي پيداوار، فشرين اسپورٽس، سرجيڪل سامان، آءِ ٽي، نارنگي ۽ انب جي مارڪيٽ ۾ پاڪستان پنهنجو مقام نه ناهي سگهيو.

مون جائزه مشن کان درخواست ڪئي ته پاڪستان مان سي فوڊ جي يورپي يونين ايڪسپورٽ تي پابندي ختم ڪئي وڃي. مون پنهنجي تقرير ۾ يورپي وفد جا مهرباني مڃيندي چيو ته جي ايس پي پلس جي سهولت سان نه فقط ايڪسپورٽ وڌي آهي پر هزارين نوجوانن کي نوڪريون مليون ۽ دهشتگرديءَ کان بچڻ ۾ مدد ملي جنهن سان غربت ۾ به گهٽتائي آئي آهي 9 ڊسمبر تي منهنجي جرمنيءَ جي ڊپٽي هيڊ آف مشن سان ملاقات طئي آهي، جتي آئون انهن کان جي ايس پي پلس جي تجديد لاءِ جرمنيءَ جي حمايت جي درخواست ڪندس. پاڪستان جي ٽيڪسٽائيل انڊسٽري اڳ ئي شديد بحران ۾ ڦاٿل آهي جيڪڏهن يورپي يونين ڊيوٽي فري سهولت واپس ورتي وئي ته پاڪستان جي ايڪسپورٽ تي سخت اثر پوندو ۽ ملڪ هن وقت اهڙو ڌڪو برداشت نٿو ڪري سگهي.

نئين دفاعي نظام سان اوچي اڏام!

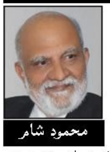
محمود شام

چار ڊسمبر 2025ع پاڪستان لاءِ هڪ اهم تاريخ ثابت ٿي آهي. ان ڏينهن ملڪ اندر هڪ نئون تجربو ڪيو ويو. جنهن سان پاڪستان عملي طور هڪ نئين فوجي بندوبست يا عسڪري ڍانچي ۾ داخل ٿي ويو آهي. شهيد ذوالفقار علي ڀٽو جي دور ۾ جوڙيل جيڪو چيف آف اسٽاف وارو نظام هو، اهو هاڻي تبديل ڪيو ويو آهي ۽ هاڻي 'چيئرمين جوائنٽ چيفس آف اسٽاف ڪميٽي' واري اڳوڻي پوسٽ جي جاءِ تي هڪ نئون ۽ وڌيڪ طاقتور عهدو شامل ڪيو ويو آهي، جنهن جو نالو آهي ڪمانڊر ڊيفنس فورسز هن نئين عهدي جي مُدت به پنج سال مقرر ڪئي وئي آهي. بلڪل ائين جيئن ڪروڙين ووٽن سان چونڊجي ايندڙ پارليامينٽ جي مُدت پنج سال هوندي آهي يعني هاڻي ملڪ ۾ هڪ طرف چونڊيل حڪومت جي پنج سالا مدي جو تصور آهي. ته ٻئي طرف فوجي ڍانچي ۾ به هڪ اهڙو ئي پنج سالا مضبوط عهدو قائم ڪيو ويو آهي. نئين نظام تحت هر نئون آرمي چيف پاڻمرادو ڪمانڊر ڊيفنس فورسز به هوندو. يعني ملڪ جي دفاعي ادارن جو سڀ کان وڏو ۽ مرڪزي اختيار هڪ ئي شخص وٽ هوندو. پاڪستان جي قيام وقت جڏهن ملڪ ٺهيو، تڏهن سڀ کان پهريون وڏو فوجي عهدو 'ڪمانڊر اِن چيف' هوندو هو. وقت گذرندو ويو. نظام بدلجندو ويو. عهدن ۾ تبديليون اينديون ويون ۽ هاڻي اهو سفر وڌندي وڌندي ڪمانڊر ڊي فنس فورسز واري نئين منزل تي اچي پهتو آهي. هاڻي بحري، هوائي ۽ آرمي جون پنهنجيون الڳ الڳ قيادتون يعني پنهنجا پنهنجا چيف ته هوندا. پر آرمي چيف، ڪمانڊر ڊيفنس فورسز جي حيثيت سان، بحريه ۽ فضائيه ٻنهي جو به سربراهه هوندو هن کي 'يونٽي اِن ڪمانڊ' چيو ويندو آهي. يعني سڄي دفاعي قيادت هڪ مرڪزي ڪمانڊ هيٺ اچي وڃي. اهڙو تجربو ٻين ڪيترن ملڪن ۾ به ٿي چڪو آهي. پاڪستان ۾ جڏهن 1958ع، 1969ع، 1977ع ۽ 1999ع وارا مارشل لا لڳا، ته اهي به آرمي جي سربراهه طرفان لڳايا ويا. پوءِ اهي ئي سربراهه نه رڳو ملڪ جا حڪمران بڻيا، پر سڀئي فورسن يعني آرمي، نيوي ۽ ائيرفورس به سندن ماتحت رهيون. رڳو فوج ئي نه، پر سڄو ملڪ، سڄي بيوروڪريسي، سڀ سرڪاري ادارا انهن جي حڪم هيٺ اچي ويا. اهو نظام ڪيئن رهيو؟ مارشل لا جا دور ڪيئن هلايا ويا؟ انهن بابت ڪيترن محققن تفصيلي ڪتاب لکيا آهن. حمودالرحمن ڪميشن جي رپورٽ ۾ به انهن معاملن تي ڳالهيون ملن ٿيون. ڪيترن ئي غير ملڪي ليکڪن ۽ صحافين به ان زماني جا حوالا ڏنا آهن. وري جيڪي جنرل رٽائر ٿي ڪتاب لکندا رهيا، تن به هن نظام بابت ڪٿي تنقيد ڪئي ته ڪٿي ساراهه پڻ ڪئي. هاڻي نئون بندوبست ٿيڻ بعد جوائنٽ چيفس آف اسٽاف ڪميٽي وارو عهدو مڪمل طور ختم ڪيو ويو آهي. 1976ع کان هلندڙ جيڪو هي تجربو آهي، اهو اصل ۾ ڪيئن رهيو؟ ان تي هاڻي هڪ بلڪل غيرجانبدار، يعني طرفدارين کان پاڪ تحقيق ٿيڻ گهرجي. ته جيئن صاف پتو پوي ته هن نظام جو فائدو گهڻو ٿيو يا نقصان ۽ هاڻي جيڪو نئون نظام شروع ڪيو ويو آهي. ان مان ڪهڙيون اميدون رکي سگهجن ٿيون. اهو به سنجيدگيءَ سان ڏسڻ گهرجي. هن وقت بظاهر ائين لڳي رهيو آهي ته هي سڄو نئون ڍانچو هڪ شخصيت جي ڪارڪردگي ۽ طاقت کي ذهن ۾ رکي تيار ڪيو ويو آهي. پر ايندڙ سالن ۾ جيڪڏهن هي نظام هلندو رهيو. ته شخصيتون ته بدلبيون ئي بدلبيون. سو اهي سڀ اختيار ۽ سهولتون، جيڪي موجوده ڪمانڊر ڊيفنس فورسز وٽ آهن. اهي ايندڙ ڪمانڊرن کي به پاڻمرادو ملنديون. ظاهر ۾ ته هن نظام جو دارومدار رڳو دفاعي ادارن تائين آهي، پر هن تاريخي لمحي تي پهرين ڪمانڊر ڊيفنس فورسز جيڪو بيان ڏنو آهي 'ملڪ هاڻي ٺيڪ ٿي ويو آهي ۽ توهان وڌيڪ بهتري ڏسندا. پاڪستان وڌيڪ اوچي اڏام پريندو' تنهن مان لڳي ٿو ته سندن ذهن ۾ رڳو دفاع جا تصور نه آهن. پر ملڪ جي مجموعي مستقبل بابت به سوچ موجود آهي. آرمي چيف معيشيت، سيڙپڪاري، معدني وسيلن ۽ ملڪ جي اقتصادي اڳڀرائي بابت ٿيندڙ مڙني اهم اجلاسن ۾ حصو وٺندو رهيو آهي ۽ ڪافي اهم ۽ فائديمند مشورا ڏيندو رهيو آهي. ان ڪري صدر مملڪت ۽ وزيراعظم جي بيانن مان به اهو تاثر مليو آهي ته هو اهم رياستي معاملن ۾ آرمي چيف جي تجربي ۽ فراست مان فائدو وٺندا رهيا آهن. هتي اهو تاثر به قائم ٿي سگهي ٿو ته هاڻي ملڪ جي ترقي لاءِ سياسي جماعتن جي وابستگين کان مٿانهون ٿي ڪم ڪيو ويندو. يعني پارٽيبازي يا ڌڙيرستيءَ کان هٽي، رڳو ترقي کي ترجيح ڏني ويندي. اها به حقيقت آهي ته مِيان محمد نواز شريف ۽ مِيان محمد شهباز شريف پاڻ 1985ع جي غير جماعتي چونڊن جو ئي نتيجو آهن. آصف علي زرداري به جيتوڻيڪ 1987ع ۾ محترمه بينظير ڀٽو سان شادي ڪانپوءِ سڌو رياستي معاملن ۾ اثر وجهڻ شروع ڪيو، پر هن پڻ 1985ع واري غير جماعتي چونڊ ۾ نوابشاهه مان حصو ورتو هو. منهنجي هڪ درد ڀري اپيل آهي ته ملڪ جون يونيورسٽيون ۽ تحقيقاتي ادارا سنجيدگيءَ سان پاڪستان جي اهم شعبن جي ڪارڪردگي جو جائزو وٺن ۽ انهن جي روشني ۾ ملڪ جي مستقبل بابت واضح اشارا ۽ رپورٽون تيار ڪن ۽ سڀ کان اهم ڳالهه اها آهي ته اهڙين تحقيقن ۾ اهو خوف هرگز شامل نه هجي ته متان حڪمران ناراض ٿي پون. اها فڪر ته بلڪل به نه ٿيڻ گهرجي. ڇو ته اهي رپورٽون ته حڪمرانن جي رهنمائي ۽ صحيح فيصلا ڪرڻ لاءِ ئي ٺاهيون وينديون آهن. هاڻي، چار ڊسمبر 2025ع واري هن وڏي تبديلي ڪانپوءِ، سڀني يونيورسٽين ۽ تحقيقاتي ادارن کي ضرور اهو ڏسڻ گهرجي ته ان ڏينهن پاڪستان تعليم، صحت، دفاع، زراعت، معيشت، واپار، صنعت، برآمدات، آئي ٽي، پيداوار، صوبن جي باهمي لاڳاپن، دهشتگردي جي خاتمي، ڪرپشن، پڙهيل لکيل ماڻهن جي شرح، غربت جي سطح کان هيٺ رهندڙ ماڻهن جي تعداد، انفراسٽرڪچر، ريلوي، پُلن، ڊيمن، آبپاشي، شاهراهن، سياحت ۽ ٽرانسپورٽ ۾ ڪهڙي پوزيشن تي بيٺو هو. ان ڪانپوءِ هڪ مخصوص مدت مقرر ڪري ڇڏجي ته اهي ادارا هر مهيني يا هر ٽن مهينن ڪانپوءِ قوم کي اصل حقيقي ۽ شفاف انگ اکر ڏيکارين. خاص طور تي انهن تبديلين ڪانپوءِ جيڪي پارليامينٽ جي 26هين ۽ 27هين آئيني ترميمن جي نتيجي ۾ نئون عدالتي، قانوني ۽ دفاعي نظامن جي صورت ۾ سامهون آيون آهن. انهن رپورٽن مان صاف پتو پوندو ته ڪهڙي شعبي ۾ ترقي ٿي رهي آهي ۽ ڪيتري ٿي رهي آهي. اهو ڪم بلڪل اهڙو ئي ضروري آهي، جيئن ڊاڪٽر اسان جهڙن پوڙهن کان وزن، بلڊ پريشر، آڪسيجن ۽ شوگر جا چارٽ هر مهيني تيار ڪرائيندا آهن ته صحت جو حال معلوم رهي. ساڳي ريت، هاڻي ان ڳالهه جو به جائزو وٺڻ ضروري آهي ته هن نئين نظام ڪانپوءِ پاڪستان جي آمريڪا پاليسي، اسرائيل پاليسي، هندستان پاليسي، مذهبي پاليسي، چين پاليسي، وچ اوڀر پاليسي، افغانستان پاليسي ۽ ايران پاليسي ۾ ڪهڙيون تبديليون اچن ٿيون ۽ اهي پاليسيون ڪهڙي طرف وڃي رهيون آهن. منهنجي مکيه گزارش هميشه اها هوندي آهي ته سڀ کان پهرين اسان پنهنجو گهر مضبوط ڪريون. پنهنجا مسئلا پاڻ حل ڪريون. اسان جي اولادن جي دل ۾ جيڪي سوال اڀرن ٿا، جيڪي فڪر کين تڙپائين ٿا، تن جا جواب کين گهر اندر ئي ملڻ گهرجن ۽ پوءِ عصر نماز ڪانپوءِ پاڙي وارن سان لاڳاپا به مضبوط ڪجن. گهر مضبوط، پاڙو مضبوط، پوءِ شهر پاڻمرادو مضبوط ٿي ويندا. منهنجي سڀ کان وڏي خواهش اها ئي آهي ته جيڪي ڪم اسان جي پنهنجي ذميواريءَ وارا آهن. اهي ته گهٽ ۾ گهٽ اسين پاڻ ڪريون. نيپا واري المناڪ سانحي پوري ملڪ کي ڏک ۾ ڇڏيو آهي. ڪليل مين هول ۽ نيڪاسيءَ جو خراب نظام رڳو ڪراچي يا سنڌ جو نه، پر سڄي ملڪ جو مسئلو آهي. ٽن سالن جو ابراهيم موٽي ته ڪڏهن به نه ايندو پر سندس کِل، سندس صورت اسان جي دلن ۾ هڪ امانت ۽ هڪ خبرداري بڻجي هميشه رهندي. وزيراعليٰ سنڌ، ڪي ايم سي جي سينيئر ڊائريڪٽر ميونسپل سروسز اسسٽنٽ ايگزيڪيوٽو انجنيئر ميونسپل ٽائون گلشن اقبال، ايگزيڪيوٽو انجنيئر واٽر اينڊ سيوريج ڪارپوريشن، اسسٽنٽ ڪمشنر گلشن اقبال ۽ مختيارڪار معطل ڪيا آهن ان مان اهو صاف ظاهر ٿي ويو آهي ته ميونسپل خدمتن بابت ذميوارين جو پورو نيٽ ورڪ ڪهڙو آهي ۽ ڪهڙا آفيسر ڪهڙين شين جا ذميوار آهن. هاڻي رڳو ڪراچي يا سنڌ جا شهر نه، پر ملڪ جا سڀ شهر ڄاڻي سگهندا ته صفائي، نيڪاسي ۽ اهڙن مسئلن جو اصل ذميوار ڪير آهي. ايترن ڏينهن کان ته ذميواريون هڪ ٻئي تي وڌيون وينديون هيون. هاڻي ضروري آهي ته هر ٽائون جا رهواسي به سڃاڻين ته اهڙن مسئلن ۾ رابطو ڪنهن آفيسر سان ڪرڻو آهي. سوال اهو به ٿو ٿئي ته ڇا ڪراچي جي ٻين ٽائونن ۾ مقرر آفيسرن پنهنجي پنهنجي علائقي جو جائزو ورتو آهي؟ ڏٺو آهي ته ڪٿي ميونسپل سهولتون آهن ۽ ڪٿي نه آهن؟ منهنجي دعا آهي ته ٻيهر ڪو اهڙو حادثو ڪنهن معصوم ٻار سان پيش نه اچي ۽ آفيسر پنهنجي ذميواريءَ جو پاڻ احتساب ڪري وٺن. ته جيئن اهڙي تڪليف ڏيندڙ غلطي ٻيهر نه ٿئي.

سنڌ ڦٿل پرديسي پکي ۽ تحرڪ ۾ آيل شڪاري!

شاهد گل سمون

سنڌ، جنهن کي دنيا تهذيبي ورثي، محبت، مهمان نوازي، جرئت ۽ انسانيت جي ڌرتيءَ طور سڃاتي وڃي ٿي، اڄ ان ڌرتيءَ تي هڪ اهڙو ناسور پکڙجي ويو آهي، جيڪو نه رڳو ماحوليات کي نقصان ڏئي رهيو آهي پر سنڌ جي صديون پراڻي اخلاقي قدرن ۽ سماجي بنيادن کي پڻ کائي رهيو آهي. اهو ناسور "شڪار جي نالي تي هلندڙ ڏنڊو" آهي، جيڪو سنڌ جي ڀوتارن، وڏيرن، سياسي بااثرن ۽ مقامي سرڪاري عملدارن جي ملي ڀڳت سان هڪ منظم ڪاروبار جو روپ اختيار ڪري چڪو آهي. سنڌ ۾ ٿيندڙ شڪار، جيڪو ڪجهه وقت اڳ ثقافت، مهماني ۽ تجربي جو علامت هوندو هو، اهو اڄ هڪ اهڙي شيءِ بڻجي ويو آهي، جنهن ۾ ڏاڍ، عورتن جي تذليل، قدرت طرفان پيدا ڪيل ناياب پکين کي مارڻ ۽ انساني حقن جي لتاڙ شامل آهن.

سنڌ ۾ جڏهن شڪار جي موسم اچي ٿي، تڏهن اصل ۾ ڏاڍ ۽ اخلاقي بگاڙ جو موسم شروع ٿيندو آهي. مقامي وڏيرن طرفان شڪار جي نالي ۾ ملڪي توڙي غير ملڪي مهمانن لاءِ پنهنجي گهرن جا در کوليا ويندا آهن. تڏهن اها مهمان نوازي، تفريح ۽ ثقافتي روايت نه پر اهو اصل ۾ اقتدار جي بازار هوندي آهي، جتي شڪار رڳو هڪ پکيءَ کي مارڻ هوندو آهي ۽ ان پردي پويان ملڪ، ماڻهن ۽ ماحوليات کي نيلام ڪيو ويندو آهي. اهڙا بااثر ماڻهو طاقت جي زور تي وڏيون وڏيون گاڏيون، هٿياربند ماڻهن جا ٽولا، سرڪاري پروٽوڪول، پوليس اهلڪارن جي تمام گهڻو تعداد ۽ ٻين ماڻهن جو ميڙ گڏ ڪندا آهن ۽ پرڏيهي مهمانن کي وٺي ايندا آهن. جيڪي اڪثر ڪري ڪنهن قسم جي قانون ۽ انساني قدر کي نه ڄاڻندا آهن. انهن ماڻهن کي هي ڏيهه رڳو ميدان لڳي ٿو، جنهن ۾ هو هٿيارن جا منهن کولي ڇڏين ۽ شڪار ڪري هليا وڃن. سنڌ ۾ مقامي بااثر ماڻهو انهن شڪارين کي کُلي اجازت ڏين ٿا. ڇاڪاڻ جو انهن کي انهن غير ملڪي ماڻهن مان سياسي فائدا، پئسا ۽ عالمي سطح تي پنهنجو شخصي اثر وڌائڻ جي شوق هوندو آهي. انهيءَ شڪار جي نالي ۾ ٻيلن پڻ جو صفايو ٿي ويندو آهي. تلور، هرڻ، جهنگلي جيوت ۽ ٻين ناياب پکين جو نسل تباهه ٿيڻ لڳندو آهي ۽ ماحولياتي توازن کي اهڙو ڌڪ لڳندو آهي جو ڪيترائي علائقا اُجڙيل ريگستان بڻجي ويندا آهن. پر اصل تباهي جانورن جي نه هوندي آهي، اصل تباهي انسان جي سماجي ڍانچي ۽ اخلاقي معيارن جي ٿيندي آهي.

سنڌ جي ڪيترن ئي ڳوٺن ۾ خوف ڇانيل هوندو آهي ته موجوده ڏينهن ۾ گهرن جا دروازا بند رکجن، عورتن کي ٻاهر نه ڪڍيو وڃي، ٻارن کي به پري نه ڇڏجي ۽ گهٽ ۾ گهٽ ڪنهن به بااثر جي رستي تي نه اچجي. ماڻهن کي ڄاڻ آهي ته شڪار جي نالي ۾ جيڪو قافلو نڪري ٿو، اهو ڪنهن قانون جي پابنديءَ وارو قافلو ناهي هوندو پر اهو وحشت، ڏاڍ ۽ بدمعاشيءَ جو قافلو هوندو آهي. مقامي پوليس کين پروٽوڪول ڏيندي آهي، جڏهن ته انتظاميه کين اجازت ڏيندي آهي ۽ حڪومت مهمانن کي خوش ڪرڻ لاءِ تلور، هرڻ ۽ ٻين ناياب پکين توڙي جانورن کي مارڻ جا لائيسنس ڏيندي آهي. سرڪار انهن ماڻهن کي ملڪي مهمان سمجهي الٽو مقامي ماڻهن تي پابنديون وجهي ٿي ته اهي شڪار وارن علائقن جي آسپاس نه وڃن. بااثر ماڻهو مهمانن کي خوش ڪرڻ لاءِ ڪڏهن ڪڏهن ڳوٺاڻن کان ڪم وٺي ڪري کين مزدوري به نٿا ڏين. ڪڏهن پوري ڳوٺ کي ڏينهن رات خدمت ڪرڻ جو چون ٿا ۽ ڪڏهن سڄو علائقو سيڪيورٽيءَ جي نالي تي بند ڪري ڇڏين ٿا. ان سڄي صورتحال ۾ جيڪو ماڻهو انڪار ڪري ٿو، تنهن کي دشمن ثابت ڪري سندس خلاف ڪيس داخل ڪيو ويندو آهي، ڪيس ماريو ويندو آهي.

شڪار جي نالي ۾ هلندڙ هن ڪرپٽ نظام ۾ غيرقانوني هٿيار، منشيات ۽ اهڙين ٻين غيرقانوني سرگرمين کي پردو ڏيڻ شامل هوندو آهي. مقامي بااثر انهن پرڏيهي شڪارين کي اهو سڀ ڪجهه مهيا ڪري بدلي ۾ انهن کان لامحدود فائدا حاصل ڪندا آهن. جيڪي کين وڌيڪ ۽ عوام کي وڌيڪ ڪمزور مضبوط ڪن ٿا. اهي عمل ايندڙ نسل کي تباهه ڪري رهيو آهي، ڇو ته اخلاق جي بنيادن کي ئي ناس ڪري ٿو. سنڌ ۾ جيڪي ڪيس شڪار جي نالي ۾ ٿين ٿا، تن جو حساب ڪير ڏيندو؟ اڃان وڌيڪ ڪيترا نوجوان تشدد جو شڪار ٿيندا؟ ڪيتريون زمينون قبضي ۾ وينديون، ڪيترا ٻيلا تباهه ڪيا ويندا، ڪيترا ڳوٺ ويران ٿيندا ۽ ڪيتريون زندگيون برباد ڪيون وينديون. ان حوالي سان سرڪاري سطح تي ڪجهه به موجود ناهي. ڇاڪاڻ ته اهو سڀ طاقت جي ڇانو ۾ ٿئي رهي هوندو آهي.

سنڌي سماج ۾ هاڻي اهڙو ماحول پيدا ٿي چڪو آهي، جنهن ۾ ماڻهو خوف ۾ رهن ٿا، خاموشي اختيار ڪن ٿا ۽ پنهنجي ئي ڌرتيءَ تي پاڻ کي پرديسي محسوس ڪن ٿا. پر ان جي باوجود، سنڌ جي ماڻهن اندر بيچيني پيدا ٿيندي آهي. ماڻهو پنهنجن حقن لاءِ آواز اٿاري رهيا آهن. ماحولياتي تنظيمون ڪم ڪري رهيون آهن. نوجوان سوشل ميڊيا تي بااثر ماڻهن جي ظلم خلاف نڪتل آهن ۽ عالمي سطح تي به تلور جي غيرقانوني شڪار خلاف مزاحمت وڌي رهي آهي. اها مزاحمت شايد اڄ ننڍڙي هجي پر اها ئي اميد آهي، جيڪا هن ظلم تي روشني بڻجي سگهي ٿي. ان حوالي سان سنڌ جي تباهيءَ جو سلسلو تڏهن بند ٿيندو، جڏهن شڪار کي عياشي نه پر ذميواري سمجهيو ويندو، جڏهن بااثر ماڻهوءَ کي عام شهريءَ جي برابر سمجهيو ويندو، جڏهن غير ملڪي مهمانن کي سنڌ جي ثقافت ۽ شڪاري جي حدن اندر بيهارڻو پوندو ۽ جڏهن اخلاقي قدرن کي سماج جي ۾ رکيو ويندو، سنڌ جي حقيقي عظمت به تڏهن بحال ٿي سگهي ٿي، جڏهن شڪار جي بهاني هلندڙ هن پوري نظام کي ٽوڙي هڪ اهڙو سماج جوڙيو وڃي، جنهن ۾ عزت، امن، انصاف ۽ انسانيت سڀ کان اهم هجن.

Shahidgul.samo@gmail.com

سنڌ اندر عدالتي شادين جو وڌندڙ رجحان ۽ والدين جون قبرون!

غلام فاروق

اڄ جي هن ڪالم ۾ اسين ان موضوع تي ايتري ته کليل دل سان، ايتري ته تفصيل سان ۽ ايتري ته سچائيءَ سان ڳالهائينداسين جو هر لفظ اوهان جي دل تائين پهچي ويندو ۽ شايد ڪيترن ئي جوڙن جو فيصلو بدلجي وڃي جي ها اڄ جو موضوع آهي عدالتي شاديون هاڻي ته هر گهر ۾، هر محلي ۾، هر وات تي، هر آفيس ۾، هر ڪاليج جي ڪينٽين ۾، هر بس اسٽاپ تي هر واٽس ايپ گروپ ۾، هر ٽڪ ٽاڪ وڊيو جي ڪمينٽ ۾، هر فيسبوڪ پوسٽ هيٺ، هر يوٽيوب وڊيو ۾، هر ريڊيو پروگرام ۾، هر ٽي وي ٽاڪ شو ۾، هر اخبار جي سرخيءَ ۾، هر سماجي ميڊيا ٽرينڊ ۾، هر شاديءَ جي تقريب ۾، هر جنازي تي به بس هڪڙي ئي ڳالهه گونجي رهي آهي ته ڇوڪري ڀڄي وئي، ڇوڪرو ڀڄي ويو، عدالتي شادي ڪري ڇڏين، خاندان بدنام ٿي ويو، غيرت جو معاملو بڻجي ويو، جرڳو ويٺو، فيصلو ٿي ويو ۽ پوءِ.... موت، طلاق، تباهي يا سڄي زندگيءَ جو افسوس.

ڇوڪرا ۽ ڇوڪريون محبت جي نالي تي گهر ڀاتين کي لڪاءِ ۾ رکي، والدين جي مرضيءَ کي ٺڪرائي ڪڏهن رات جو ٻه وڳي ته ڪڏهن صبح جو پنج وڳي ڪڏهن ڪورٽ جي پويان ننڍڙي هوٽل ۾ لڪي ويهي، ڪڏهن وڪيل جي چيمبر ۾، ڪڏهن پارڪ جي هڪ ڪنڊ ۾، ڪڏهن ڪنهن دوست جي گهر ۾، ڪڏهن ريل گاڏيءَ جي انتظار ۾، ڪڏهن بس ۾ سفر ڪندي، هٿ ۾ هڪ ننڍڙو اسٽيمپ پيپر ۽ گواهه (جن مان هڪ اڪثر وڪيل جو ملازم هوندو آهي)، هڪ وڪيل هڪ ننڍڙو سرٽيفڪيٽ جهڙي سمجهندا آهن ته هاڻي سڀ ڪجهه حل ٿي ويو، هاڻي دنيا فتح ٿي وئي، هاڻي ڪوبه اسان کي جدا نه ٿو ڪري سگهي ڪِن لاءِ اها عشق جي سڀ کان وڏي فتح لڳندي آهي. ڪِن لاءِ نئين دور جي آزادي، ڪِن لاءِ سولو، سستو ۽ تيز رستو پر جيڪي مذهب کي سمجهن ٿا، سماج کي سمجهن ٿا، خانداني قدرن کي سمجهن ٿا، زندگيءَ جي اونهي تلخي ۽ مفاس کي سمجهن ٿا، سي ان کي وڏو گناهه، خانداني تباهي، سماجي موت ۽ سڄي زندگيءَ جو سڀ کان وڏو جوکو سمجهندا آهن.

اسلام ۾ شاديءَ جو نظام دنيا جي سڀ کان خوبصورت، مڪمل ۽ منظم نظامن مان هڪ آهي الله تعاليٰ قرآن مجيد ۾ نه رڳو شاديءَ جي حوصلا افزائي ڪئي آهي پر ان کي نصف مذهب به قرار ڏنو آهي الله تعاليٰ فرمائي ٿو ته اسان توهان کي جوڙو جوڙو پيدا ڪيو ته جيئن اوهان هڪ ٻئي ۾ سڪون حاصل ڪريو پر ان سڪون جي لاءِ ڪجهه شرط پڻ مقرر ڪيا ويا آهن جن مان سڀ کان وڏو شرط آهي وليءَ جو موجود هجڻ نبي ڪريم صلي الله عليه وسلم جا ڪيترائي واضح فرمان آهن جن مان هڪ جو ترجمو آهي: "يعني وليءَ کان سواءِ ڪابه شادي ناهي" هيءَ حديث صحيح بخاري، صحيح مسلم، سنن ابي داود، ترمذي، نسائي، ابن ماجه سميت سڀني وڏن ڪتابن ۾ موجود آهي چارئي امامن وليءَ کي شرط قرار ڏنو آهي حنفي مذهب ۾ هڪ ننڍڙي رعايت آهي ته بالغ ۽ عاقل عورت پاڻ شادي ڪري سگهي ٿي پر اڪثريتي فقهه خاص ڪري شافعي، مالڪي ۽ حنبلي مذهب وارا ان کي به صحيح نه سمجهندا آهن معتبر علمن جي طرح فرمايو آهي ته وليءَ کان سواءِ شادي صحيح ناهي جڏهن ڇوڪري عدالت ۾ وڪيل سان گڏ نڪاح نامو لکرائي ٿي ۽ وليءَ واري خاني ۾ "غير حاضر" يا "رضامندي نه ڏني" لکائي ٿي ته قانوني طور پاڪستان ۾ نڪاح صحيح ٿي ويندو آهي پر شرعي طور اڪثر علمن جي ويجهو معيوب يا بلڪل باطل آهي ان جو مطلب اهو ٿيو ته جيستائين خاندان مان ڪو ولي نئين سر نڪاح نه پڙهائي تيستائين جوڙو حلال زوجيت ۾ نه آهي ۽ جسماني تعلق به حرام جي دائري ۾ اچي سگهي ٿو ڪيترن وڏن علمن جي فتويٰ آهي ته اهڙي شاديءَ مان پيدا ٿيندڙ اولاد تي به شرعي پابنديون لڳن ٿيون. وراثت ۾ به انهن جو حصو محدود ٿي سگهي ٿو هيءَ ڳالهه تمام سنگين آهي پر محبت ۾ انڌا جوڙا ان کي آسان سمجهي وڃن ٿا.

والدين ڏانهن منهنجي هٿ جوڙي دل جي گهراين سان گذارش آهي مائٽرون ۽ پيءُ جيڪڏهن اوهان جي ڌيءَ يا پٽ ڪنهن سان دل لڳائي ويٺو آهي ۽ ان ۾ ڪا وڏي شرعي يا اخلاقي خرابي نظر نه ٿي اچي ته مهرباني ڪري پنهنجي ضد، انا، ذات پات جي وڏائي ملي فرق جي فڪر کي پاسيرو رکي اجازت ڏيو اڄ جو دور تبديل ٿي چڪو آهي اسان ڌيئرن کي پڙهايو انٽرنيٽ ڏنئي ڇڏيو، نوڪريون ڪرايون، موبائيل هٿ ۾ جهليو، سوشل ميڊيا تي آزاد ڇڏيو پر جڏهن دل جو معاملو آيو ته کين ننڍڙي ٻار سمجهڻ لڳاسين جيڪڏهن اجازت نه ڏينداسين ته هو عدالتي شادي ڪندا ۽ پوءِ اسان جو به نالو سماج ۾ لُٽجي ويندو مان پاڻ ڪيترن مائٽرن سان مليو آهيان جيڪي روئي روئي چونديون آهن ته 'جيڪڏهن اسان اجازت ڏيون ها ته اڄ اسان جي ڌيءَ اسان سان گڏ رهي ها، هاڻي 10 سال ٿي ويا، منهن ئي نه ڏيکاريو، ٻارن کي به ناني نانا جو منهن نه ڏسڻ ڏنو اسين عيدون اڪيلا ملهائيندا آهيون جنازن تي به ڪوبه نه ايندو آهي. اسان جي آخري وقت ۾ به ڪير نه ايندو' تنهنڪري جيڪڏهن ڇوڪرو نمازي آهي، اخلاقي آهي نوڪري يا ڪاروبار آهي ته کليل دل سان اجازت ڏيو جيڪڏهن ذات پات يا ملي فرق آهي ته به ويهي ڳالهه ٻولهه ڪريو پر دروازا بند نه ڪريو. گفتگو جو دروازو کليل رکندا ته جيئن عدالت جو دروازو بند رهي

جيڪي جوڙا اڳ ئي عدالتي شادي ڪري چڪا آهن انهن کي عملي صلاح آهي ته جلد کان جلد خاندان واري وليءَ سان نئون نڪاح پڙهايو، والدين سان رابطو بحال ڪريو، معافي گهرو، ننڍڙي تقريب رکو، سڄو مثال قائم ڪريو ۽ قانوني دستاويز محفوظ رکو هاڻي ڪجهه تازا ۽ دردناڪ حقيقي واقعا ٻڌايان ٿو جيڪي صرف 2024ع ۽ 2025ع ۾ پيش آيا آهن

ڪراچي ۾ جنوري 2025ع ۾ هڪڙي 22 ورهين جي ڇوڪريءَ عدالتي شادي ڪئي ٻئي ڏينهن ئي پيءُ ۽ مامي گڏجي ڪيس گهر وچ باهه ڏئي ساڙي ڇڏيو 18 ڏينهن کان پوءِ هوءَ ٽڙپي ٽڙپي مري وئي لاڙڪاڻي ۾ مارچ 2025ع ۾ هڪ جوڙي کي شاديءَ کان پنجن مهينن کان پوءِ ڇوڪريءَ جي پيءُ ۽ سوٽن گڏجي ڪراچيءَ ۾ گهر تي حملو ڪري قتل ڪري ڇڏيو حيدرآباد ۾ آڪٽوبر 2024ع ۾ هڪ 19 ورهين جي ڇوڪريءَ عدالتي شادي ڪئي پر ملي تنگيءَ سبب طلاق گهري ته خاندان ڪيس زهر ڏئي قتل ڪري ڇڏيو

اهي واقعا صرف خبرون ناهن اهي ماڻهن جون تباهه ٿيل زندگيون آهن روئندڙ مائٽرون آهن دل ٽٽل پيءُ آهن يتيم ٿيل ٻار آهن هاڻي سنگين نتيجن تي تفصيل سان ڳالهه ڪريون شرعي طور وليءَ کان سواءِ نڪاح باطل يا شديد ڪراهت وارو آهي جسماني تعلق به زنا جي دائري ۾ اچي سگهي ٿو اولاد تي به شرعي پابنديون لڳن ٿيون والدين جي ناراضگيءَ ۾ الله جي ناراضگي آهي ملي تنگي بيماريون ۽ ذهني پريشانيون اڪثر ان جو ئي نتيجو هونديون آهن وراثت ۾ سخت قانوني جنگ هلي ٿي ٻارن جي ذهن ۾ گهٽتائيءَ جو احساس پيدا ٿيندو آهي سماجي بائيڪاٽ، طلاق جو وڌو تناسب، غيرت جي نالي تي قتل جو خطرو، گهٽ مهر سبب طلاق تي عورت جو مستقبل تباهه ٿي ويندو آهي

عدالتي شادي ڇو نه ڪرڻ گهرجي؟ ڇو ته اها شرعي طور خطرناڪ آهي خانداني برڪت کان خالي آهي سماج ۾ بدنامي آڻي ٿي، وراثت ۾ پيچيدگيون پيدا ڪري ٿي، ٻارن جي پرورش ۾ مشڪلاتون آڻي ٿي ۽ تڪليف جي وقت ڪوبه ساٿ نه ڏيندو آهي سماجي نتيجن ۾ خاندان منهن لڪائڻ لڳندا آهن ڇوڪريءَ تي 'ڀڄي وڃڻ واري' جو ليبل لڳي ويندو آهي مائٽيت سڄي عمر ڳالهه ٻولهه نه ڪندا آهن عيدون، شاديون، جنازا سڀ الڳ الڳ ٿي ويندا آهن آخر ۾ دل مان نڪتل گذارش آهي ته محبت ڪريو، ضرور ڪريو پر ان محبت ۾ ماءُ جي دل نه ٽوڙيو پيءُ جي سيني تي ڇُري نه هڻو جيڪڏهن والدين ضد ڪن ٿا ته صبر ڪريو گفتگو ڪريو، دعا ڪريو پر انهن کي هميشه لاءِ وڃائي نه ويهو ڇو ته دنيا ۾ سڀ کان وڏي برڪت والدين جي دعا آهي ۽ سڀ کان وڏي بد دعا انهن جي دل ڏکائڻ آهي جيڪڏهن اوهان کي لڳي ٿو ته اوهان جي محبت سچي آهي ته پوءِ ان کي الله تعاليٰ جي رضا سان، والدين جي خوشيءَ سان، خاندان جي برڪت سان حلال ڪريو ڇو ته محبت جو سچو امتحان اهو ناهي ته توهان هڪ ٻئي لاءِ ڪيترو قربان ٿيو پر اهو آهي ته توهان پنهنجي ماءُ پيءُ لاءِ ڪيترو صبر ڪيو الله تعاليٰ اسان سڀني جي گهرن ۾ سڪون وجهي، والدين جي دلين ۾ اطمينان وجهي ۽ اسان جي نئين نسل کي اهڙي محبت نصيب فرمائي جو ان ۾ والدين جو سايو به هجي، انهن جي دعا به هجي ۽ آخرت ۾ به سڪون هجي آمين يا رب العلمين

(ليکڪ ماهر اقتصاديات، شماريات ۽ پي ايڇ ڊي ريسرچ اسڪالر (Ai)(يونيمارڪوني يونيورسٽي، اٽلي)، اينيشنل ڊائريڪٽر ريسرچ ۽ پوسٽ گريجوئيٽ آفس ايشين انسٽيٽيوٽ آف ميڊيڪل سائنسز جي عهدي تي فائز آهي)

اقتدار بابت مفڪرن جا فڪر پريا نُڪتا...!

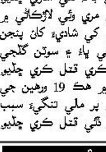
اعجاز ممنائي

اقتدار معنيٰ طاقت، قوت، پهچ، وسعت، عزت، مرتبو، درجو ۽ عهدو ان ڪري هرڪو چاهي ٿو ته مان اقتدار ماڻيان هڪ گهر جي فرد کان شروع ٿيندڙ اقتدار جو دائرو تمام گهڻو وسيع آهي پر ان لاءِ اهليت جو هجڻ لازمي هجي ٿو پر جيڪڏهن نااهل کي اقتدار جي ڪرسيءَ تي ويهارجي ته اهو گهر کان دنيا تائين نقصانڪار ثابت ٿئي ٿو ۽ ملڪي چرخو سڌو هلڻ بجاءِ اُبتو هلائڻ لڳي ٿو ان ڪري چيو ويندو آهي ته گهر جي ذميواري نڀائڻ لاءِ عقلمند فرد جو هجڻ لازمي آهي، جنهن کي فيصلي ڪرڻ جي قوت هجي

ان بابت مشهور مفڪر ميڪياولي جو خيال آهي ته 'اقتداري طاقت حاصل ڪندڙ کي هوشيار لومڙ ۽ ٻبر شينهن وانگر هجڻ گهرجي جڏهن ته پنهنجي طاقت بچائڻ لاءِ کيس سخت قدم کڻڻ کان گهبرائڻ نه گهرجي ڇو ته انسان فطري طور ذاتي مفادن لاءِ ئي ڪم ڪندو آهي' مائيڪل فوڪالٽ جو خيال آهي ته 'رياست جا سمورا شعبا اقتداري طاقت سان سلهاڙيل آهن زندگيءَ جو هر شعبو اقتداري طاقت جي حڪمت عملين سان هلي ٿو' ميڪاولي جي نظر ۾ اقتدار جي طاقت اخلاق، مذهب ۽ انساني پابندين کان آزاد آهي طاقت جو اصل مقصد طاقت جي بچاءَ ۾ آهي' جڏهن ته مائيڪل فوڪالٽ جو خيال هو ته 'طاقت جو سرچشمو حڪمران طبقو نه پر سماج جو هر شعبو آهي اقتداري طاقت سان عوام مٿان زبردستي حڪمراني ڪري نٿي سگهجي' مائيڪل فوڪالٽ اقتداري طاقت جي ميڪاولين تصور جي نفي ڪري ٿو ۽ هُن جو خيال آهي ته 'طاقت ۽ ڄاڻ (علم) ٻه ڌار شيون ناهن بنيادي طاقت ڄاڻ ۽ علم آهي' جڏهن ته انگلنڊ جي ٻن وڏن فلاسافرن ٿامس هابس ۽ جان لاڪ جا به اقتداري طاقت جي باري ۾ ڪنهن قدر خيال مختلف رهيا آهن ٿامس هابس وٽ اقتدار جو تصور سياسي سطح تائين محدود ناهي رهيو هو انسان کي جنگ ۽ خوف جي حالت ۾ ڏسي ٿو ۽ اقتدار کي اهڙي طاقت سمجهي ٿو جيڪا زندگيءَ جي هر شعبي ۾ امن نظم ۽ ضبط قائم ڪرڻ جي صلاحيت رکندي هجي جڏهن ته جان لاڪ اقتدار کي ماڻهن جي رضا سان آندل طاقت ۽ امانت سمجهي ٿو جنهن جو مقصد فرد جي آزادي ۽ حقن جو تحفظ آهي

روسو وري اقتدار جي اخلاقي حيثيت تي زور ڏئي ٿو ۽ چوي ٿو ته 'اقتدار جو اصل سرچشمو عوام آهي ۽ عوام جي گڏيل مرضيءَ سان قائم ڪيل اقتدار ئي پائيدار هجي ٿو' جڏهن ته مارڪس جي نظر ۾ اقتدار معاشي ۽ طبقاتي ڍانچي جو نتيجو آهي ۽ طاقت جو استعمال اقتصادي ۽ معاشي وسيلن مٿان ڪنٽرول ڪرڻ آهي بنيادي ڳالهه اها آهي ته اقتدار عوام کي منظم ڪري ٿو اختيار ان کي قانوني ۽ اخلاقي جواز ڏئي ٿو ۽ وري انتشار تڏهن پيدا ٿئي ٿو جڏهن اقتدار ۽ اختيار ۾ توازن برقرار رهي نٿو سگهي تڏهن نوان سماجي ۽ سياسي امڪان پيدا ٿين ٿا آمريڪن تاريخدان ۽ فلاسافر هانا آرنٽ رڳو اقتدار جو جمهوري تصور پيش ڪيو هو جنهن جو چوڻ هو ته 'اقتدار جبر ۽ تشدد تي ٻڌل نه پر عوام جي گڏيل رضا سان آندل اجتماعي نظام آهي' انساني سماج ۾ اقتدار جو تصور اڄ به گهڻو پيچيده آهي ائين جيئن صديون اڳ هو اقتدار جو صحيح استعمال سماج ۾ انصاف، امن ۽ ترقيءَ جو سبب بڻجي ٿو جڏهن ته غلط استعمال ظلم، بيچيني ۽ انتشار جو سبب بڻجي ٿو اقتدار، اختيار ۽ انتشار بنيادي طور ٽنهي طاقتن جي توازن سان ئي ڪنهن به سماج جي پائيدار ترقي ۽ انساني شعور جي ارتقا جي ضمانت بڻجي ٿو

انساني سماج ۾ اقتدار کان پوءِ هميشه اختيارن جو غلط استعمال ٿيو آهي اقتداري طاقت جي اچڻ کان پوءِ طاقتور ڌرين اختيارن جو استعمال هميشه پنهنجي مفادن لاءِ استعمال ڪيو آهي جنهن جي نتيجي ۾ هميشه 'انتشار' جنم ورتو آهي جنهن سبب پوري قوم پريشانيءَ جي عالم ۾ ورتل آهي ڪوبه انسان دنيا ۾ خوش نظر نه ٿو اچي ايتري تائين جو اقتدار جي ڪرسيءَ تي ويٺل شخص کي به سڪون نه آهي مولا علي ع فرمايو 'هڪ هزار عالمن کي شهيد ڪرڻ سان به ايترو نقصان نه ٿيندو آهي، جيترو هڪ جاهل کي اقتدار تي ويهارڻ سان ٿيندو آهي' پاڻ ع وڌيڪ فرمايو ان ته 'اقتدار، طاقت ۽ دولت ملڻ سان ماڻهو بدلبو ناهي پر بي نقاب ٿيندو آهي. ڪفر جو معاشرو ته هلي سگهي ٿو پر ناانصافيءَ وارو معاشرو نه ٿو هلي سگهي' پاڻ فرمايائون ته 'دنيا جي حاڪمن سان جنگ ڪرسيءَ ۽ اقتدار جي ڪري ڪئي وئي هئي مگر آئون واحد حاڪم آهيان جنهن سان جنگ فقط انصاف ڪرڻ جي ڪري ڪئي وئي آهي' پاڻ وڌيڪ فرمايائون ته 'اقتدار جي نشي ۾ پنهنجا همدرد نه وڃايو ائين نه ٿئي جو اقتدار يا طاقت به هلي وڃي ۽ ڪو همدرد به نه رهي' مطلب ته اقتدار طاقت ۽ ڪرسي اجهي وڃڻي شيءِ آهي مخلص همدرد، دوست ۽ ساٿي مشڪل وقت ۾ زندگيءَ جو سرمايو هوندا آهن انهن جو قدر ڪرڻ گهرجي انهن کي اهميت نه ڏيڻ سان پنهنجي اهميت به نه رهندي

افلاطون پنهنجي مشهور ڪتاب (Republic) ۾ لکيو آهي ته (The measure of a man is what he does with Power) يعني ماڻهوءَ جي اصل پرک تڏهن ٿيندي آهي جڏهن کيس اقتدار يا طاقت حاصل ٿيندي آهي) ان جو مطلب اهو ٿيو ته اقتدار وڏو امتحان هوندو آهي اقتدار کان پوءِ مليل اختيارن جو صحيح استعمال ماڻهوءَ جي اخلاقي ۽ فڪري صلاحيتن جي اصل پرک هوندو آهي عام طور ڏٺو ويو آهي ته ڪيترائي اهڙا ماڻهو آهن، جيڪي اقتدار دوران تڪبر ڪندا آهن ۽ معزولي وقت ذلت جو شڪار بڻجندا آهن. ياد رکڻ گهرجي ته اقتدار جي پوڄارين جو عوام جي جيئڻ ۽ مرڻ سان ڪو واسطو ناهي هوندو انهن جو هدف ۽ مقصد ڪيئن به ڪري اقتدار حاصل ڪرڻ هوندو آهي ڇو ته اقتدار ۽ حڪومت ئي اهو واحد مهذب طريقو آهي، جنهن ذريعي عوام کي نپوڙي پنهنجي مرضيءَ مطابق ٽيڪس وصول ڪري سگهجي ٿو ۽ اقتدار جي ذريعي ئي اهو وصول ڪيل ٽيڪس جو پئسو پنهنجي عيش آرام ۽ تجوڙين جا منهن ڀرڻ لاءِ پنهنجي مرضيءَ موجب بغير ڪنهن خوف ۽ خطري جي استعمال ڪري سگهجي ٿو پر اقتدار جي ڪرسيءَ تائين پهچڻ لاءِ عوام جي ڪلهن جي مدد ضروري هوندي آهي. اڪيلو فرد ڀلي ڪيڏا به ٽپا ڏئي پر ڪڏهن به اقتدار جي ڪرسيءَ جي پائي تائين به نه پهچي سگهندو عوام جهڙو اٺ..... ان کي پنهنجو ڪلهو ڏيڻ لاءِ راضي ڪرڻ واري فن ۽ صلاحيت جو نالو سياست آهي. تڏهن ته چوندا آهن سياست عربي لفظ آهي، جنهن جي لُغوي معنيٰ جڙ گهوڙن کي تربيت ڏئي سواري لائق بڻائڻ آهي.

"CLASSIFIED ADVERTISMENT"

ڪورٽ نوٽيس

سيڪنڊ ايڊيشنل ڊسٽرڪٽ جج ٽنڊو الهيار
سمري سوٽ نمبر 25 سال 2025

مير حسن ولد محمد حسين ذات سامتيو رهندڙ گهر نمبر 304 شاهه لطيف ڪالوني ٽنڊو الهيار....پلينٽف...خلاف: نور احمد ولد محمد بخش ذات اٺڙ رهندڙ گهر نمبر 318 اٺڙ پاڙو ٽنڊو الهيار تعلقو ضلعو ٽنڊو الهيار....ڊفينڊنٽ

نالي مٿين ڊفينڊنٽ ڏانهن:

جيئن ته مٿين پلينٽف سمري سوٽ رڪوري اماؤنٽ -/810000 روپيا لاءِ دعويٰ داخل ڪئي آهي. تنهنڪري توهان کي هن اخبار جي اشاعت ذريعي آگاهه ڪجي ٿو ته تاريخ 10-12-2025 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو.

سيڪنڊ ايڊيشنل ڊسٽرڪٽ جج ٽنڊو الهيار

ڪورٽ نوٽيس

عدالت ۾ جناب سول جج اينڊ جي.ايم-II دوڙ
(روبرو جناب عنايت علي ميمڻ)
فيملي سوٽ نمبر 34 سال 2025

مسمات گلزادي ڌيءُ سونو خان شيخ رهندڙ ڳوٺ الياري ديهه-72 نصرت تعلقو دوڙ ....پلينٽف...خلاف: طارق عرف ڪوثر پٽ نور خان شيخ رهندڙ ڳوٺ طاهر پتي دادو روڊ مورو تعلقو مورو ضلعو نوشهروفيروز سيل نمبر 0308-3402280، 0306-3402286....ڊفينڊنٽ

نالي مٿين ڊفينڊنٽ ڏانهن:

جيئن ته مٿين پلينٽف توهان جي خلاف نڪاح ٽوڙائڻ، فيملي ڪورٽ ايڪٽ 1964 لاءِ دعويٰ داخل ڪئي آهي. تنهنڪري توهان کي هن اخبار جي اشاعت ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته تاريخ 13-12-2025 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو.

سول جج اينڊ جي.ايم-II دوڙ

ڪورٽ نوٽيس

عدالت ۾جناب سينئر سول جج IV حيدرآباد
Rent Ex: App: 120/2025 Filed Rent App 19/25

عبدالرافع Pardar ولد نوشاد علي Pardar رهندڙ حاجي نور محمد روڊ گهر نمبر A/96-1753 سلاوٽ پاڙو حيدرآباد...ايپليڪينٽ...خلاف: شبير ولد حاجي محمد عباس رهندڙ گهر نمبر 582/1 T ٽنڊو ولي محمد ضلعو حيدرآباد ....ڊفينڊنٽ

نالي مٿين ڊفينڊنٽ ڏانهن:

جيئن ته مٿين ايپليڪينٽ رينٽ ايگزيڪيوشن درخواست داخل ڪئي آهي ايگزيڪيوشن آرڊر خلاف جيڪو تاريخ 02-10-2025 تي پاس ڪيو هن ڪورٽ سگوري تنهنڪري توهان کي هن اخبار جي اشاعت ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته تاريخ 18-12-2025 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو.

سينئر سول جج IV حيدرآباد

ڪورٽ نوٽيس

عدالت ۾ سول/ فيملي جج اينڊ جي.ايم-II ڏگهڙي
(روبرو جناب ارشد علي سمون)
فيملي سوٽ نمبر 112 سال 2025

مسمات فائزه ڌيءُ ڪبو ذات پتافي رهندڙ ڳوٺ فتح خان پتافي تعلقو جهڏو ضلعو ميرپورخاص...پلينٽف...خلاف: شهزاد پٽ الهداد ذات پتافي رهندڙ ڳوٺ فتح خان پتافي تعلقو جهڏو ضلعو ميرپورخاص....ڊفينڊنٽ

نالي مٿين ڊفينڊنٽ ڏانهن:

جيئن ته مٿين پلينٽف توهان جي خلاف نڪاح ٽوڙائڻ لاءِ دعويٰ داخل ڪئي آهي. تنهنڪري توهان کي هن اخبار جي اشاعت ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته تاريخ 10-12-2025 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو.

سول/ فيملي جج اينڊ جي.ايم- IIڏگهڙي

ڪورٽ نوٽيس

عدالت ۾ جناب سول/فيملي جج اينڊ جي.ايم-I ڏگهڙي
(روبرو جناب ارشد علي سمون)
فيملي سوٽ نمبر 89 سال 2025

مسمات حميرا ڌيءُ جاني ذات ڪبري رهندڙ محلا يوسف آباد ڏگهڙي ضلعو ميرپورخاص...پلينٽف...خلاف: امجد علي پٽ رحمت الله ذات ڪبري رهندڙ ڳوٺ حاجي محمد بخش ڊاڪخانو سليمان پنهوڙ چڪرا تعلقو ماتلي ضلعو بدين....ڊفينڊنٽ

نالي مٿين ڊفينڊنٽ ڏانهن:

جيئن ته مٿين پلينٽف توهان جي خلاف نڪاح ٽوڙائڻ لاءِ دعويٰ داخل ڪئي آهي. تنهنڪري توهان کي هن اخبار جي اشاعت ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته تاريخ 16-12-2025 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو.

بقايا 25 — صفدر عباسي

نہ پئي ٿي، جيڪا پريشان ڪندڙ ڳالهه آهي. سنڌ جي ثقافت جو ڏهاڙو اسان کي ياد ڏياري ٿو ته اتحاد اسان جي طاقت آهي، سنڌي رقص، سنڌي ٻولي ۽ سنڌي ثقافت دنيا کي امن جو پيغام ڏنو آهي امن جو هي پيغام ڪجهه ماڻهن کان هضم نہ ٿي رهيو آهي جنهن جي ڪري ڪجهه ماڻهو بوکلاهٽ ۾ اهڙيءَ قسم جون حرڪتون ڪري رهيا آهن هن چيو ته سنڌ جي ثقافت دنيا جي قديم ۽ مضبوط ثقافتن مان مان هڪ آهي مان سنڌ واسين کي سنڌ جو ثقافتي ڏهاڙو جوش ۽ جذبي سان ملهائڻ تي مبارڪباد پيش ڪيان ٿو هن چيو ته چيو ته سنڌي ٽوپي اجرڪ موسيقي ۽ سنڌي شاعري سنڌ جو ورثو آهي اهو تهذيب جي هڪ زندهہ مثال آهي

بقايا 37 — جوابدار گرفتار

لغاري ايس ايڇ او ڪيڏڻ غلام قادر سرڪي ڳجهي اطلاع تي ڇاپو هڻي گرفتار ڪري هڪ ڪلو پنجاهه گرام چرس ۽ چوري ڪيل موٽر سائيڪل برآمد ڪري ورتي چوري ڪيل موٽر سائيڪل ڪيڏڻ جي رهواسي اقبال جمالي جي آهي جيڪا چوري ڪئي ويئي هئي گرفتار جوابدار جي خلاف ڪيڏڻ ٿاڻي تي ڪيس داخل ڪيو ويو آهي

بقايا 38 — ڦرڪري فرار

بقايا 29 — گهر ۾ ڪهرام

بقايا 30 — خودڪشي

بقايا 26 — اڏاوتون ڊاهي پٽ

بقايا 22 — اسڪول ڪامياب

بقايا 18 — انصاف جو مطالبو

بقايا 19 — ڪمشنر حيدرآباد

بقايا 10 — احتجاجي ريلي

اطلاع عام

پاران منقولهرمضان علی /غير منقوله جائيداد لاءِ وارثي سرٽيفڪيٽ بابت مرحوم احمدعلی شناختی ڪارڊ نمبر 4210117358883 درخواست وصول ٿي آهي. جاٿايل مرحوم جا وارث ظاهر ڪيا ويا آهن 1. زرين تاج (پيڻ) 2. عزيز الدين (ڀاءُ) 3. رمضان علی (ڀاءُ) 4. نور جهان (پيڻ) جيئن ته هن درخواست ۾ عوام الناس کي اشتهار ذريعي آگاهه ٿو ڪيو وڃي ته جيڪڏهن هن درخواست بابت ڪنهن کي ڪوبه عذر هجي ته هن نوٽيس جي ڇپجڻ جي (14) ڏينهن اندر هيٺ صحيح ڪندڙ وٽ حاضر ٿي عذر داخل ڪري.

INCHARGE SFU, NADRA AYESHA MANZIL-DSFU

اطلاع عام

پاران منقولهصبا ءبی بی /غير منقوله جائيداد لاءِ وارثي سرٽيفڪيٽ بابت مرحوم فرزانه بی بی شناختی ڪارڊ نمبر 4220161827318 درخواست وصول ٿي آهي. جاٿايل مرحوم جا وارث ظاهر ڪيا ويا آهن 1. نازيه بی بی (پيڻ) 2. شبانه بی بی (پيڻ) 3. بی بی آمنه (ماءُ) 4. رخسانه امجد (پيڻ) 5. صبا ءبی بی (پيڻ) جيئن ته هن درخواست ۾ عوام الناس کي اشتهار ذريعي آگاهه ٿو ڪيو وڃي ته جيڪڏهن هن درخواست بابت ڪنهن کي ڪوبه عذر هجي ته هن نوٽيس جي ڇپجڻ جي (14) ڏينهن اندر هيٺ صحيح ڪندڙ وٽ حاضر ٿي عذر داخل ڪري

INCHARGE SFU, NADRA AWAMI MARKAZ KARACHI EAST-SFU

اطلاع عام

پاران منقولهمقصود احمد پنهيار /غير منقوله جائيداد لاءِ وارثي سرٽيفڪيٽ بابت مرحوم عمراهه زادي شناختی ڪارڊ نمبر 4520525970124 درخواست وصول ٿي آهي. جاٿايل مرحوم جا وارث ظاهر ڪيا ويا آهن 1. بدرالنساءِ (ڌيءُ) 2. عشرت النساءِ (ڌيءُ) 3. مقصود احمد پنهيار (پٽ) جيئن ته هن درخواست ۾ عوام الناس کي اشتهار ذريعي آگاهه ٿو ڪيو وڃي ته جيڪڏهن هن درخواست بابت ڪنهن کي ڪوبه عذر هجي ته هن نوٽيس جي ڇپجڻ جي (14) ڏينهن اندر هيٺ صحيح ڪندڙ وٽ حاضر ٿي عذر داخل ڪري.

INCHARGE SFU, NADRA KHAIRPUR-SFU

اطلاع عام

پاران منقولهنور محمد سميجو /غير منقوله جائيداد لاءِ وارثي سرٽيفڪيٽ بابت مرحوم مسمات مريم عرف نواب شناختی ڪارڊ نمبر 4550196260942 درخواست وصول ٿي آهي. جاٿايل مرحوم جا وارث ظاهر ڪيا ويا آهن 1. مسمات شهيدان بيگم (ڌيءُ) 2. خديجه (ڌيءُ) 3. نور محمد سميجو (پٽ) جيئن ته هن درخواست ۾ عوام الناس کي اشتهار ذريعي آگاهه ٿو ڪيو وڃي ته جيڪڏهن هن درخواست بابت ڪنهن کي ڪوبه عذر هجي ته هن نوٽيس جي ڇپجڻ جي (14) ڏينهن اندر هيٺ صحيح ڪندڙ وٽ حاضر ٿي عذر داخل ڪري.

INCHARGE SFU, NADRA PANO AQIL-SFU

اطلاع عام

پاران منقولهسلطان احمد /غير منقوله جائيداد لاءِ وارثي سرٽيفڪيٽ بابت مرحوم تاج محمد شناختی ڪارڊ نمبر 4520472680601 درخواست وصول ٿي آهي. جاٿايل مرحوم جا وارث ظاهر ڪيا ويا آهن 1. سراج احمد (پٽ) 2. سلطان احمد (پٽ) 3. انيلا تاج (ڌيءُ) جيئن ته هن درخواست ۾ عوام الناس کي اشتهار ذريعي آگاهه ٿو ڪيو وڃي ته جيڪڏهن هن درخواست بابت ڪنهن کي ڪوبه عذر هجي ته هن نوٽيس جي ڇپجڻ جي (14) ڏينهن اندر هيٺ صحيح ڪندڙ وٽ حاضر ٿي عذر داخل ڪري

اطلاع عام

پاران منقولهسائره شڪيل /غير منقوله جائيداد لاءِ وارثي سرٽيفڪيٽ بابت مرحوم رفعت عزيز شناختی ڪارڊ نمبر 4220105180616 درخواست وصول ٿي آهي. جاٿايل مرحوم جا وارث ظاهر ڪيا ويا آهن 1. سائره شڪيل (ڌيءُ) 2. لبنىٰ عزيز (ڌيءُ) 3. عوبيد سولمن (پٽ) جيئن ته هن درخواست ۾ عوام الناس کي اشتهار ذريعي آگاهه ٿو ڪيو وڃي ته جيڪڏهن هن درخواست بابت ڪنهن کي ڪوبه عذر هجي ته هن نوٽيس جي ڇپجڻ جي (14) ڏينهن اندر هيٺ صحيح ڪندڙ وٽ حاضر ٿي عذر داخل ڪري

ٽنڊوباگو لڳ پتافي برادري جي ٻن ڌرين ۾ جهيڙو، مشهور زميندار قتل، سندس ٻه پٽ زخمي

ڳوٺ ڏٺي بخش پتافي ۾ پتافي برادري جي ٻن ڌرين ۾ ٽيڪٽر جي ڊرائيور کي مارڪٽ تان جهيڙو ٿيو

گولين لڳڻ سبب مشهور زميندار رئيس منظور علي پتافي ٿاڻي تي مارجي ويو، سندس پٽ امجد ۽ اعجاز زخمي ٿي پيا

مرحوم اباڻي قبرستان ۾ مٽي ماءُ حوالي، ٻئي گولين هڻندڙ ملزم مرڪوره فوتي رئيس منظور پتافي جو ناٺي ۽ سڳو پاڻيڻو هوڏريعا

ٽنڊوباگو (ت ر) ٽنڊوباگو لڳ ملڪاڻي شريف لڳ ڳوٺ ڏٺي بخش پتافي ۾ پتافي برادري جي ٻن ڌرين ۾ ٽيڪٽر جي ڊرائيور کي مارڪٽ تان جهيڙو گولين لڳڻ سبب ملڪاڻي شريف جو مشهور
بقايا نمبر 1 ڏسو صفحو 5

ٽنڊو محمد خان ۾ مرحوم مير مشتاق ٽالپر جي ٽيجهي ۽ پڳ جي رسم

ٽيجهي ۾ غلام مرتضيٰ جتوئي، نواب غني ٽالپر، اسماعيل راهو، عاقب جتوئي ۽ ٻين جي شرڪت

اڳوڻي صوبائي صلاحڪار مير علي نواز ٽالپر کي پنهنجي والد جي پڳ ٻڌائي وئي

ٽنڊو محمد خان (ڏ ر) ٽنڊو محمد خان ۾ سنڌ جي جهوني پارليامينٽري سياستدان مير خاندان جي بزرگ شخصيت مرحوم مير مشتاق ٽالپر جي ٽيجهي جي رسم، سندس فرزند اڳوڻي ايم پي اي مير علي نواز ٽالپر کي پڳ ٻڌرائي وئي، ٽنڊو محمد خان جي مير ڳاڙهين ۾ سنڌ جي جهوني پارليامينٽري سياستدان مير خاندان جي بزرگ شخصيت مرحوم مير مشتاق ٽالپر جي ٽيجهي جي رسم ادا ڪئي وئي جنهن ۾ نيشنل پيپلز پارٽي جي سربراهه غلام مرتضيٰ جتوئي،
بقايا نمبر 2 ڏسو صفحو 5

حيدرآباد جي ريلوي ڪالوني ۾ گهر ۾ باهه لڳڻ سبب عورت فوت

حيدرآباد (ڪرائيم رپورٽر) حيدرآباد جي ريلوي ڪالوني ۾ گهر ۾ باهه لڳڻ سبب عورت فوت ٿي وئي آهي ريسڪيو موجب ڪالهه شام جو جاتايل علائقي ۾ گهر اندر ٻيل لنڊي جي ڪيڻ کي اچانڪ باهه لڳي جنهن سبب هڪ عورت عجيبان فوت ٿي وئي جنهن جو لاش سول اسپتال حيدرآباد
بقايا نمبر 3 ڏسو صفحو 5

ٽنڊو محمد خان: مرحوم مشتاق ٽالپر جي فرزن کي سندس والد جي پڳ پارائي پئي وڃي

حيدرآباد لطيف آباد جي اسپتال ۾ 14 سالن جو نينگر فوت،

هلال احمر اسپتال جي ڊاڪٽرن مبينا غلط انجيڪشن سبب فيضان فوت

واقعي خلاف نينگر جي وارثن جو ڊاڪٽرن خلاف احتجاجي مظاهرو،

حيدرآباد (ڪرائيم رپورٽر) حيدرآباد جي لطيف آباد ۾ قائم هلال احمر اسپتال ۾ 14 سالن جو ٻارڙو فوت ٿي ويو آهي فوتي وارثن پاران اسپتال ۾ سخت احتجاج ڪندي الزام هنيو آهي ته سندن ٻارڙو فيضان ڊاڪٽرن جي غلط انجيڪشن هڻڻ بعد فوت ٿي ويو آهي احتجاج دوران سخت بعريبازي ڪئي وئي ان موقعي تي پوليس پهچي فوتي جي وارثن سان ڳالهيون ڪري احتجاج ختم ڪرايو ۽ فوتي جو لاش وارثن حوالي ڪيو ويو

حيدرآباد ۾ ٽرڪ جو موٽرسائيڪل سان ٽڪر، نوجوان فوت

حيدرآباد (ڪرائيم رپورٽر) حيدرآباد جي سائيٽ واري علائقي ۾ ٽرڪ جو موٽر سائيڪل جو ٽڪر ٿي پيو جنهن ۾ هڪ چٽو افضل فوت ٿي ويو جڏهن ته ٻيو همراهه زخمي ٿي پيو جنهن کي سول اسپتال داخل ڪيو ويو آهي

ڪنڊيارو ۾ بدامني، صحافي سميت چور ٻه موٽر سائيڪلون ڪاهي ويا

صحافي آغا وحيد گهانگهرو ۽ پير عطا محمد ٿيٻو جون موٽرسائيڪلون چوري ڪئي ويا

شهباز ڪالوني واسي بلال پيرزادو جي گهران چور سون ۽ 150000 رپيا چوري ڪري ويا

ڪنڊيارو (ن ع) ڪنڊيارو ۾ بدامني ڪي بنجو نه اچي سگهيو چورين ڦورن معمول بنجي ويو عوام پريشان ڪنڊيارو شهر مان صحافي آغا وحيد گهانگهرو جي در تان نامعلوم چور موٽر سائيڪل ڪاهي فرار ٿي ويا پريس ڪلب جي صحافين پاران مطالبو ڪيو ته صحافي آغا وحيد جي چوري ٿيل موٽرسائيڪل واپس ڪرائي وڃي هوڏانهن شهر جي بابن شاهه چوڪ واري علائقي مان چور پير عطا محمد ٿيٻو جي گهر ٻاهران بيٺل ذوهيب علي لاڙڪ جي
بقايا نمبر 6 ڏسو صفحو 5

ڪنڊيارو لڳ ٽاکرو ۾ لاٺا ڪو نينگر ڪراچي جي اسپتال ۾ فوت

ٽنڊوڄام لڳ باهه ۾ سڙي زخمي ٿيل نينگر ڪراچي جي اسپتال ۾ فوت

ٽنڊوڄام (ت ر) ٽنڊوڄام جي ڳوٺ حيدرشاهه آبڙي جو رهواسي 14 سالا نينگر حسنين ولد عظيم شاهه گهر ۾ چلهه تان باهه پڪڙي، سندس چادر کي وڪوڙي وئي جنهن سبب نينگر سڙي سخت زخمي ٿي پيو جنهن کي فوري طور حيدرآباد اسپتال منتقل ڪيو ويو جتان ڳڻتي جوڳي حالت ۾ ڪراچي جي اسپتال نيو ويو جتي زخمن
بقايا نمبر 8 ڏسو صفحو 5

پرياسٽي لڳ هٿياربندن جي يوسي چيئرمين ۽ بينڪ مينيجر جي ڪار تي فائرنگ

پريارو تي هٿيارٻندن ٻيهڻ جو اشارو ڪيو نه ٻيهڻ تي چار گوليون هنيون: ممتاز راڄپر

اسان معجزاتي طور محفوظ رهيا سون، ڌاڙيلن جو خاتمو ڪري عوام مان ٻيچيني دور ڪئي وڃي

پرياسٽي (ن ع) پاڪستان پيپلزپارٽي جي يوسي چيئرمين ممتاز راڄپر ٻڌايو پيپلزپارٽي جي اڳوڻي ايم پي اي مراد علي شاهه جي بنگلي تان واپ پرپارو اچي رهيو هيس ته رن ڪو فاءِ تي ڪن هٿيار ٻندن روڪڻ جي ڪوشش ڪئي نه ٻيهڻ تان هٿيار بندن گاڏي تي سڌي فائرنگ ڪئي چار گوليون گاڏي کي لڳيون اسان معجزاتي طور محفوظ رهيا سون هن چيو ته ضلعي ۾ بدامني وڌي وڃڻ ڪري ڪير به محفوظ ناهي، عوام کي ڌاڙيلن
بقايا نمبر 7 ڏسو صفحو 5

اسلام آباد: هڪ شخص گاڏي تاڳهه وڪرو ڪري رهيو آهي

خيرپور ۾ ڪرپشن خاتمي عالمي ڏينهن حوالي سان آگاهي ريلي ڪڍي وئي

خيرپور (ڏر) خيرپور ۾ ڪرپشن جي خاتمي لاءِ 9 ڊسمبر عالمي ڏينهن تي اينٽي ڪرپشن خيرپور دفتر پاران اينٽي ڪرپشن ريلي پريس ڪلب ٿائين ڪڍي وئي ريلي جي اڳواڻي ڊائريڪٽر اينٽي ڪرپشن عبدالقادر دراني اسسٽنٽ ڊائريڪٽر جنسار علي سومرو ۽ ٻيا ڪري رهيا هئا ان ريلي ۾ اينٽي ڪرپشن
بقايا نمبر 13 ڏسو صفحو 5

لڪي غلام شاهه: جي يو آءِ اڳواڻ راشد محمود سومرو ڪارڪنن کي خطاب ڪندي

ننگرپارڪر ۾ ماريل ٻن هرڻن جو ڪيس 6 جوابدارن خلاف داخل

ننگرپارڪر (ن ع) ننگرپارڪر جي ڳوٺ ماميجيرو لڳ جهنگ ۾ 5 ڏينهن اڳ ماريل 2 هرڻن جو ڪيس 6 جوابدارن تي داخل ڪيو ويو آهي جوابدارن ڪراچي جي علائقي جعفر طيار سوسائٽي واسي سيد ياسر حسن رضوي، سهوليتڪار رڪاٽر مختيارڪار غلام مصطفيٰ ڪوسو ۽ چٽن
بقايا نمبر 14 ڏسو صفحو 5

ٽنڊومحمدخان ۾ قتل ۾ ملوث جوابدارن وارثن پاران ڌمڪيون ملڻ خلاف احتجاج

سالن جي نينگري عيشاني جي وارثن مظاهرو ڪري جوابدارن خلاف نعريبازي ڪئي 8

جوابدارن جا وارث اسان کي ڪيس تان هٿ ڪڻڻ لاءِ مرتمار ڌمڪيون ڏين پيا: علي محمد بزدي

ٽنڊو محمد خان ڊ ر) ٽنڊو محمد خان جي ڊسٽرڪٽ ڪامپليڪس ويجهو 3 مهينا اڳ بيدردي سان قتل ٿي ويل 8 سالا معصوم نينگري عيشاني جي قتل ۾ ملوث گرفتار جوابدارن جي وارثن طرفان قتل ڪيس تان دستبردار ڪرڻ لاءِ ڏنل ڌمڪين خلاف وارثن جو احتجاج، ٽنڊو محمد خان پريس ڪلب آڏو 3 مهينا اڳ ڊسٽرڪٽ ڪامپليڪس جي سرڪاري هيلٿ ڪاتي جي اڳوڻي زبون عمارت ۾ 8 سالا معصوم نينگري عيشاني کي لجالت ڪري بيدردي
بقايا نمبر 15 ڏسو صفحو 5

سڄاول ۾ اي ڊي سي جي صدارت ۾ وراثت قانون تي سيشن منعقد

مفتي محمد حسن قاسمي شرعي وراثت جي اصولن ۽ حقيقي وارثن بابت آگاهي ڏني

اصل وارثن کي پنهنجو جائز حصو فراهم ڪرڻ لازمي آهي: محمد پيرل چانڊيو

سڄاول (ڊ ر) ڊپٽي ڪمشنر زاهد حسين رند جي هدايت تي ايڊيشنل ڊپٽي ڪمشنر ٽو محمد پيرل چانڊيو جي صدارت هيٺ دربار هال سڄاول ۾ وراثت قانون بابت هڪ اهم سيشن منعقد ڪيو ويو جنهن ۾ سڄاول ۽ ميرپور بٺورو جي مختيارڪارن، سپروائزنگ ٽپيدارن ۽ ٽپيدارن شرڪت ڪئي اجلاس ۾ شرڪت ڪندڙن کي نامور عالم دين مفتي محمد حسن قاسمي اسلامي شرعي وراثت جي اصولن انهن جي عملي اهميت ۽ لاڳو ٿيڻ واري ضرورت بابت تفصيلي
بقايا نمبر 16 ڏسو صفحو 5

باڊهه: حادثي ۾ زخمي ٿيل نوجوان کي اسپتال ۾ طبي امداد ڏني پئي وڃي

ٽنڊوباگو مان 14 ڏينهن اڳ گهران نڪتل نوجوان جو تشدد ۽ گولي لڳل لاش هٿ

نوجوان ارشاد علي ميمڻ جو لاش ڏيپلو پوليس جي حدن مان مليو، ضروري ڪارروائي بعد تدفين

اسان جي نوجوان جي لڳي ڪنهن ذر سان دشمني هئي جو بيدردي سان قتل ڪيو ويو: وارث

نوجوان جي بازيابي لاءِ عدالت ۾ درخواست پڻ داخل ڪئي هئي، قتل جي شفاف جانچ ڪئي وڃي

ٽنڊوباگو (ت ر) ٽنڊوباگو شهر مان 14 ڏينهن گهران نڪتل نوجوان ارشاد علي ميمڻ جو تشدد ۽ گولي لڳل لاش ڏيپلو پوليس جي حدن ۾ مليو آهي، فوتي نوجوان جو لاش ٽنڊوباگو شهر آندو ويو آهي جتي
بقايا نمبر 17 ڏسو صفحو 5

ٽنڊو باگو ۾ ڪولهي برادري جو بااثرن خلاف احتجاجي مظاهرو، انصاف جو مطالبو

ٽنڊوباگو (ت ر) ٽنڊوباگو ۾ ميڊيا سينٽر آڏو ڳوٺ ولي محمد لغاري جي رهواسين ڪولهي برادري جي عورتن مردن ۽ معصوم ٻارڙن سان گڏ احتجاج ڪندي مظاهرو ڪندي سونو ڪولهي پارمو ڪولهي ڪرشن ڪولهي عورتن ۾ ريشم ڪولهڻ ڪيشو ڪولهڻ، سروان ڪولهڻ ٻارڙن ۾ عالم، ڪانجي، ستو
بقايا نمبر 18 ڏسو صفحو 5

حيدرآباد: ايچ آر سي پي پاران انساني حقن جي عالمي ڏهاڙي جي موقعي تي ريلي ڪڍي پئي وڃي

لاڙڪاڻو: ٻه ناريون اسڪوٽي تي سفر ڪري رهيون آهن

خيرپور لڳ ٽرالر جو موٽرسائيڪل کي ٽڪر، پيءُ فوت ته پٽ زخمي

شاهه حسين باءِ پاس وٽ حادثي ۾ فرزند علي جوڻيجو فوت ٿي ويو

حادثي ۾ زخمي امتياز، سلطان ۽ لاش کي اسپتال منتقل ڪيو ويو

خيرپور (ڏر) خيرپور لڳ شاهه حسين باءِ پاس وٽ تيز رفتار ٽرالر جو موٽر سائيڪل کي ٽڪر لڳڻ جي نتيجي ۾ فرزند علي جوڻيجو فوت ٿي ويو جڏهن ته سندس 2پٽ امتياز جوڻيجو سلطان جوڻيجو سخت زخمي ٿي پيا آهن فوتي ۽ زخمين کي سول اسپتال خيرپور منتقل ڪيو ويو آهي.

سنڌ ۾ پوليو جا 9 ڪيس رپورٽ ٿيا، 6 حيدرآباد سان لاڳاپيل آهن: ڪمشنر حيدرآباد

جن علائقن مان ماحولياتي سيمپلز مثبت اچي رهيا آهن، ان تي خاص ڌيان

ايندڙ پوليو مهم کي 100 سيڪڙو ڪامياب بڻايو وڃي، جيڏن ماحولياتي سيمپلز کي منفي ڪري

حيدرآباد (رپورٽ: غلام حسين خاصخيلي) 15 ڊسمبر کان شروع ٿيندڙ پوليو خلاف مهم بابت ڊويزنل ٽاسڪ فورس حيدرآباد جو هڪ اهم اجلاس ڊويزنل ڪمشنر حيدرآباد فياض حسين عباسي جي صدارت هيٺ ڪمشنر آفيس شهباز بلڊنگ حيدرآباد ۾ منعقد ٿيو اجلاس ۾ ڊي آءِ جي حيدرآباد طارق رزاق ڌاريجو ايس ايس پي حيدرآباد عديل چانڊيو ڊپٽي ڪمشنر
بقايا نمبر 19 ڏسو صفحو 5

ٽنگرپارڪر ۾ ڪارونجهر سڄاڳ فورم جي بک هڙتال چوڏهين ڏينهن به جاري

ننگرپارڪر (ن ع) ڪارونجهر سڄاڳ فورم پاران ڪارونجهر واري ڪيس ۾ سنڌ هاءِ ڪورٽ جي فيصلي خلاف سنڌ حڪومت جي وفاقي آئيني عدالت ۾ داخل ڪرايل اپيل واپس وٺرائڻ جي مطالبي تي بک هڙتالي ڪئمپ چوڏهين ڏينهن به جاري رهي، ڪئمپ ۾ ڪارونجهر فورم جي اڳواڻن الهرکيو ڪوسو غلام مصطفيٰ دل ۽
بقايا نمبر 21 ڏسو صفحو 5

ٻلوري لڳ اسڪول جي بلڊنگ نه هجڻ خلاف ڳوٺاڻن جو احتجاجي مظاهرو

تعليم کاتي جي نااهلي سبب ڪيترن ئي سالن کان بلڊنگ نهي ناهي سگهي: مظاهرين

ڳوٺ ۾ ڪچي اوطاق آهي، ڇت نامي، سياري ۽ بارڪليل آسمان هيٺ تعليم پرائن ٿا

ميرپور بٺورو (ن ع) يونين ڪائونسل جهوڪ شريف جي ڳوٺ پير الهڏنو شاهه ۾ اسڪول جي بلڊنگ نه هجڻ خلاف ڳوٺاڻن جو احتجاجي مظاهرو ان موقعي تي ڳوٺاڻن پير محمد، خالد شاهه مقبول شاهه جمن شاهه غلام شاهه غوث علي شاهه منير شاهه اياز شاهه نصير شاهه ،ممتاز شاهه زاهد شاهه هارون ڏانڪ بصر ڏانڪ گل محمد لاشاري رمضان دل ۽
بقايا نمبر 20 ڏسو صفحو 5

عثمان شاهه هڙي ويجهو پوليس ڪارروائي، چوري ٿيل سامان هٿ، ٻه جوابدار گرفتار

عثمان شاهه هڙي (ڊ ر) ڊاسوڙي ٿاڻي جي ايس ايڇ او امداد علي زرداري ڪجهه ڏينهن اڳ ڊاسوڙي ڳوٺ سان خالد ملڪ جي دڪان سان ٿيل چوري ۾ ملوث ٻن جويدارن سرمد قيبو ۽ گلاب شيخ کي

سڄاول جي اسڪولن ۾ لطيف شناسائي جا مقابلا، ڪرن گرلز هاءِ اسڪول ڪامياب

سڄاول (ڊ ر) تعلقي سڄاول جي اسڪولن جو لطيف شناسائي جو مقابلو ٿي گذريو
بقايا نمبر 22 ڏسو صفحو 5

لاڙڪاڻو: ڪمشنر جي اڳواڻي ۾ ڪرپشن خلاف ريلي ڪڍي پئي وڃي

فيصل آباد: شاگرديائيون پنجاب آرٽس ڪائونسل ۾ تصويرن جي نمائش ڏسي رهيون آهن

سڪرنڊ ويجهو نوجوان جو تشدد ٿيل لاش هٿ، وارثن ۾ ڪهرام

روهڙي ڪينال پرسان لاش جي اطلاع تي پوليس ڪٺائي اسپتال منتقل ڪيو

سڄاڻپ احمد نواز بروهي طور ٿيڻ تي ضروري ڪارروائي بعد لاش وارثن حوالي ڪيو ويو

سڪرنڊ (ن ع) سڪرنڊ کان 10 ڪلو ميٽر پري روهڙي ڪينال پرسان گهٽا ڏنل لاش هٿ آيو آهي حد جي پوليس پنهل خان چانڊيو جي اطلاع تي همدرد فري ايمبولينس سروس واقعي واري هنڌ پهچي لاش ڪٺائي سول اسپتال نوابشاهه پهچايو جتي لاش جي سڃاڻپ پوءِهيت احمد نواز بروهي طور ڪئي وئي آهي جيڪو سڪرنڊ جي ڳوٺ جمال ڪيريو جو ٻڌايو پيو وڃي جنهن جو پوليس پاران وارثن کي اطلاع ڪيو ويو جن اسپتال پهچي لاش جي
بقايا نمبر 4 ڏسو صفحو 5

جي سي يونيورسٽي جي نئين وائيس چانسلر سان جي سي يو ايچ جي وفد جي ملاقات

نئين مقرر ٿيل وائيس چانسلر پروفيسر ڊاڪٽر معظم علي خان جو شاندار استقبال ڪيو ويو

ميرٽ، سهولتن جي فراهمي ۽ التوا ۾ پيل معاملن جي بحالي منهنجي پهرين ترجيح آهي: ڊاڪٽر معظم علي خان

جو مڪمل تعاون جو واعدو GCUTA تعليم، تحقيق ۽ ڪميونٽي سروس ۾ فضيلت لاءِ گڏيل جدوجهد تي زور

حيدرآباد (پ ر) گورنمينٽ ڪاليج يونيورسٽي ٽيچرس ايسوسيئيشن (GCUTA) تاريخ: 9 ڊسمبر 2025 نئين مقرر ٿيل وائيس چانسلر پروفيسر ڊاڪٽر معظم علي خان کي پليڪار گورنمينٽ ڪاليج يونيورسٽي ٽيچرس ايسوسيئيشن (GCUTA) جي عهديدارن ۽ فيڪلٽي ميمبرن تي مشتمل هڪ وفد، جنهن جي اڳواڻي صدر طارق حسين جلباڻي ڪري رهيو هو نئين مقرر ٿيل وائيس چانسلر پروفيسر ڊاڪٽر معظم علي خان جو
بقايا نمبر 5 ڏسو صفحو 5

حيدرآباد: جي سي يونيورسٽي جي نئين وائس چانسلر سان گڏ ملازمن جو ورتل گروپ فوٽو

ڪوررواهه ڳوٺ جي اسڪول تي مبينا قبضي خلاف ڳوٺاڻن جو احتجاج

بااثر ڪائونسلر پراڻي عمارت مان نڪرندڙ سرون ۽ لوهه ڪٽي وڪڻي ڇڏيو آهي: مظاهرين

سندس ڀائٽيو اسڪول جي ايس ايم سي جو چيئرمين آهي، جنهن اسڪول جو تالو به ٽوڙ ڪري ڇڏيو آهي

ڪوررواهه (ن ع) ڳوٺ بصر لاشاري جي پرائمري اسڪول جي پي ايس مير خان لاشاري تي بااثر جي مبينا قبضي خلاف ڳوٺاڻن جو پريس ڪلب ڪوررواهه تي احتجاج، ان موقعي تي ڳوٺاڻن يوسف لاشاري، حاجي خان لاشاري، ميهان سڪندر لاشاري ۽ ٻين جو چوڻ هو ته ڳوٺ جو بااثر ڪائونسلر دودو لاشاري جي پي ايس مير خان لاشاري جي منظور ٿيل نئين عمارت جي ٺهڻ کان پهرين پراڻي عمارت مان نڪرندڙ سرون ۽ لوهه ڪٽي وڪڻي ڇڏيو
بقايا نمبر 9 ڏسو صفحو 5

ٽنڊومحمدخان ۾ ڪرپشن جي عالمي ڏينهن تي احتجاجي ريلي

سول سوسائٽي، شهري حلقن، سرڪاري عملدار اي سي جي اڳواڻ ۾ ريلي ڪڍي

ڪرپشن پوري معاشري لاءِ ناسور آهي ترقي لاءِ ڪرپشن جو خاتمو ضروري آهي: اڳواڻ

ٽنڊو محمد خان (ڊ ر) ٽنڊو محمد خان ۾ ڪرپشن جي خلاف عالمي ڏهاڙي جي موقعي تي سول سوسائٽي، شهري حلقن، سرڪاري عملدارن جي گڏيل ريلي، ٽنڊو محمد خان شهر جي روينيو مختيارڪار آفيس کان ڪرپشن جي عالمي ڏهاڙي جي موقعي تي سول سوسائٽي، شهري حلقن، سرڪاري عملدارن اسسٽنٽ ڪمشنر محمد يوسف پٺاڻ، اينٽي ڪرپشن جي ڊپٽي ڊائريڪٽر ذوالفقار علي چاچڙ، مختيارڪار فهد بلو، ڊسٽرڪٽ ايجوڪيشن آفيسر
بقايا نمبر 10 ڏسو صفحو 5

ڳڙهي ياسين پوليس پاران ٻن جوابدار کي هٿيارن سميت گرفتار ڪرڻ جي دعويٰ

جوابدار منير چنه ۽ زبير سومرو کي گرفتار ڪيو آهي شاهد ڪاڪيپوٽو لاءِ ڇاپا جاري آهن: پوليس

جوابدارن جي قبضي مان 12 لک رپيا، 12 تولا سون ۽ اسلحو پڻ هٿ ڪيو ويو آهي

لڪي غلام شاهه (ن ع) ايس ايس پي شڪارپور شاهزيب چاچڙ جي هدايت تي ڊي ايس پي ڳڙهي ياسين ظهور احمد سومرو جي اهم پريس ڪانفرنس جنهن ٻڌايو ته ڳڙهي ياسين پوليس هڪ اهم وڏي ڪامياب ڪارروائي ڪندي ڦر ۽ چوري سميت ٻين ڏوهن ۾ ملوث کي رڪني گينگ جي ٻه سرگرمي جوابدارن کي پڻ گرفتار ڪري ورتو آهي جن ۾ منير چنه ۽ زبير سومرو شامل آهن جڏهن ته ٽئين جوابدار شاهد ڪاڪيپوٽو جي گرفتاري لاءِ
بقايا نمبر 11 ڏسو صفحو 5

سڪرنڊ ۾ سنڌ يونائيٽيڊ پارٽي جو 19 هين يوم تاسيس شاندار نموني ملهايو ويو

بقايا نمبر 12 ڏسو صفحو 5

ٽنڊو باگو: عورتون مطالبن جي مڃتا لاءِ احتجاج ڪري رهيون آهن

سيوهڻ پوليس پاران موبائيل فون ڦريندڙ عورت سميت 8 جوابدار گرفتار ڪرڻ جي دعويٰ

نصيب ڪٺوهڻ جاويد احمد لاشاري، مسمات صائما ڪوسو ۽ ٻين جوابدارن کي گرفتار ڪيو: پوليس

جوابدارن وٽان 22 موبائيل سيٽ ڪمپيوٽر سيٽ ۽ هارڊ ڊسڪ هٿ ڪري جاچ ڪري رهيا آهيون

سيوهڻ (ن ع) پوليس جي موبائيل فونز ڦر ڪندڙ گروهه خلاف ڪامياب ڪارروائي عورت سميت 8 ڄڻا گرفتار 22 موبائيل فونز، ڪمپيوٽر ۽ هارڊ ڊسڪ هٿ، ڪيس داخل، خبر موجب سيوهڻ پوليس جي موبائيل فون ڦر چوري ڪندڙ گروهه خلاف ڪامياب ڪارروايون ڪيون آهن اهڙيون ڪاروايون جديد ٽيڪنالاجي ذريعي ڪندي پوليس ڦر ۽ چوري ٿيل 40 موبائيل فونز
بقايا نمبر 23 ڏسو صفحو 5

سڄاول ۾ عوامي مسئلن جي حل لاءِ اي سي پاران کلي ڪچهري منعقد

کلي ڪچهري ۾ شهرين مختلف کاتن خلاف شڪايتن جا انبار لڳائي ڇڏيا

سڄاول (ڊ ر) سڄاول اسسٽنٽ ڪمشنر سڄاول محمد ڪميل پاران سڄاول ۽ ان جي آس پاس زمينن ۽ پلاٽن جي مسئلن بابت کلي ڪچهري منعقد ڪئي وئي جنهن ۾ مختيارڪار سڄاول امتياز نائچ، اسسٽنٽ مختيارڪار علي حيدر شاهه ستي سروي زين بلو ٽپيدار انور ڪوڙ ٽپيدار ڪاشف ميمڻ ۽ مسئلن ۾ جڪڙيل ماڻهن سميت شهرين صحافين شرڪت ڪئي کلي ڪچهري ۾ هر ماڻهن پنهنجن پنهنجن
بقايا نمبر 24 ڏسو صفحو 5

ڪراچي پوليس جو قومي ڪارڪنن سان نامناسب رويي جي مذمت ڪيون ٿا: صفدر عباسي

سنڌ جي ثقافت دنيا جي قديم ۽ مضبوط ثقافتن مان هڪ آهي

حڪومت کان سنڌي ٻولي، ثقافت ۽ امن جو پيغام برداشت نه ٿي رهيو آهي

لاڙڪاڻو (بيورو رپورٽ) جي ڊي اي جي سيڪريٽري جنرل ڊاڪٽر صفدر علي عباسي ثقافتي ڏهاڙي جي موقعي تي ڪراچي پوليس پاران قومي ڪارڪنن کي گرفتاري ڪري ساڻن نامناسب رويو اختيار ڪرڻ واري عمل جي سخت مذمت ڪئي آهي ته سنڌ حڪومت لاءِ اهڙيون حرڪتون ڪرڻ جائز ناهي اهڙن واقعن جا نتيجا ڪڏهن به بهتر نه رهيا آهن اسان سال ۾ هڪ ڀيرو سنڌ ثقافت جو ڏينهن ملهائيندا آهيون اسان جي خوشي هڪ ڏينهن لاءِ به برداشت
بقايا نمبر 25 ڏسو صفحو 5

لاهور: هڪ بيگهر پيرسن روڊ ڪناري چانهن پي رهيو آهي

چنيوٽ: مستحق عورتن کي انڪم سپورٽ جون سمون ڏنيون پيون وڃن

لاڙڪاڻي ۾ عدالتي حڪم تي حددخلين خلاف آپريشن، ناجائز اڏاوتون ڊاهي پٽ

عملدارن اسپائر روڊ، مڇي مارڪيٽ، پاڪستاني چوڪ ۽ ٻين هنڌن تي ڪارروايون ڪيون

لاڙڪاڻو (بيورو رپورٽ) لاڙڪاڻي ۾ عدالتي حڪم تي اينٽي انڪروچمينٽ ميونسپل عملي ٽريفڪ ۽ سنڌ پوليس طرفان اسسٽنٽ ڪمشنر راجا خان قريشي جي اڳواڻي ۾ شهر جي مختلف علائقن اسپائر روڊ مڇي مارڪيٽ، پاڪستاني چوڪ بندر روڊ بئنڪ اسڪوائر سميت ٻين علائقن ۾ حددخلين خلاف آپريشن ڪيو وين جنهن دوران عملي طرفان غيرقانوني اڏاوتون ڊاهي پٽ ڪرڻ سان گڏ روڊن ۽ رستن تي رکيل سامان کڻيو ويو ان موقعي
بقايا نمبر 26 ڏسو صفحو 5

شڪارپور پوليس پاران مقابلي ۾ سنگين ڪيسن ۾ گهربل جوابدار کي مارڻ جي دعويٰ

جاڳن لنڪ روڊ تي ڦر جي اطلاع تي پهتاسين ته ڌوهارين انڌاڌنڌ فائرنگ شروع ڪري ڏني: پوليس

جوابي فائرنگ ۾ رستم واسي ڌوهاري نادر مهر مارجي ويو سندس 5 ساٿي فرار ٿي ويا

مارجي ويل ڌوهاري قتل، پوليس مقابلن، ڦرن ۽ ٻين سنگين نوعيت جي 11 ڪيسن ۾ گهربل هو

شڪارپور (ڊ ر) شڪارپور جي علائقي اسٽورٽ گنج ٿاڻي جي حد ۾ پوليس پاران ڪارروائي دوران ڦر جي ڪوشش ناڪام بڻائي وئي، جتي فائرنگ جي ڏي وٺ ۾ هڪ ڌوهاري جي مارجڻ جي دعوا ڪئي
بقايا نمبر 27 ڏسو صفحو 5

شڪارپور: مارجي ويل نادر مهر جو لاش پيل آهي

مٽياري ۾ صوبائي صلاحڪارن جي کليل ڪچهري شديد بدنظمي جو شڪار

کلي ڪچهري جلسي ۾ تبديلي، مائڪ تي پسند ماڻهن حوالي، مسئلا ڪٺي آيل سائل رهجي ويا

بلاول ڀٽو جي هدايتن تي کليل ڪچهريون منعقد ڪيون ٿا جيئن عوامي مسئلا حل ٿين: گيانچند ايسراڻي

مٽياري (ڊ ر) پيپلز پارٽي چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري جي هدايتن تي ڊپٽي ڪمشنر مٽياري جي آفيس جي پارڪ ۾ صوبائي صلاحڪار گيانچند ايسراڻي ۽ اسپيشل ايڊوائيزر تنزيلا قمبراڻي پاران کلي ڪچهري منعقد ڪئي کلي ڪچهري ۾ پيپلزپارٽي حيدرآباد ڊويزن جو صدر عاجز ڌامراهه ضلع مٽياري جي صدر پير امير علي شاهه هاشمي، جنرل سيڪريٽري سيد فضيل
بقايا نمبر 28 ڏسو صفحو 5

مٽياري: صوبائي صلاحڪار گيانچند ايسراڻي، ايم پي اي تنزيلا ام حبيبه ۽ عاجز ڌامراهه ڊپٽي ڪمشنر ۽ ايس ايس پي سان گڏ کلي ڪچهري ۾ ماڻهن جا مسئلا ٻڌي رهيا آهن

ٽنڊوڄام ويجهو بيروزگاري کان تنگ اچي نوجوان آپگهات ڪري ڇڏيو، گهر ۾ ڪهرام

ٽنڊوڄام (ت ر) ٽنڊوڄام لڳ ٽنڊو قيصر ۾ بيروزگاري کان تنگ اچي 19 سالا نوجوان درشن پٽ چندو مينگهواڙ گهر اندر ڦاهو ڪائي زندگي جو انت آڻي ڇڏيو گهر اندر نوجوان جو لاش ٽنگيل ڏسي، گهر ۾ ڪهرام مچي ويو اطلاع ملڻ بعد ٽنڊوڄام پوليس پهچي نوجوان جي مڙهه کي سپتال منتقل ڪيس جنهن بعد پوسٽ
بقايا نمبر 29 ڏسو صفحو 5

ٽنڊوالهيار ۾ گهرو اٿيڪٽ تان ناري مبينا ڦاهو ڪائي خودڪشي ڪري ڇڏي

ٽنڊوالهيار (ڊ ر) ٽنڊوالهيار ۾ گهرو اٿيڪٽ تان ناري مبينا ڦاهو ڪائي خودڪشي ڪري ڇڏي، پوليس پهچي لاش تحويل ۾ وٺي اسپتال منتقل ڪري ڇڏيو ضروري ڪارروائي بعد لاش وارثن حوالي، خبر موجب ٽنڊوالهيار جي بي سيڪشن ٿاڻي جي حد اشفاق ڪالوني ۾ گهرو اٿيڪٽ تان 17سالا نوجوان ناري آرتي ميگهواڙ گهر
بقايا نمبر 30 ڏسو صفحو 5

مورو لڳ گم ٿيندڙ نوجوان جو لاش هٿ، وارثن پاران ٻاٿرن تي قتل جو الزام

ڳوٺ ساتوڻ مري واسي نذير مري جو لاش اسپتال مان ڪارروائي بعد وارثن حوالي

نوجوان کي ڪجهه ڏينهن اڳ بااثرن ڌمڪيون ڏنيون هيون، صاف شفاف جاچ ڪرائي وڃي: وارث

مورو (ن ع) مورو ويجهو ڳوٺ ساتوڻ مري ڏڙي واسي نوجوان نذير مري جي مليندڙ لاش کي مورو اسپتال آندو ويو جتي ڊاڪٽرن پاران قانوني گهرجون پوريون ڪيون ويون جتي وارثن جو چوڻ هو ته اسان جو نوجوان گهران سامان وٺڻ لاءِ نڪتو هو ۽ واپسي دوران سامان مليو پاڻ نه مليو ڳولا ڪئي ڪا مدد نه ڪئي وئي، ٿوپا ۾ پنهنجي مدد پاڻ تحت ڪيا هئن الزام هڻندي چيو ته اسان جي نوجوان کي ڪجهه ڏينهن اڳ ڪار ۾ سوار ماڻهون اغوا ڪري ويا آهن جن
بقايا نمبر 31 ڏسو صفحو 5

مورو ويجهو ڳوٺاڻي جو چچريل حالت ۾ لاش هٿ، وارثن پاران جاچ جو مطالبو

ڳوٺ مزار خاصخيلي واسي حسين خاصخيلي جو لاش سڏوجا وٽان هٿ آيو

اطلاع تي پوليس ڪٺائي پوسٽ مارٽم بعد وارثن حوالي ڪيو، وارثن پاران جاچ جو مطالبو

مورو (ن ع) مورو ويجهو قومي شاهراهه سڏوجا وٽ ڳوٺ مزار خاصخيلي واسي حسين خاصخيلي جو چچريل حالت ۾ لاش هٿ، واقعي جو ڪارڻ معلوم نه ٿي سگهيو اهڙو اطلاع وارثن ۽ پوليس کي ڏنو ويو جيڪي واقعي واري هنڌ پهچي لاش ڪٺائي مورو اسپتال آندو جتي قانوني گهرجون پوريون ڪرڻ بعد لاش وارثن حوالي ڪيو ويو جتي وارثن جو چوڻ هو ته رات ميلي تي ويل هو معلوم ناهي ته ڪنهن گاڏي جو ٽڪر آهي يا ڪنهن ماري اڇلايو آهي اسان کي حقيقت جي ڪا معلومات

باڊهه لڳ ٻن موٽرسائيڪلن ۾ ٽڪر سبب 3 ڄڻا زخمي، اسپتال منتقل

باڊهه (ن ع) باڊهه - نصيرآباد روڊ تي ڏيرا پيٽرول پمپ پرسان ٻن موٽرسائيڪلن جي آمهون سامهون ٽڪرائجڻ جي نتيجي ۾ باڊهه جي ڦليوڙ محلي جو رهواسي علي

نوشهروفيروز ويجهو ٽرالر جو رڪشا کي ٽڪر، هڪ ڄڻو فوت، عورتن ۽ ٻارن سميت 4 زخمي

قومي شاهراهه تي مليائي باءِ پاس وٽ حادثي ۾ عزيز الله پنهور ٿڏي تي دم ڏني حوالي ڪيو

حادثي ۾ زخمي وسيم، آڪاش پنهور ۽ ٻن عورتون ۽ لاش پوليس ڪٺائي اسپتال منتقل ڪيو

قومي شاهراهه تي مليائي (نوشهروفيروز) ر باءِ پاس وٽ تيز رفتار ٽرالر جو رڪشا کي ٽڪر لڳڻ جي نتيجي ۾ هڪ ڄڻو عزيز الله پنهور موقعي تي فوت جڏهن ته ٻن عورتن ۽ ٻارڙن سميت 4 زخمي ٿي پيا آهن
بقايا نمبر 32 ڏسو صفحو 5

اسلام آباد: ٻارڙا ڪرسمس جي حوالي سان خريداري ڪري رهيا آهن

خيرپور ۽ ان جي آس پاس ۾ ٻئي ڏينهن به ڪوهيڙي جو راڄ، ٽريفڪ جي رواني سخت متاثر

خيرپور (ڏر) خيرپور ۽ ان جي آس پاس ۾ ٻئي ڏينهن به ڪوهيڙي جو راڄ ٽريفڪ جي رواني سخت متاثر حد نگاهه گهٽجي وئي خيرپور ۽ان جي آس پاس ۾ ٻئي ڏينهن به ڪوهيڙي راڄ ڇانئجي ويو آهي جنهن ڪري ٽريفڪ جي رواني سخت متاثر ٿي وئي آهي حد نگاهه گهٽجڻ سبب قومي شاهراهه توڙي مختلف روڊن تي حادثن جو خطرو پيدا ٿي ويو.

ڦلجي اسٽيشن ۾ پوليس جي بدزباني خلاف نوجوانن جو احتجاج

ڪو به ماڻهو پنهنجي ثقافت جي خلاف گستاخي برداشت نه ڪندو: مظاهرين

جيڪڏهن مطالبا نه مڃتا ويا ته سڄي سنڌ ۾ احتجاجي مظاهرا ڪيا ويندا

ڦلجي اسٽيشن (ن ع) ڦلجي اسٽيشن ۾ جسقم جي سنڌ تي ڪراچي ۾ سنڌي نوجوانن کي ثقافت واري ڏينهن تي پوليس جي عملدارن پاران گار گند ڪرڻ خلاف احتجاجي مظاهرو ڪري حيدر چوڪ ڌرڻو هنيو ويو، احتجاج ڪندڙن لالا ظهير سومرو محمد رمضان پنهور ڪائيگر عمر سولنگي، سيد نور شاهه، سيد زاهد شاهه شڪيل پنهور ،سجاد پنهور ،رياض پنهور ۽ ٻين ميڊيا سان ڳالهائيندي چيو ته ثقافت قومن جو ورثو هوندو آهي ڪا به قوم
بقايا نمبر 33 ڏسو صفحو 5

ٽنڊو محمد خان ۾ سنڌ عوامي فورم جو غيرقانوني چائنا ڪٽنگ اسڪيمن خلاف احتجاج

اسڪيمن جي نالي ۾ عوام کي پلاٽ ڏيڻ جا دلاسا ڏئي ڪرپشن ڪئي وئي آهي: مظاهرين

سرڪار فوري طور جعلساز اسڪيمن ۾ ملوث ماڻهن خلاف ڪارروائي ڪري انصاف ڏي

ٽنڊو محمد خان (ڊ ر) سنڌ عوامي فورم طرفان ٽنڊو محمد خان جي امام علي سٽي، دعا سٽي جي غيرقانوني چائنا ڪٽنگ اسڪيمن کي سرڪار طرفان فوري طور تي اعليٰ سطح تي جانچ ڪرڻ جو مطالبو ڪري ڇڏيو آهي، ٽنڊو محمد خان پريس ڪلب ۾ سنڌ عوامي فورم جي مرڪزي سينئر وائيس چيئرمين ڊاڪٽر انور حاجاڻو، وائيس چيئرمين ڊاڪٽر امرشي ٺاڪر، جنرل سيڪريٽري ڊاڪٽر حسن لغاري، ضلعي صدر منور سومرو، جنرل سيڪريٽري امتياز
بقايا نمبر 34 ڏسو صفحو 5

حيدرآباد ۾ هيومن رائيٽس ڪميشن جو انساني حقن حاصل لاءِ مظاهرو

ملڪ اندر جمهوريت ۽ آئين جي بالادستي خطري هيٺ ۽ اظهار جي آزادي ڪمي وٺي آهي: غفرانه آرائين

اهڙي صورتحال ۾ انساني حقن لاءِ ٻاڻ پنوڙيندڙن کي پنهنجو ڪردار ادا ڪرڻ گهرجي: اقبال ملاح

حيدرآباد (اسحاق رپورٽر) انساني حقن جي تنظيم هيومن رائيٽس ڪميشن آف پاڪستان (ايڇ آر سي پي) ملڪ ۾ وڌندڙ انساني حقن جي لتاڙ خلاف ۽ انساني حقن جي پاسداري ، عورتن، اقليتن ۽ پورهيتن جي حقن جي حاصلات لاءِ ڪالهه حيدرآباد پريس ڪلب سامهون احتجاجي مظاهرو ڪيو مظاهري جي اڳواڻي ايڇ آر سي پي حيدرآباد جي ريجنل ڪوآرڊينيٽر غفرانه آرائين ، ڪائونسل ميمبر سليم جروان پشيا
بقايا نمبر 35 ڏسو صفحو 5

حيدرآباد: پينشنرز پاران مطالبن جي مڃتا لاءِ احتجاج ڪيو پيو وڃي

ٺٽي ۾ جاني جي واپاري کان نامعلوم هٿيارٻند 40 لک ڦر ڪري فرار

واپاري ڀهلاج نجي بئنڪ مان ڪيش ڪيرائي نڪتو ته هٿيارٻندن چڙهائي ڪئي

بئنڪ انتظاميا پاران پوليس کي سي سي ٽي وي فوٽيج ڏيڻ کان انڪار متاثر جو احتجاج

ٺٽو (ڊ ر) ٺٽي شهر جي مين اسٽاپ تي 4 بئنڪن جي سامهون سيڪيورٽي گارڊن جي هوندي جاني جي واپاري ڀهلاج مل کان ڦر واري معاملي ڪيترائي سواليه اٺاري ڇڏيا، ٺٽي شهر جي مين اسٽاپ تي نيشنل بئنڪ سامهون نجي بئنڪ الحبيب مان 40 لک رپيه ڪيش ڪيرائي جاني جو واپاري ڀهلاج مل ٻاهر نڪرندي ئي 5 منٽن ڪانپوءِ موٽر سائيڪل سوار هٿيارٻندن هٿان ڦرجي ويو ٻن موٽر سائيڪلن تي سوار ڇهن هٿيارٻندن واپاري ڀهلاج مل کي ڪار مان
بقايا نمبر 38 ڏسو صفحو 5

سنڌ اندر حڪمرانن تباهه ڪن صورتحال پيدا ڪئي آهي: رياض چانڊيو

سرڪاري سطح تي سنڌ ۾ ڌاڙيلن خلاف آپريشن جا ڊراما ڪيا پيا وڃن

سيوهڻ (ن ع) جيئي سنڌ محاذ جو چيئرمين رياض چانڊيو 22 ڊسمبر تي اعلان ڪيل "تحفظ سنڌ مارچ" بابت عوامي رابطا مهم جي سلسلي ۾ ڪالهه سيوهڻ پهتو جتي هن تعلقي سيوهڻ جي مختلف ڳوٺن ۽ شهرن ۾ وڃي عوام سان ملاقاتون ڪري کين 22 تاريخ تي تحفظ سنڌ مارچ ۾ ڀرپور شرڪت ڪرڻ جي ڪوٺ ڏني جنهن بعد جسم چيئرمين رياض چانڊيو نيشنل
بقايا نمبر 39 ڏسو صفحو 5

لاڙڪاڻو ۽ سکر ڊويزن جا ضلعا ڌاڙيلن ۽ شهر ڌوهارين جي حوالي آهن: اياز پليجو

ڪشمور ڪنڌڪوٽ سميت اتر سنڌ جي ضلعن جا ڪافي ماڻهو ڌاڙيلن وٽ يرغمال آهن

پوليس کي آزادي سان ڪم ڪرڻ ڏيڻ بدران ذاتي ۽ سياسي مقصدن لاءِ استعمال ڪيو وڃي ٿو

حيدرآباد (اسحاق رپورٽر) قومي عوامي تحريڪ جي سربراهه اياز لطيف پليجي چيو آهي ته لاڙڪاڻو ۽ سکر ڊويزن جا ضلعا ڌاڙيلن ۽ شهر ڌوهارين جي حوالي آهن ڪشمور ڪنڌڪوٽ، شڪارپور گهوٽڪي سميت اتر سنڌ جي ضلعن جا ڪافي ماڻهو ڌاڙيلن وٽ يرغمال آهن پيپلز پارٽي جي ايم اين ايز، سينيٽر ايم پي ايز وزيرن ۽ حڪومتي ڌر جي بااثر ماڻهن جي
بقايا نمبر 40 ڏسو صفحو 5

اسلام آباد: پي ايم يوٿ پروگرام جو چيئرمين رانا مشهود ٽرافي رونمائي رهيو آهي

سڪرنڊ: ايس يو پي سربراهه سيد زين شاهه ميڊيا سان ڳالهائي رهيو آهي

خانپورمهر لڳ 2 ڏينهن اڳ قتل ٿيل ٽن ڄڻن مان ٻن جو قتل ڪيس داخل

خانپورمهر (ن ع) خانپورمهر ويجهو ويجهو ڳوٺ ناڙي گڏاڻي ۾ 2 ڏينهن قتل ٿي ويل چاچي ۽ ڀائٽي جو ڪيس 10 سڄاڻل ۽ 2 انسڄاڻل جوابدارن خلاف داخل ڪيو ويو آهي مقتول ناڙي گڏاڻي جي گهرواري مائي سڪينه گڏاڻي جي فرياد خانپورمهر ٿاڻي تي ڪيس داخل ڪيو ويو آهي ڪيس ۾ ثناء الله عطاء الله گڏاڻي ،شاه
بقايا نمبر 36 ڏسو صفحو 5

بدين سي آءِ اي پوليس ڪارروائي، چرس ۽ موٽرسائيڪل هٿ، جوابدار گرفتار

بدين (ڊ ر) ايس ايس پي بدين قمر رضا جسڪاڻي جي هدايتن تي سي آءِ اي پوليس بدين جي ڪارروائي هڪ ڪلو کان وڌيڪ چرس ۽ چوري ڪيل موٽر سائيڪل برآمد ڪيس داخل تفصيل موجب سي آءِ اي پوليس بدين جي انچارج گل حسن
بقايا نمبر 37 ڏسو صفحو 5

خيرپور پوليس پاران 4 جوابدارن کي گرفتار ڪري منشيات هٿ ڪرڻ جي دعويٰ

خيرپور (ڏر) خيرپور ضلعي جي مختلف ٿاڻن جي پوليس منشيات فروشن خلاف ڪريڪ ڊائون ڪندي 4 منشيات فروشن کي گرفتار ڪري ورتو آهي جن ۾ شڪيل ڌاليت عبدالرحمان منگي عاشق عرف پيراڻو وساڻ فرمان وساڻ ڪ گرفتار ڪري سندن قبضي مان منشيات هٿ ڪري منشيات ايڪٽ تحت ڪيس داخل ڪيا ويا آهن

سيوهڻ: جسم چيئرمين رياض چانڊيو پريس ڪانفرنس کي خطاب ڪري رهيو آهي

ٽنڊوباگو جي گورنمينٽ بوائز اسڪول ۾ سنڌي ثقافتي ڏهاڙو ملهايو ويو

ٽنڊوباگو (ت ر) محمد صديق مسافر گورنمينٽ بوائز پرائمري اسڪول ٽنڊوباگو ۾ سنڌي ثقافت جو ڏهاڙو جوش ۽ جذبي سان ملهايو ويو جنهن ۾ اسڪول جي ٻارڙن روايتي ثقافتي لباس، ٽوپيون ۽ اجرڪون پهري سنڌي سڃاڻپ کي اجاگر ڪيو پروگرام دوران شاگردن ۽ شاگرديائين شاعري، تقريرون، قومي گيتن تي رقص
بقايا نمبر 41 ڏسو صفحو 5

ٽنڊوالهيار ۾ ڊي سي جي هدايتن تي ڪرپشن جي عالمي ڏينهن جي حوالي سان ريلي

ٽنڊوالهيار (ڊ ر) ٽنڊوالهيار ڊي سي نور مصطفيٰ لغاري جي هدايتن تي ڪرپشن جي عالمي ڏينهن جي حوالي سان ريلي ڪڍي وئي ڏاڏاهي هال کان ٽنڊوالهيار پريس ڪلب ٿائين نڪتل ريلي ۾ ايڊيشنل ڊپٽي ڪمشنر ٽو ورده نايان، اسسٽنٽ ڪمشنر ٽنڊوالهيار شهريار حبيب، اسسٽنٽ ڪمشنر چمبڙ حماد علي زرداري، اسسٽنٽ
بقايا نمبر 42 ڏسو صفحو 5

هي اخبار پرنٽر ناصر جمال سومرو، پبلشر ... عبرت گروپ آف پبليڪيشنز جي تحت عبرت بلڊنگ گاڏي کاتو حيدرآباد مان جاري ٿي.